EVROPSKA
KOMISIJA

VISOKI PREDSTAVNIK
UNIJE ZA ZUNANJE
ZADEVE IN
VARNOSTNO POLITIKO

Bruselj, 25.9.2017
JOIN(2017) 37 final

ANNEX 3

PRILOGA

k

skupnemu predlogu sklepa Sveta

o sklenitvi, v imenu Evropske unije, Celovitega in okrepljenega sporazuma o partnerstvu med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njunimi državami članicami na eni strani ter Republiko Armenijo na drugi strani

PRILOGA VIII

TRGOVINA S STORITVAMI IN USTANAVLJANJE

1. Ta priloga je sestavljena iz sedmih prilog, v katerih so določene obveznosti in pridržki za Evropsko unijo in Republiko Armenijo v zvezi s trgovino s storitvami in ustanavljanjem v skladu s poglavjem 5 naslova VI tega sporazuma.

2. V zvezi z Evropsko unijo:

   (a) priloga VIII-A vsebuje pridržke Evropske unije v zvezi z ustanavljanjem v skladu s členom 144 tega sporazuma;

   (b) priloga VIII-B vsebuje seznam obveznosti Evropske unije v zvezi s čezmejnimi storitvami v skladu s členom 151 tega sporazuma;

   (c) priloga VIII-C vsebuje pridržke Evropske unije v zvezi s ključnim osebjem, diplomiranimi pripravniki in prodajalci poslovnih storitev v skladu s členoma 154 in 155 tega sporazuma;

   (d) priloga VIII-D vsebuje pridržke Evropske unije v zvezi s ponudniki pogodbenih storitev in neodvisnimi strokovnjaki v skladu s členoma 156 in 157 tega sporazuma.

3. V zvezi z Republiko Armenijo:

   (a) priloga VIII-E vsebuje pridržke Republike Armenije v zvezi z ustanavljanjem v skladu s členom 144 tega sporazuma;

   (b) priloga VIII-F vsebuje seznam obveznosti Republike Armenije v zvezi s čezmejnimi storitvami v skladu s členom 151 tega sporazuma;

   (c) priloga VIII-G vsebuje pridržke Republike Armenije v zvezi s ponudniki pogodbenih storitev in neodvisnimi strokovnjaki v skladu s členoma 156 in 157 tega sporazuma.

4. Priloge iz odstavkov 2 in 3 so sestavni del te priloge.

5. Opredelitve pojmov iz poglavja 5 naslova VI tega sporazuma se uporabljajo tudi v tej prilogi.

6. Pri opredelitvi posameznih sektorjev in podsektorjev storitev:

   (a) „CPC“ pomeni Osrednjo klasifikacijo proizvodov, kot je določena v Statističnih listinah Statističnega urada Združenih narodov, serije M, št. 77, *CPC Prov.*, 1991, in

   (b) „CPC Razl. 1.0“ pomeni Osrednjo klasifikacijo proizvodov, kot je določena v Statističnih listinah Statističnega urada Združenih narodov, serije M, št. 77, *CPC Razl. 1.0*, 1998.

7. V prilogah VIII-A, VIII-B, VIII-C in VIII-D se uporabljajo naslednje kratice za Evropsko unijo in njene države članice:

EU	Evropska unija z vsemi državami članicami
AT	Avstrija
BE	Belgija
BG	Bolgarija
CY	Ciper
CZ	Češka
DE	Nemčija
DK	Danska
EE	Estonija
EL	Grčija
ES	Španija
FI	Finska
FR	Francija
HR	Hrvaška
HU	Madžarska
IE	Irska
IT	Italija
LT	Litva
LU	Luksemburg
LV	Latvija
MT	Malta
NL	Nizozemska

PL	Poljska
PT	Portugalska
RO	Romunija
SE	Švedska
SI	Slovenija
SK	Slovaška
UK	Združeno kraljestvo

8. V prilogah VIII-E, VIII-F in VIII-G se uporablja naslednja kratica za Republiko Armenijo:

AR	Republika Armenija

PRILOGA VIII-A

PRIDRŽKI EVROPSKE UNIJE V ZVEZI Z USTANAVLJANJEM

1. Na spodnjem seznamu so navedene gospodarske dejavnosti, za katere veljajo pridržki Evropske unije v zvezi z nacionalno obravnavo ali obravnavo po načelu države z največjimi ugodnostmi v skladu z odstavkom 2 člena 144 tega sporazuma za ustanove in podjetnike Republike Armenije.

   Seznam je sestavljen iz naslednjih elementov:

   (a) seznama horizontalnih pridržkov, ki veljajo za vse sektorje ali podsektorje;

   (b) seznama pridržkov, specifičnih za sektorje ali podsektorje, z navedbo zadevnega sektorja ali podsektorja skupaj z veljavnimi pridržki.

   Pridržek, ki ustreza dejavnosti, ki ni liberalizirana (brez obvez), se izrazi na naslednji način: „Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi.“

   Če pridržek iz točke (a) ali (b) zajema samo posebne pridržke posameznih držav članic, države članice, ki niso navedene med njimi, prevzamejo obveznosti iz odstavka 2 člena 144 tega sporazuma v zadevnem sektorju brez pridržkov. Če posebnih pridržkov posameznih držav članic v določenem sektorju ni, to ne vpliva na horizontalne pridržke ali sektorske pridržke za vso EU, ki lahko veljajo.

2. Spodnji seznam v skladu z odstavkom 3 člena 141 tega sporazuma ne vključuje ukrepov v zvezi s subvencijami, ki jih dodelita pogodbenici.

3. Pravice in obveznosti, ki izhajajo iz spodnjega seznama, nimajo učinka same po sebi in torej ne dodeljujejo pravic neposredno fizičnim ali pravnim osebam.

4. V skladu s členom 144 tega sporazuma nediskriminatorne zahteve, kot so tiste v zvezi s pravno obliko ali obveznostjo pridobitve licenc ali dovoljenj, ki se uporabljajo za vse ponudnike, ki delujejo na ozemlju, brez razlikovanja na podlagi državljanstva, prebivališča ali enakovrednega merila, niso navedene v tej prilogi, saj vanje ta sporazum ne posega.

5. Kadar Evropska unija ohrani pridržek, na podlagi katerega mora biti ponudnik storitev državljan, rezident za neomejen čas ali rezident na njenem ozemlju, da lahko opravlja storitev na njenem ozemlju, se pridržek s seznama obveznosti iz Priloge VIII-B ali pridržki iz prilog VIII-C in VIII-D, kolikor je to mogoče, uporabljajo kot pridržek v zvezi z ustanavljanjem v skladu s to prilogo.

6. Zaradi večje gotovosti obveznost odobritve nacionalne obravnave za Evropsko unijo ne vključuje zahteve po razširitvi obravnave, ki jo ena država članica zagotovi državljanom in pravnim osebam druge države članice na podlagi Pogodbe o delovanju Evropske unije, ali katerih koli ukrepov, sprejetih v skladu z navedeno pogodbo, vključno z njihovim izvajanjem v državah članicah, na državljane in pravne osebe druge pogodbenice. Taka nacionalna obravnava se odobri samo pravnim osebam druge pogodbenice, ki so ustanovljene v skladu s pravom druge države članice in imajo v njej registrirani sedež, glavno upravo ali glavno poslovno enoto, vključno s pravnimi osebami s sedežem v EU, ki so v lasti ali pod nadzorom državljanov druge pogodbenice.

Horizontalni pridržki

Javne službe

EU: Gospodarske dejavnosti, ki se obravnavajo kot storitve javnih služb na nacionalni ali lokalni ravni, so lahko predmet javnih monopolov ali izključnih pravic, ki se dodeljujejo zasebnim subjektom[1].

[1] Javne službe obstajajo v sektorjih, kot so znanstveno in tehnično svetovanje, raziskovalne in razvojne storitve na področju družboslovja in humanističnih ved, tehnično preizkušanje in analiziranje, okoljske storitve, zdravstvene storitve, prevozne storitve in pomožne storitve za vse vrste prevoza. Izključne pravice za opravljanje takih storitev se pogosto dodelijo zasebnim subjektom, na primer subjektom, ki jim javni organi podelijo koncesije, pogojene s posebnimi storitvenimi obveznostmi. Ker javne službe pogosto obstajajo tudi na podcentralni ravni, sestavljanje podrobnih in izčrpnih seznamov po posameznih sektorjih ni praktično. Ta pridržek se ne uporablja za telekomunikacije ter računalniške in sorodne storitve.

Vrste ustanavljanja

EU: Obravnava, priznana hčerinskim družbam (armenskih družb), ustanovljenim v skladu s pravom držav članic Evropske unije, ki imajo registrirani sedež, glavno upravo ali glavno poslovno enoto v Uniji, ni razširjena na podružnice ali agencije, ki jih v državah članicah Evropske unije ustanovijo armenske družbe[1]. Vendar to državi članici ne preprečuje, da razširi to obravnavo na podružnice ali agencije, ki jih je v drugi državi članici ustanovila družba ali podjetje iz tretje države, v zvezi z njihovim delovanjem na ozemlju prve države članice, razen če ni s pravom EU taka razširitev izrecno prepovedana.

EU: Manj ugodna obravnava se lahko prizna hčerinskim družbam (družb iz tretjih držav), ki so ustanovljene v skladu s pravom države članice in imajo na ozemlju Evropske unije samo registrirani sedež, razen če se lahko dokaže, da imajo dejansko in stalno povezavo z gospodarstvom ene od držav članic.

AT: Izvršni direktorji podružnic pravnih oseb morajo imeti stalno prebivališče v Avstriji; fizične osebe, ki so v pravni osebi ali podružnici odgovorne za upoštevanje avstrijskega zakona o trgovini, morajo imeti stalno prebivališče v Avstriji.

[1] V skladu s členom 54 Pogodbe o delovanju Evropske unije se te hčerinske družbe štejejo kot pravne osebe Evropske unije. Če imajo stalno in učinkovito povezavo z gospodarstvom Evropske unije, koristijo ugodnosti notranjega trga, ki med drugim vključuje svobodo ustanavljanja in opravljanja storitev v vseh državah članicah Evropske unije.

BG: Tuji ponudniki storitev, vključno s skupnimi podjetji, se lahko ustanovijo samo v obliki družbe z omejeno odgovornostjo ali delniške družbe z vsaj dvema delničarjema. Ustanovitev podružnic mora biti odobrena. Predstavništva morajo biti registrirana pri bolgarski gospodarski zbornici in ne smejo opravljati gospodarske dejavnosti.

EE: Vsaj polovica članov upravnega odbora ima stalno prebivališče v Evropski uniji. Tuja družba imenuje direktorja ali direktorje podružnice. Direktor podružnice mora biti fizična oseba s pravno in poslovno sposobnostjo. Vsaj eden od direktorjev podružnice mora imeti stalno prebivališče v Estoniji, državi članici Evropskega gospodarskega prostora ali Švici.

FI: Tuja oseba, ki trguje kot zasebni podjetnik, in vsaj polovica partnerjev v družbi z neomejeno odgovornostjo ali komplementar v komanditni družbi morajo imeti stalno prebivališče v EGP. Stalno prebivališče v EGP se zahteva v vseh sektorjih za vsaj polovico rednih članov in namestnikov članov upravnega odbora in za izvršnega direktorja, vendar se lahko določenim družbam odobrijo izjeme. Če namerava armenska organizacija poslovati ali trgovati tako, da ustanovi podružnico na Finskem, potrebuje dovoljenje za promet.

FR: Če izvršni direktor industrijske, komercialne ali obrtne dejavnosti nima dovoljenja za prebivanje, mora imeti posebno dovoljenje.

HU: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za pridobitev državne lastnine.

IT: Za opravljanje industrijskih, komercialnih in obrtnih dejavnosti se lahko zahteva dovoljenje za prebivanje.

PL: Dejavnosti predstavništva lahko obsegajo samo oglaševanje in promocijo tujega matičnega podjetja, ki ga predstavništvo zastopa. Za vse sektorje, razen za pravne storitve in storitve, ki jih opravljajo enote za zdravstveno varstvo. Armenski vlagatelji lahko začnejo in opravljajo gospodarsko dejavnost samo v obliki komanditne družbe, komanditne delniške družbe, družbe z omejeno odgovornostjo in delniške družbe (v primeru pravnih storitev samo v obliki registrirane družbe in komanditne družbe).

RO: Samostojni upravljavec ali predsednik upravnega odbora ter polovica skupnega števila upravljavcev gospodarskih družb so romunski državljani, razen če ni v pogodbi družbe ali njenih statutih določeno drugače. Večina revizorjev gospodarskih družb in njihovih namestnikov je romunskih državljanov.

SE: Tuja družba, ki na Švedskem ni ustanovila pravne osebe ali posluje s posredovanjem trgovskega zastopnika, izvaja svoje trgovinske posle prek podružnice, ki je registrirana na Švedskem ter ima neodvisno vodstvo in ločene račune. Izvršni direktor podružnice in poddirektor, če je imenovan, morata imeti stalno prebivališče v EGP. Fizična oseba brez stalnega prebivališča v EGP, ki opravlja trgovinske posle na Švedskem, imenuje in registrira predstavnika s stalnim prebivališčem, ki je pristojen za poslovanje na Švedskem. Za poslovanje na Švedskem se vodijo ločeni računi. Pristojni organ lahko v posameznih primerih odobri izjemo od zahtev glede ustanovitve podružnice in glede stalnega prebivališča. Za gradbene projekte, ki trajajo manj kot leto dni in jih izvaja družba ali fizična oseba s sedežem oziroma stalnim prebivališčem zunaj EGP, se ne zahteva ustanovitev podružnice ali imenovanje predstavnika s stalnim prebivališčem. Družba z neomejeno odgovornostjo je lahko ustanoviteljica samo, če imajo vsi lastniki družb z neomejeno osebno odgovornostjo stalno prebivališče v EGP. Ustanovitelji s stalnim prebivališčem zunaj EGP lahko za dovoljenje zaprosijo pristojni organ. V družbah z omejeno odgovornostjo in zadružnih gospodarskih združenjih morajo vsaj polovica članov upravnega odbora, izvršni direktor, poddirektor, namestniki članov odbora in vsaj ena oseba, pooblaščena za podpis v imenu družbe, če je imenovana, imeti stalno prebivališče v EGP. Pristojni organ lahko odobri izjeme od te zahteve. Če nihče od predstavnikov družbe nima stalnega prebivališča na Švedskem, mora odbor imenovati in registrirati osebo s stalnim prebivališčem na Švedskem, ki je pooblaščena za sprejemanje uradnih dokumentov v imenu družbe. Ustrezni pogoji prevladujejo za ustanovitev vseh drugih vrst pravnih oseb. Imetnik/vložnik registriranih pravic (patenti, blagovne znamke, zaščita vzorcev in modelov ter žlahtniteljske pravice), ki nima stalnega prebivališča na Švedskem, ima zastopnika s stalnim prebivališčem na Švedskem, predvsem za vročitve, obveščanje itd.

SI: Imetnik/vložnik registriranih pravic (patenti, blagovne znamke, zaščita vzorcev in modelov), ki nima stalnega prebivališča v Sloveniji, ima zastopnika za patente ali zastopnika za blagovne znamke ter vzorce in modele, ki je registriran v Sloveniji, predvsem za vročitve, obveščanje itd.

SK: Armenska fizična oseba, ki se vnese v poslovni register kot oseba, pooblaščena za ravnanje v imenu podjetnika, mora predložiti dovoljenje za prebivanje na Slovaškem.

Naložbe

ES: Za naložbe tujih vlad in oseb javnega prava v Španiji (to običajno ne vključuje samo gospodarskih interesov, ampak tudi negospodarske interese teh subjektov), ki se opravijo neposredno ali prek podjetij ali drugih oseb pod neposrednim ali posrednim nadzorom tujih vlad, je potrebno predhodno dovoljenje vlade.

BG: Tuji vlagatelji ne morejo sodelovati pri privatizaciji. Tuji vlagatelji in bolgarske pravne osebe z armenskim nadzornim deležem potrebujejo dovoljenje za a) iskanje, razvoj ali pridobivanje naravnih virov iz teritorialnega morja, epikontinentalnega pasu ali izključne ekonomske cone ter za b) pridobitev nadzornega deleža kapitala v družbah, ki se ukvarjajo s katero koli dejavnostjo iz točke a).

FR: V skladu s členoma L151-1 in R135-1 *sec* finančnega in monetarnega zakonika si Francija pridržuje pravico, da za tuje naložbe v Franciji v sektorje iz člena R153-2 finančnega in monetarnega zakonika zahteva predhodno dovoljenje ministra za gospodarstvo. Pridržuje si pravico, da omeji tujo udeležbo v na novo privatiziranih družbah na različne zneske javno ponujenega lastniškega kapitala, pri čemer te zneske določi francoska vlada za vsak primer posebej. Pridržuje si pravico, da za ustanovitev v nekaterih komercialnih, industrijskih ali obrtnih dejavnostih zahteva posebno dovoljenje, če izvršni direktor nima dovoljenja za stalno prebivanje.

FI: Finska si pridržuje pravico, da brez dovoljenja pristojnih organov Ålandskih otokov naloži omejitve pravice do ustanavljanja in pravice do opravljanja storitev za fizične osebe, ki nimajo regionalnega državljanstva Ålandskih otokov, ali za katere koli pravne osebe.

HU: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za armensko udeležbo v na novo privatiziranih družbah.

IT: Za pridobitev lastniškega deleža družb, ki delujejo na področju obrambe in nacionalne varnosti, ter pridobitev strateških sredstev na področju prevoznih storitev, telekomunikacij in energetike se lahko zahteva odobritev urada predsedstva ministrskega sveta.

LT: V zvezi z naložbami v podjetja, sektorje in zmogljivosti strateškega pomena za nacionalno varnost se lahko uporabijo postopki preverjanja.

PL: Brez obvez v zvezi s pridobitvijo državne lastnine, tj. predpisi o postopku privatizacije.

SE: Švedska si pridržuje pravico, da sprejme ali ohrani diskriminatorne zahteve za ustanovitelje, višje vodstvo in upravne odbore, ko se v švedsko pravo vključijo nove pravne oblike podjetij.

Nepremičnine

Za pridobitev zemljišča in nepremičnin veljajo naslednje omejitve[1]:

AT: Tuje fizične in pravne osebe potrebujejo za pridobitev in nakup ter najem ali zakup nepremičnin dovoljenje pristojnih regionalnih organov („Länder“), ki presodijo, ali to vpliva na pomembne gospodarske, socialne ali kulturne interese.

BG: Tuje fizične in pravne osebe (tudi prek podružnice) ne morejo pridobiti lastništva nad zemljišči. Bolgarske pravne osebe s tujo udeležbo ne morejo pridobiti lastništva nad kmetijskimi zemljišči. Tuje pravne osebe in tuji državljani s stalnim prebivališčem v tujini lahko pridobijo lastništvo nad zgradbami in omejene lastninske pravice (pravico do uporabe, pravico do gradnje, pravico do postavitve nadgradnje in služnostno pravico) na nepremičninah.

CZ: Kmetijska in gozdna zemljišča lahko pridobijo samo tuje fizične osebe s stalnim prebivališčem na Češkem in družbe, ki so pravne osebe s sedežem na Češkem. Za kmetijska in gozdna zemljišča v državni lasti veljajo posebna pravila. Kmetijska zemljišča v državni lasti lahko pridobijo samo češki državljani, občine in javne univerze (za usposabljanje in raziskave). Pravne osebe (ne glede na obliko ali sedež) lahko kmetijska zemljišča v državni lasti kupijo od države samo, če je zgradba, katere lastniki so že, zgrajena na tem zemljišču ali je to zemljišče nujno potrebno za uporabo te zgradbe. Samo občine in javne univerze lahko kupijo gozdove v državni lasti.

CY: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi.

[1] V zvezi s storitvenimi sektorji te omejitve ne presegajo omejitev iz obstoječih obveznosti GATS.

DE: Veljajo nekateri pogoji vzajemnosti.

DK: Splošno pravilo je, da fizične ali pravne osebe, ki nimajo stalnega prebivališča oziroma sedeža, za pridobitev nepremičnin potrebujejo dovoljenje ministrstva za pravosodje. Pogoji za zahtevo po dovoljenju so odvisni od predvidene uporabe nepremičnine.

EE: Estonija si pridržuje pravico, da zahteva, da lahko samo fizične osebe z estonskim državljanstvom ali državljanstvom države EGP ali pravne osebe, ki so vpisane v ustrezni estonski register, pridobijo nepremičnine, ki se uporabljajo kot zemljišče za ustvarjanje dobička, pri katerih gre glede na kategorijo uporabe med drugim za kmetijska ali gozdna zemljišča, in sicer samo z dovoljenjem okrajnega guvernerja. Ta pridržek ne velja za pridobitev kmetijskih ali gozdnih zemljišč za opravljanje storitve, ki se liberalizira v skladu s tem sporazumom.

ES: Španija si pridržuje pravico, da za tuje naložbe v dejavnosti, ki se nanašajo neposredno na nepremičninske naložbe diplomatskih misij držav, ki niso članice EU, zahteva pridobitev upravnega dovoljenja španskega sveta ministrov, razen če ne obstaja sporazum o vzajemni liberalizaciji.

FI: V zvezi z Ålandskimi otoki si Finska pridržuje pravico, da zahteva predhodno dovoljenje.

HU: Ob upoštevanju izjem, vključenih v zakonodajo o ornih zemljiščih, tuje fizične in pravne osebe ne smejo pridobiti ornih zemljišč. Tujci morajo za nakup nepremičnin pridobiti dovoljenje agencije državne javne uprave, pristojne glede na lokacijo nepremičnine. Pridobitev državne lastnine je brez obvez.

EL: V skladu z zakonom št. 1892/90 je za pridobitev zemljišč na obmejnih območjih potrebno dovoljenje ministrstva za obrambo. Dovoljenje za neposredne naložbe se v skladu z upravno prakso izda brez težav.

HR: Brez obvez v zvezi s pridobitvijo nepremičnin za ponudnike storitev, ki nimajo sedeža in niso ustanovljeni na Hrvaškem. Pridobitev nepremičnin, potrebnih za opravljanje storitev družb, ki imajo sedež in so ustanovljene na Hrvaškem kot pravne osebe, je dovoljena. Za pridobitev nepremičnin, ki so potrebne za opravljanje storitev podružnic, je potrebno soglasje ministrstva za pravosodje. Tuje pravne ali fizične osebe ne morejo pridobiti kmetijskih zemljišč.

IE: Domače ali tuje družbe ali tuji državljani potrebujejo predhodno pisno dovoljenje komisije za zemljišča za pridobitev kakršnih koli koristi iz zemljiške posesti na Irskem. Kadar se tako zemljišče uporablja za industrijske namene (razen za kmetijstvo), se ta zahteva ob predložitvi potrdila, ki ga v ta namen izda minister za podjetništvo, trgovino in zaposlovanje, opusti. Ta zakon se ne uporablja za mestna zemljišča, za katera se lahko zahteva predhodno dovoljenje.

IT: Za tuje fizične in pravne osebe velja pogoj glede vzajemnosti za nakup nepremičnin.

LT: Tuji subjekti lahko pridobijo lastništvo na zemljišču, notranjih vodah in gozdovih, če izpolnjujejo merila evropske in transatlantske integracije. Postopek, pogoje in omejitve za pridobitev parcel določa ustavno pravo.

LV: V zvezi s pridobitvijo podeželskih zemljišč s strani državljanov tretje države, tudi v zvezi s postopkom izdajanja dovoljenja za pridobitev podeželskih zemljišč.

PL: Za neposredno in posredno pridobitev nepremičnin je potrebno dovoljenje. Minister za notranje zadeve s soglasjem ministra za nacionalno obrambo, v primeru kmetijske nepremičnine pa tudi s soglasjem ministra za kmetijstvo in razvoj podeželja, izda dovoljenje z upravno odločbo. Brez obvez za pridobitev državne lastnine, tj. predpise o postopku privatizacije (za način 3).

RO: Fizične osebe brez romunskega državljanstva in stalnega prebivališča v Romuniji ter pravne osebe brez romunske državne pripadnosti in sedeža v Romuniji ne morejo pridobiti lastništva na parcelah s posli, sklenjenimi med živimi.

SI: Slovenija si pridržuje pravico, da zahteva, da lahko nepremičnine na ozemlju Republike Slovenije pridobijo pravne osebe s sedežem v Republiki Sloveniji in udeležbo tujega kapitala ter da lahko podružnice, ki jih v Republiki Sloveniji ustanovijo tuje osebe, pridobijo samo nepremičnine, ki niso zemljišča in so potrebne za opravljanje gospodarskih dejavnosti, za katere so ustanovljene. V skladu z Zakonom o gospodarskih družbah se podružnica s sedežem v Republiki Sloveniji ne šteje kot pravna oseba, vendar se v smislu delovanja obravnava enako kot hčerinska družba, kar je v skladu z odstavkom (g) člena XXVIII GATS.

SK: Brez obvez za pridobitev zemljišč (za načina 3 in 4); tuje družbe ali fizične osebe ne morejo pridobiti kmetijskih in gozdnih zemljišč zunaj meja strnjenega naselja občine in nekaterih drugih zemljišč (npr. naravnih virov, jezer, rek, javnih cest idr.).

Priznavanje

EU: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi v zvezi z direktivami EU o vzajemnem priznavanju diplom. Pravica do opravljanja regulirane strokovne storitve v eni državi članici EU ne zagotavlja pravice do njenega opravljanja v drugi državi članici[1].

Posebno za obravnavo po načelu države z največjimi ugodnostmi

EU si pridržuje pravico do sprejetja ali ohranitve kakršnih koli ukrepov za drugačno obravnavo v skladu s katero koli mednarodno pogodbo o naložbah ali drugim trgovinskim sporazumom, ki velja ali se sklene pred datumom začetka veljavnosti tega sporazuma.

EU si pridržuje pravico do sprejetja ali ohranitve kakršnih koli ukrepov, ki za državljane ali podjetja določajo drugačno obravnavo v zvezi s pravico do ustanavljanja v okviru obstoječih ali prihodnjih dvostranskih sporazumov med naslednjimi državami članicami EU: Belgijo, Ciprom, Dansko, Francijo, Nemčijo, Grčijo, Irsko, Italijo, Luksemburgom, Nizozemsko, Portugalsko, Španijo in Združenim kraljestvom ter katero koli od naslednjih držav ali kneževino: San Marinom, Monakom, Andoro in Vatikansko mestno državo.

Evropska unija si pridržuje pravico do sprejetja ali ohranitve kakršnih koli ukrepov, ki za posamezno državo določajo drugačno obravnavo v skladu z obstoječim ali prihodnjim dvo- ali večstranskim sporazumom, ki:

(a) vzpostavlja notranji trg za storitve in naložbe;

(b) podeljuje pravico do ustanavljanja; ali

[1] Da se državljanom držav nečlanic EU omogoči priznanje njihovih kvalifikacij v celotni EU, je potreben sporazum o vzajemnem priznavanju, sklenjen v okviru iz člena XXX.

(c) zahteva približevanje zakonodaje v enem ali več gospodarskih sektorjih.

Za to izjemo:

(a) Notranji trg za storitve in naložbe pomeni območje brez notranjih mej, na katerem je zagotovljen prosti pretok storitev, kapitala in oseb.

(b) Pravica do ustanavljanja pomeni obveznost odprave vseh omejitev za ustanavljanje med pogodbenicami sporazuma o regionalnem gospodarskem povezovanju z začetkom veljavnosti navedenega sporazuma. Pravica do ustanavljanja vključuje pravico državljanov pogodbenic sporazuma o regionalnem gospodarskem povezovanju, da ustanavljajo in upravljajo družbe pod enakimi pogoji, kot jih za državljane določa domače pravo države, v kateri se ta družba ustanovi.

(c) Približevanje zakonodaje pomeni:

(i) uskladitev zakonodaje ene ali več pogodbenic sporazuma o regionalnem gospodarskem povezovanju z zakonodajo druge pogodbenice ali pogodbenic navedenega sporazuma; ali

(ii) vključitev skupne zakonodaje v domače pravo pogodbenic sporazuma o regionalnem gospodarskem povezovanju.

Taka uskladitev ali vključitev se izvede in se zanjo šteje, da se je izvedla, šele ko se prenese v domače pravo pogodbenice ali pogodbenic sporazuma o regionalnem gospodarskem povezovanju.

Sektorski pridržki

BG: Za nekatere gospodarske dejavnosti, povezane z izkoriščanjem ali uporabo državne ali javne lastnine, je potrebna koncesija, ki se podeli v skladu z določbami zakona o koncesijah.

Gospodarske družbe, v katerih ima država ali občina več kot 50-odstotni delež kapitala, potrebujejo za vse transakcije za odsvojitev osnovnih sredstev družbe ter sklepanje katerih koli pogodb o pridobitvi udeležbe v kapitalu, zakupu, skupnih dejavnostih, kreditih, zavarovanju terjatev ter prevzemu kakršnih koli obveznosti na podlagi menic dovoljenje pristojnega organa, torej agencije za privatizacijo ali drugega državnega ali regionalnega organa.

DK, FI, SE: Ukrepi Danske, Švedske in Finske za spodbujanje nordijskega sodelovanja, kot so:

(a) finančna podpora za raziskovalne in razvojne projekte (nordijski industrijski sklad);

(b) financiranje študij izvedljivosti za mednarodne projekte (nordijski sklad za izvozne projekte); ter

(c) finančna pomoč družbam[1], ki uporabljajo okoljsko tehnologijo (nordijska okoljska finančna korporacija).

[1] Velja za vzhodnoevropske družbe, ki sodelujejo z eno ali več nordijskimi družbami.

Ta pridržek ne vpliva na izključitev postopkov za oddajo naročil s strani pogodbenice, subvencije ali vladno podporo za trgovino s storitvami iz člena 141 tega sporazuma.

PT: Opustitev zahtev glede državljanstva za opravljanje nekaterih dejavnosti in poklicev s strani fizičnih oseb, ki opravljajo storitve za države, v katerih je portugalščina uradni jezik (Angola, Brazilija, Zelenortski otoki, Gvineja Bissau, Mozambik ter São Tomé in Principe).

Obravnava po načelu države z največjimi ugodnostmi v zvezi s prevozom

EU: Vsak ukrep, s katerim se za tretje države določa drugačna obravnava v skladu z obstoječimi ali prihodnjimi sporazumi v zvezi z dostopom do celinskih plovnih poti (vključno s sporazumi v zvezi z osjo Ren–Majna–Donava) ter s katerim se prometne pravice pridržijo za prevoznike s sedežem v zadevnih državah, ki v zvezi z lastništvom izpolnjujejo merila glede državljanstva. Veljajo predpisi o izvajanju Mannheimske konvencije o plovbi po Renu. Ta del pridržka velja samo za naslednje države članice EU: BE, FR, DE in NL. Prevoz po celinskih plovnih poteh (CPC 722).

FI: Določitev drugačne obravnave države v skladu z obstoječimi ali prihodnjimi dvostranskimi sporazumi, s katerimi se na podlagi vzajemnosti plovila, registrirana pod tujo zastavo določene druge države, ali vozila, registrirana v tujini, izvzemajo iz splošne prepovedi opravljanja kabotažnega prevoza (vključno s kombiniranim cestnim in železniškim prevozom) na Finskem (del CPC 711, del 712, del 721).

SE: Na podlagi vzajemnosti se lahko sprejmejo ukrepi, s katerimi se plovilom iz Armenije, ki plujejo pod zastavo Armenije, dovoli opravljanje kabotažnega prevoza na Švedskem, če Armenija plovilom, registriranim pod zastavo Švedske, dovoli opravljanje kabotažnega prevoza v Armeniji. Posebni namen tega pridržka je odvisen od vsebine morebitnega prihodnjega vzajemno dogovorjenega sporazuma med Armenijo in Švedsko (CPC 7211, 7212).

BG: Če Armenija ponudnikom storitev iz Bolgarije dovoli, da opravljajo storitve pretovarjanja, skladiščenja v morskih in rečnih pristaniščih, vključno s storitvami v zvezi z zabojniki in blagom v zabojnikih, bo Bolgarija ponudnikom storitev iz Armenije dovolila, da pod enakimi pogoji opravljajo storitve pretovarjanja, skladiščenja v morskih in rečnih pristaniščih, vključno s storitvami v zvezi z zabojniki in blagom v zabojnikih (del CPC 741, del 742).

DE: Za najem tujih ladij, ki ga opravijo potrošniki s stalnim prebivališčem v Nemčiji, lahko velja pogoj glede vzajemnosti (CPC 7213, 7223, 83103).

EU: EU si pridržuje pravico, da določi drugačno obravnavo države v skladu z obstoječimi ali prihodnjimi dvostranskimi sporazumi v zvezi z mednarodnim cestnim prevozom blaga (vključno s kombiniranim prevozom – cestnim ali železniškim) in prevozom potnikov, sklenjenimi med EU ali državami članicami EU in tretjo državo (CPC 7111, 7112, 7121, 7122, 7123). Pri taki obravnavi se lahko:

(a) opravljanje zadevnih prevoznih storitev med pogodbenicama ali čez ozemlje pogodbenic pridrži ali omeji na vozila, registrirana v posamezni pogodbenici[1]; ali

[1] Za Avstrijo del izvzetja v skladu z obravnavo po načelu države z največjimi ugodnostmi, ki se nanaša na prometne pravice, velja za vse države, s katerimi so bili ali bi lahko bili v prihodnje sklenjeni dvostranski sporazumi o cestnem prevozu ali druge ureditve v zvezi s cestnim prevozom.

(b) določijo oprostitve davka za taka vozila.

BG: Ukrepi, ki se sprejmejo na podlagi obstoječih ali prihodnjih sporazumov ter s katerimi se pridrži ali omeji opravljanje teh vrst prevoznih storitev in določijo pogoji za njihovo opravljanje, vključno z dovoljenji za tranzit ali ugodnejšimi cestnimi taksami, na ozemlju Bolgarije ali pri prečkanju njenih meja (CPC 7111, 7112).

HR: Ukrepi, ki se sprejmejo na podlagi obstoječih ali prihodnjih sporazumov o mednarodnem cestnem prevozu ter s katerimi se pridrži ali omeji opravljanje prevoznih storitev in določijo pogoji delovanja, vključno z dovoljenji za tranzit ali ugodnejšimi cestnimi taksami za prevozne storitve v Hrvaško, po njej in iz nje v zadevni pogodbenici (CPC 7111, 7112).

CZ: Ukrepi, ki se sprejmejo na podlagi obstoječih ali prihodnjih sporazumov ter s katerimi se pridrži ali omeji opravljanje prevoznih storitev in določijo pogoji delovanja, vključno z dovoljenji za tranzit ali ugodnejšimi cestnimi taksami za prevozne storitve na Češko, po njej in iz nje v zadevno pogodbenico (CPC 7121, 7122, 7123).

EE: Pri določanju drugačne obravnave za državo v skladu z obstoječimi ali prihodnjimi dvostranskimi sporazumi o mednarodnem cestnem prevozu (vključno s kombiniranim prevozom – cestnim ali železniškim), pri čemer se pridrži ali omeji opravljanje prevoznih storitev v Estonijo, po njej ali iz nje v pogodbenici na vozila, registrirana v vsaki pogodbenici, ter določi oprostitev davka za taka vozila.

LT: Ukrepi, ki se sprejmejo na podlagi dvostranskih sporazumov ter s katerimi se opredelijo določbe za prevozne storitve in pogoji delovanja, vključno z dovoljenji za dvostranski tranzit in drugimi dovoljenji za prevozne storitve na ozemlje Litve, po njem in z njega v zadevni pogodbenici, ter cestne takse in dajatve (CPC 7121, 7122, 7123).

SK: Ukrepi, ki se sprejmejo na podlagi obstoječih ali prihodnjih sporazumov ter s katerimi se pridrži ali omeji opravljanje prevoznih storitev in določijo pogoji delovanja, vključno z dovoljenji za tranzit ali ugodnejšimi cestnimi taksami za prevozne storitve na Slovaško, po njej in iz nje v zadevni pogodbenici (CPC 7121, 7122, 7123).

ES: Dovoljenje za vzpostavitev tržne prisotnosti v Španiji se lahko zavrne ponudnikom storitev, katerih država izvora španskim ponudnikom storitev ne zagotavlja dejanskega dostopa do trga (CPC 7123).

BG, CZ in SK: Ukrepi, ki se sprejmejo na podlagi obstoječih ali prihodnjih sporazumov, s katerimi se urejajo prometne pravice, pogoji delovanja in opravljanje prevoznih storitev na ozemlju Bolgarije, Češke in Slovaške ter med zadevnimi državami.

EU: Določitev drugačne obravnave za tretjo državo v skladu z obstoječimi ali prihodnjimi dvostranskimi sporazumi v zvezi z naslednjimi pomožnimi storitvami za zračni prevoz:

(a) prodaja in trženje storitev zračnega prevoza;

(b) storitve računalniškega rezervacijskega sistema (CRS); ter

(c) druge pomožne storitve za zračni prevoz, na primer storitve zemeljske oskrbe in storitve letališč.

V zvezi z vzdrževanjem in popravili zrakoplovov in delov si EU pridržuje pravico, da sprejme ali ohrani kakršne koli ukrepe, ki v skladu z obstoječimi ali prihodnjimi trgovskimi sporazumi na podlagi člena V GATS za tretjo državo določajo drugačno obravnavo.

EU: Si pridržuje pravico, da zahteva, da samo priznane organizacije, ki jih pooblasti EU, izvajajo zakonsko predpisane preglede in izdajajo spričevala za ladje v imenu držav članic. Lahko se zahteva sedež.

PL: Če Armenija poljskim ponudnikom prevoza potnikov in tovora dovoli opravljanje prevoznih storitev na ozemlje Armenije in po njem, bo Poljska armenskim ponudnikom prevoza potnikov in tovora dovolila opravljanje prevoznih storitev na svoje ozemlje in po njem pod enakimi pogoji.

A. Kmetijstvo, lov, gozdarstvo in sečnja

FR: Družbe, ki niso iz EU, potrebujejo dovoljenje za ustanovitev kmetijskih podjetij, vlagatelji, ki niso iz EU, pa dovoljenje za nakup vinogradov.

AT, HR, HU, MT, RO: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za kmetijske dejavnosti.

CY: Dovoljeni delež vlagateljev je največ 49 %.

FI: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za rejo severne jelenjadi.

IE: Rezidenti Armenije potrebujejo dovoljenje za ustanavljanje družb na področju mlinarskega mletja.

BG: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za dejavnosti sečnje.

SE: Le ljudstvo Sami ima lahko v lasti in vzreja severno jelenjad.

B. Ribištvo in akvakultura

EU: Dostop do bioloških virov in ribolovnih območij v morskih vodah, ki so pod suverenostjo ali pristojnostjo držav članic EU, ter njihova uporaba se lahko omejita na ribiške ladje, ki plujejo pod zastavo države članice EU, razen če ni določeno drugače.

CY: Država nečlanica EU lahko ima največ 49-odstotni lastniški delež ribiškega plovila/ladje in za to potrebuje dovoljenje.

SE: Ladja se šteje za švedsko in lahko pluje pod švedsko zastavo, če je več kot polovica kapitala v lasti švedskih državljanov ali pravnih oseb. Vlada lahko tujim plovilom dovoli, da plujejo pod švedsko zastavo, če je njihovo obratovanje pod švedskim nadzorom ali ima lastnik stalno prebivališče na Švedskem. Plovila, katerih 50-odstotni delež ali več je v lasti državljanov EGP ali družb, ki imajo registrirani sedež, glavno upravo ali glavno poslovno enoto v EGP in katerih delovanje je pod nadzorom iz Švedske, se prav tako lahko vpišejo v švedski register. Dovoljenje za gospodarski ribolov, ki je potrebno za gospodarski ribolov, se lahko izda, če je ribolov povezan s švedsko ribiško industrijo. Povezava obstaja, če se na primer polovica ulova (kot vrednost) v koledarskem letu iztovori na Švedskem, pri polovici ribolovnih potovanj ladje izplujejo iz švedskega pristanišča ali če ima polovica ribičev v floti stalno prebivališče na Švedskem. Za plovila, daljša od pet metrov, je potrebno dovoljenje za plovilo skupaj z dovoljenjem za gospodarski ribolov. Dovoljenje se podeli, če je plovilo med drugim registrirano v nacionalnem registru in ima dejansko gospodarsko povezavo s Švedsko. Poveljnik trgovskega ali tradicionalnega plovila je državljan države članice EGP. Švedska agencija za promet lahko odobri izjeme.

SI: Med tranzitom tujih ribiških plovil čez teritorialne vode Republike Slovenije je ribolov ali lov na ribe in druge morske organizme v morju in na morskem dnu prepovedan. Ta prepoved se nanaša tudi na tuja ribiške čolne. Ladje lahko plujejo pod slovensko zastavo, če je več kot polovica ladje v lasti državljanov Evropske unije ali pravnih oseb, ki imajo sedež v državi članici Evropske unije. Obrati akvakulture, ki gojijo organizme za obnavljanje staleža, morajo biti registrirani v Sloveniji.

UK: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za nakup plovil, ki plujejo pod zastavo Združenega kraljestva, razen če ni vsaj 75 % naložbe v lasti britanskih državljanov in/ali družb, ki so vsaj 75-odstotno v lasti britanskih državljanov, v vseh primerih s stalnim prebivališčem v Združenem kraljestvu. Plovila morajo biti upravljana, vodena in nadzorovana iz Združenega kraljestva.

C. Rude in kamnine

EU: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za pravne osebe, ki so pod nadzorom[1] fizičnih ali pravnih oseb iz države nečlanice EU, iz katere Evropska unija uvozi več kot 5 % celotnega uvoza nafte ali zemeljskega plina. Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za neposredno širjenje poslovne mreže (zahteva se ustanovitev).

[1] Pravna oseba je pod nadzorom druge fizične ali pravne osebe oz. oseb, če ima(-jo) slednja(-e) moč, da imenuje(-jo) večino njenih direktorjev ali drugače zakonito usmerja(-jo) njeno delovanje. Za nadzor šteje predvsem več kot 50-odstotni lastniški delež v pravni osebi.

D. Proizvodnja

EU: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za pravne osebe, ki so pod nadzorom[1] fizičnih ali pravnih oseb iz države nečlanice EU, iz katere Evropska unija uvozi več kot 5 % celotnega uvoza nafte ali zemeljskega plina. Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za neposredno širjenje poslovne mreže (zahteva se ustanovitev).

IT: Lastniki založniških hiš in tiskarn in založniki morajo biti državljani države članice EU. Družbe morajo imeti svoj sedež v državi članici EU.

HR: Zahteva glede stalnega prebivališča za objavo, tiskanje in razmnoževanje posnetih nosilcev zapisa.

SE: Lastniki revij, natisnjenih in objavljenih na Švedskem, ki so fizične osebe, morajo imeti stalno prebivališče na Švedskem ali državljanstvo EGP. Lastniki takih revij, ki so pravne osebe, morajo imeti sedež v EGP. Revije, natisnjene in objavljene na Švedskem, in tehnični posnetki morajo imeti odgovornega urednika, ki mora imeti stalno prebivališče na Švedskem.

Za proizvodnjo, prenos in distribucijo električne energije, plina, pare in vroče vode[2] za lastne potrebe (razen proizvodnje jedrske energije):

EU: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za proizvodnjo električne energije, prenos in distribucijo električne energije za lastne potrebe ter proizvodnjo plina in distribucijo plinastih goriv.

[1] Pravna oseba je pod nadzorom druge fizične ali pravne osebe oz. oseb, če ima(-jo) slednja(-e) moč, da imenuje(-jo) večino njenih direktorjev ali drugače zakonito usmerja(-jo) njeno delovanje. Za nadzor šteje predvsem več kot 50-odstotni lastniški delež v pravni osebi.

[2] Velja horizontalna omejitev za javne službe.

Za proizvodnjo, prenos in distribucijo pare in vroče vode:

EU: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za pravne osebe, ki so pod nadzorom[1] fizičnih ali pravnih oseb iz države nečlanice EU, iz katere Evropska unija uvozi več kot 5 % celotnega uvoza nafte, električne energije ali zemeljskega plina. Brez obvez za neposredno širjenje poslovne mreže (zahteva se ustanovitev).

FI: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za proizvodnjo, prenos in distribucijo pare in vroče vode.

1. Poslovne storitve

Strokovne storitve

EU: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za pravno svetovanje ter pravno dokumentiranje in certificiranje, ki jih opravljajo delavci v pravni stroki kot nosilci javnih funkcij, na primer notarji, „huissiers de justice“ ali drugi „officiers publics et ministériels“, ter za storitve sodnih izvršiteljev, ki so imenovani z uradnim aktom vlade.

EU: Za polnopravno članstvo v odvetniški zbornici, ki je potrebno za opravljanje odvetniškega poklica na področju domačega prava (EU in države članice), velja pogoj glede državljanstva in/ali zahteva glede stalnega prebivališča.

[1] Pravna oseba je pod nadzorom druge fizične ali pravne osebe oz. oseb, če ima(-jo) slednja(-e) moč, da imenuje(-jo) večino njenih direktorjev ali drugače zakonito usmerja(-jo) njeno delovanje. Za nadzor šteje predvsem več kot 50-odstotni lastniški delež v pravni osebi.

AT: V zvezi s pravnimi storitvami velja pogoj glede državljanstva za opravljanje pravnih storitev na podlagi tržne prisotnosti. Kapitalska udeležba in deleži tujih odvetnikov (ki morajo biti v domači državi popolnoma usposobljeni) v poslovnih rezultatih katere koli odvetniške pisarne ne smejo presegati 25 %. Ti odvetniki ne smejo imeti odločilnega vpliva pri odločanju. Tuji manjšinski vlagatelji ali njihovo usposobljeno osebje lahko opravljajo pravne storitve samo v zvezi z mednarodnim javnim pravom in pravom jurisdikcije, v kateri so usposobljeni za opravljanje odvetniškega poklica; za opravljanje pravnih storitev na področju domačega prava (EU in države članice), vključno z zastopanjem pred sodišči, je potrebno polnopravno članstvo odvetniške zbornice, za katerega velja pogoj glede državljanstva.

AT: V zvezi z računovodskimi, knjigovodskimi in revizijskimi storitvami ter davčnim svetovanjem kapitalska udeležba in glasovalne pravice oseb, ki lahko opravljajo poklic v skladu s tujim pravom, ne smejo presegati 25 %.

AT: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za zdravstvene storitve (razen storitve psihologov in psihoterapevtov).

AT, BG, HR: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za pravne storitve na področju domačega prava (EU in držav članic).

AT, CY, EE, MT, SI: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za veterinarske storitve.

BE: Kar zadeva pravne storitve, za zastopanje pred „Cour de cassation“ v nekazenskih zadevah veljajo kvote.

BG: Tuji odvetniki lahko storitve pravnega zastopanja opravljajo samo za državljana svoje države, veljata pa vzajemnost in sodelovanje z bolgarskim odvetnikom. Za storitve pravne mediacije se zahteva stalno prebivališče.

BG: V zvezi s pravnimi storitvami so nekatere pravne oblike („advokatsko sadrujue“ in „advokatsko drujestvo“) namenjene samo odvetnikom, ki so polnopravni člani odvetniške zbornice Republike Bolgarije.

BG: Tuji revizijski subjekti (ne iz držav EU in EGP) lahko opravljajo revizijske storitve samo pod pogojem vzajemnosti ter če tri četrtine članov upravnih organov in registriranih revizorjev, ki izvajajo revizije v imenu subjekta, izpolnjuje zahteve, enakovredne tistim, ki veljajo za bolgarske revizorje.

BG: Za storitve mediacije se zahteva stalno prebivališče. Za davčne storitve velja pogoj glede državljanstva EU.

BG: V zvezi z arhitekturnimi storitvami, urbanističnim in krajinskim načrtovanjem, inženirskimi storitvami in integriranimi inženirskimi storitvami lahko tuje fizične in pravne osebe s priznano licenco za načrtovanje v skladu s svojo nacionalno zakonodajo neodvisno nadzorujejo ali načrtujejo dela v Bolgariji, šele ko zmagajo na natečaju in ko so izbrane kot izvajalci v skladu s pogoji in postopkom, določenimi z zakonom o javnem naročanju.

BG: V zvezi z arhitekturnimi storitvami, urbanističnim in krajinskim načrtovanjem, inženirskimi storitvami in integriranimi inženirskimi storitvami morajo armenski vlagatelji pri projektih, pomembnih za državo ali regijo, delovati kot partnerji ali podizvajalci lokalnih podjetnikov. V zvezi z arhitekturnimi storitvami, urbanističnim in krajinskim načrtovanjem morajo imeti tuji strokovnjaki najmanj dve leti izkušenj na področju gradbeništva. Za urbanistično in krajinsko načrtovanje velja pogoj glede državljanstva.

BG: Za urbanistično in krajinsko načrtovanje velja pogoj glede državljanstva.

BG, CY, MT, SI: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za babiške storitve, storitve medicinskih sester, fizioterapevtov in reševalnega osebja.

CY: Pogoj glede državljanstva za arhitekturne storitve, urbanistično in krajinsko načrtovanje, inženirske storitve in integrirane inženirske storitve.

CY: Za opravljanje pravnih storitev, vključno z zastopanjem pred sodišči, se zahtevata državljanstvo EGP ali CH ter stalno prebivališče. Samo odvetniki, ki so včlanjeni v odvetniško zbornico, so lahko družabniki ali delničarji ali člani upravnega odbora odvetniške pisarne na Cipru. Veljajo nediskriminatorne zahteve glede pravne oblike. Za polnopravno članstvo v odvetniški zbornici velja pogoj glede državljanstva in stalnega prebivališča.

CZ: Za opravljanje pravnih storitev na področju domačega prava (EU in držav članic), vključno z zastopanjem pred sodišči, se zahtevata državljanstvo EGP ali CH ter stalno prebivališče na Češkem. Veljajo nediskriminatorne zahteve glede pravne oblike.

CZ, HU, SK: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za babiške storitve.

CY: Tuji revizorji morajo pridobiti dovoljenje, za katerega veljajo nekateri pogoji.

BG, CY, CZ, EE, MT: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za zdravstvene in zobozdravstvene storitve (vključno s storitvami psihologov).

CZ, SK: Državi si pridržujeta pravico, da zahtevata, da je najmanj 60 odstotkov deleža kapitala ali glasovalnih pravic pridržanih za državljane za opravljanje revizijskih storitev (CPC 86211 in 86212, razen računovodskih storitev).

CZ: V zvezi z zdravstvenimi (vključno s storitvami psihologov) in zobozdravstvenimi storitvami, babiškimi storitvami ter storitvami medicinskih sester, fizioterapevtov in reševalnega osebja je dostop omejen samo na fizične osebe. Za tuje fizične osebe se zahteva dovoljenje pristojnih organov.

CZ: V zvezi z veterinarskimi storitvami je dostop omejen samo na fizične osebe. Zahteva se dovoljenje veterinarske uprave.

DK: V skladu z danskim zakonom o pravosodju mora biti opravljanje odvetniškega poklica edini namen odvetniške družbe. Odvetniki, ki opravljajo odvetniški poklic v odvetniški družbi, ali drugi zaposleni družbe, ki imajo v njej lastniški delež, so skupaj z družbo osebno odgovorni za vsak zahtevek, ki nastane zaradi njihove pomoči stranki. Poleg tega mora biti 90-odstotni delež danske odvetniške družbe v lasti odvetnikov z dansko licenco, odvetnikov iz EU, registriranih na Danskem, ali odvetniških družb, registriranih na Danskem.

DK: Obvezne revizijske storitve lahko opravljajo revizorji, pooblaščeni na Danskem. Za pooblastilo se zahteva stalno prebivališče v državi članici EU ali EGP. Revizorji ne smejo imeti več kot 10 % glasovalnih pravic v pooblaščenih revizijskih družbah in revizijskih družbah, ki niso pooblaščene v skladu z uredbo za izvedbo 8. direktive o obveznih revizijah.

DK: Tuji računovodje potrebujejo dovoljenje danske agencije za podjetja, da lahko sklenejo partnerstvo z danskimi pooblaščenimi računovodji.

DK: V zvezi z veterinarskimi storitvami je dostop omejen samo na fizične osebe.

EL: Za pridobitev licence za opravljanje poklica zakonitega revizorja velja pogoj glede državljanstva.

EL: Zahteva glede državljanstva za zobotehnike.

ES: Za opravljanje pravnih storitev na področju prava EU in prava držav članic EU se lahko zahteva tržna prisotnost v eni od pravnih oblik, ki so dovoljene v skladu z nacionalnim pravom, na nediskriminatorni osnovi. Nekatere vrste pravnih oblik so lahko pridržane izključno za odvetnike, ki so člani odvetniške zbornice, prav tako na nediskriminatorni osnovi.

FI: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za zastopanje pred sodišči, razen za zastopnike za patente in naziv „asianajaja“.

FI: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za javno ali zasebno financirane zdravstvene storitve in storitve socialnega varstva (tj. zdravstvene storitve, vključno s storitvami psihologov, ter zobozdravstvene storitve, babiške storitve, fizioterapevte in reševalno osebje).

FI: V zvezi z revizijskimi storitvami velja zahteva glede stalnega prebivališča za najmanj enega od revizorjev v finski družbi z omejeno odgovornostjo.

FI, HU, NL: Za zastopnike za patente velja zahteva glede stalnega prebivališča (del CPC 861).

FR: V zvezi s pravnimi storitvami so nekatere pravne oblike („association d'avocats“ in „société en participation d'avocat“) namenjene samo odvetnikom, ki so polnopravni člani francoske odvetniške zbornice. V odvetniški družbi, ki opravlja storitve v zvezi s francoskim pravom ali pravom EU, je najmanj 75 % partnerjev, ki imajo v lasti 75-odstotni delež družbe, odvetnikov, ki so polnopravni člani odvetniške zbornice v Franciji.

FR: V zvezi z arhitekturnimi storitvami, zdravstvenimi (vključno s storitvami psihologov) in zobozdravstvenimi storitvami, babiškimi storitvami, storitvami medicinskih sester, fizioterapevtov in reševalnega osebja imajo tuji vlagatelji dostop samo do pravnih oblik „société d'exercice libéral“ (sociétés anonymes, sociétés à responsabilité limitée ali sociétés en commandite par actions) in „société civile professionnelle“.

FR: V zvezi z zdravstvenimi (vključno s storitvami psihologov) in zobozdravstvenimi storitvami, babiškimi storitvami ter storitvami medicinskih sester, fizioterapevtov in reševalnega osebja se zahteva državljanstvo. Kljub temu lahko imajo tujci dostop za babiške storitve ter storitve medicinskih sester, fizioterapevtov in reševalnega osebja v okviru letno določenih kvot.

FR: Pogoj glede državljanstva in vzajemnosti za veterinarske storitve.

HR: Brez obvez, razen za svetovanje na področju prava matične države, tujega in mednarodnega prava. Samo člani hrvaške odvetniške zbornice (hrvaški naziv „odvjetnici“) lahko zastopajo stranke pred sodišči. Za članstvo v odvetniški zbornici velja zahteva glede državljanstva. V postopkih, ki vključujejo mednarodne elemente, lahko stranke pred arbitražnimi sodišči – *ad hoc* sodišči – zastopajo odvetniki, ki so člani odvetniških zbornic drugih držav.

HR: Za opravljanje revizijskih storitev se zahteva licenca.

HR: Fizične in pravne osebe lahko opravljajo arhitekturne in inženirske storitve po odobritvi hrvaške zbornice arhitektov oziroma hrvaške zbornice inženirjev.

HR: Vse osebe, ki storitve zagotavljajo neposredno bolnikom/zdravijo bolnike, potrebujejo licenco, ki jo izda poklicna zbornica.

EL: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za zobotehnike. Za pridobitev licence za opravljanje storitev zakonitih revizorjev in veterinarskih storitev se zahteva državljanstvo EU.

ES: Za zakonite revizorje in odvetnike za industrijsko lastnino velja pogoj glede državljanstva EU.

HU: Za ustanavljanje je potrebno partnerstvo z madžarskim odvetnikom („ügyvéd“) ali odvetniško pisarno („ügyvédi iroda“) ali predstavništvom.

HU: Zahteva glede stalnega prebivališča za nedržavljane EGP za opravljanje veterinarskih storitev.

LV: Zahteva glede državljanstva za zaprisežene odvetnike, na katere je omejeno pravno zastopanje v kazenskih postopkih.

LV: V gospodarski družbi zapriseženih revizorjev je več kot 50 % delnic z glasovalnimi pravicami v lasti zapriseženih revizorjev ali gospodarskih družb zapriseženih revizorjev iz EU ali EGP. Odvetniki iz tujih držav lahko kot odvetniki nastopajo pred sodiščem samo v skladu z dvostranskimi sporazumi o pravni pomoči.

LT: Za odvetnike za patente velja pogoj glede državljanstva.

LT: V zvezi z revizijskimi storitvami mora pri pripravi revizijskega poročila sodelovati revizor, ki je akreditiran za opravljanje revizijske dejavnosti v Litvi. Najmanj tri četrtine delnic revizorske družbe morajo pripadati revizorjem ali revizijskim družbam iz EU ali EGP. Ustanovitev v obliki javne delniške družbe (AB) ni dovoljena.

LT: Odvetniki iz tujih držav lahko kot odvetniki nastopajo pred sodiščem samo v skladu z dvostranskimi sporazumi o pravni pomoči.

LT: V zvezi z zdravstvenimi (vključno s storitvami psihologov) in zobozdravstvenimi storitvami je za opravljanje storitve potrebno dovoljenje, ki temelji na načrtu zdravstvenih storitev, izdelanem glede na potrebe in ob upoštevanju števila prebivalstva ter obstoječih zdravstvenih in zobozdravstvenih služb.

PL: Tuji odvetniki imajo dostop samo do pravnih oblik registriranih družb ali komanditnih družb, medtem ko so odvetnikom iz EU na voljo tudi druge pravne oblike.

PL: Za opravljanje veterinarskih storitev velja pogoj glede državljanstva EU. Tujci lahko vložijo vlogo za dovoljenje za opravljanje poklica.

PL: Za opravljanje revizijskih storitev velja pogoj glede državljanstva.

PT: V zvezi s pravnimi storitvami velja pogoj glede državljanstva za dostop do poklica „solicitadores“ in za zastopnika za industrijsko lastnino.

SK: Za registracijo v poklicni zbornici ter opravljanje arhitekturnih, inženirskih in veterinarskih storitev se zahteva stalno prebivališče. Opravljanje veterinarskih storitev je omejeno na fizične osebe.

SK: Za opravljanje pravnih storitev na področju domačega prava, vključno z zastopanjem pred sodišči, se zahtevata državljanstvo EGP ali CH ter stalno prebivališče (tržna prisotnost).

SE: Za pravne storitve se za članstvo v odvetniški zbornici, ki je potrebno samo za uporabo švedskega naziva „advokat“, zahteva stalno prebivališče v EU, EGP ali Švicarski konfederaciji. Švedska odvetniška zbornica lahko odobri izjeme. Članstvo v odvetniški zbornici ni potrebno za opravljanje odvetniškega poklica na področju domačega prava. Član švedske odvetniške zbornice se lahko zaposli samo pri članu odvetniške zbornice ali družbi, ki opravlja posle člana odvetniške zbornice. Vendar se član odvetniške zbornice lahko zaposli pri tuji družbi. Pristojni organ lahko odobri izjemo od te zahteve. V zvezi z imenovanjem organa za potrjevanje gospodarskega načrta veljajo zahteve glede EGP.

SE: Samo revizorji, pooblaščeni na Švedskem, in revizijska podjetja, registrirana na Švedskem, lahko opravljajo obvezne revizijske storitve pri nekaterih pravnih osebah, med drugim v vseh družbah z omejeno odgovornostjo, in za fizične osebe. Samo revizorji, pooblaščeni na Švedskem, in registrirana javna računovodska podjetja so lahko delničarji ali družbeniki družb, ki izvajajo kvalificirane revizije (za uradne namene). Za pooblastitev se zahteva stalno prebivališče v EGP ali Švici. Naziv „pooblaščeni revizor“ lahko uporabljajo samo revizorji, ki so pooblaščeni na Švedskem. Revizorji zadružnih gospodarskih združenj in nekaterih drugih podjetij, ki niso pooblaščena ali potrjena računovodska podjetja, morajo imeti stalno prebivališče v EGP. Pristojni organ lahko odobri izjeme od te zahteve. (CPC 86211, CPC 86212, razen računovodskih storitev).

SI: Za plačano zastopanje strank pred sodiščem je potrebna tržna prisotnost v Sloveniji. Tuji odvetnik, ki ima pravico opravljati odvetniški poklic v tuji državi, lahko opravlja pravne storitve ali odvetniški poklic pod pogoji iz člena 34a zakona o odvetništvu, če je izpolnjen pogoj dejanske vzajemnosti. Izpolnitev pogoja vzajemnosti preverja Ministrstvo za pravosodje. Tržna prisotnost odvetnikov, vpisanih v imenik Odvetniške zbornice Slovenije, je omejena na samostojno odvetniško pisarno, odvetniško družbo z omejeno odgovornostjo (partnerstvo) ali odvetniško družbo z neomejeno odgovornostjo (partnerstvo). Dejavnost odvetniške družbe je omejena na opravljanje odvetniškega poklica. Družbeniki odvetniške družbe so lahko samo odvetniki.

SI: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za računovodske, knjigovodske in revizijske storitve. Zahteva se tržna prisotnost. Revizijski subjekt iz tretje države je lahko delničar ali družabnik v slovenski revizijski družbi, če so lahko slovenske revizijske družbe v skladu z zakonodajo države, v kateri je revizijski subjekt iz tretje države ustanovljen, delničarji ali družabniki v revizijskem subjektu. Vsaj en član upravnega odbora revizijske družbe s sedežem v Sloveniji mora imeti stalno prebivališče v Sloveniji.

SI: Zdravniki, zobozdravniki, babice, medicinske sestre in lekarnarji potrebujejo licenco, ki jo podeli poklicna zbornica, drugi zdravstveni delavci pa morajo biti registrirani.

SI: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za socialno medicino, sanitarne, epidemiološke, medicinske/ekološke storitve, preskrbo s krvjo, krvne pripravke, transplantate in obdukcijo.

Maloprodaja farmacevtskih, medicinskih in ortopedskih izdelkov[1] (CPC 63211)

AT: Maloprodaja farmacevtskih izdelkov in določenih medicinskih izdelkov javnosti se lahko izvaja samo v lekarnah. Za upravljanje lekarne se zahteva državljanstvo EGP ali Švice. Za zakupnike in osebe, ki vodijo lekarne, se zahteva državljanstvo EGP ali Švice.

BG: Za lekarnarje se zahteva stalno prebivališče.

CY: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za maloprodajo farmacevtskih, medicinskih in ortopedskih izdelkov ter dobavo farmacevtskih izdelkov in druge storitve lekarnarjev (CPC 63211).

DE: Z maloprodajo farmacevtskih izdelkov in določenih medicinskih izdelkov javnosti se lahko ukvarjajo samo fizične osebe. Za pridobitev licence za opravljanje lekarniške dejavnosti in/ali za odprtje lekarne za maloprodajo farmacevtskih izdelkov in določenih medicinskih izdelkov javnosti se zahteva stalno prebivališče. Osebe, ki niso opravile nemškega lekarniškega izpita, lahko pridobijo samo licenco za prevzem lekarne, ki je obratovala že v predhodnih treh letih. Ta pogoj ne velja za odobrene vložnike, katerih kvalifikacije so že bile priznane za drug namen. Poleg tega morajo vložniki najmanj tri zaporedna leta v Nemčiji opravljati strokovno dejavnost lekarnarja. Državljani nečlanic EGP ne morejo pridobiti licence za ustanovitev lekarne.

[1] Tako kot za opravljanje drugih storitev veljajo za dobavo farmacevtskih izdelkov širši javnosti zahteve in postopki glede izdajanja licenc in kvalifikacij, ki se uporabljajo v državah članicah Evropske unije. Na splošno velja, da to dejavnost opravljajo samo lekarnarji. V nekaterih državah članicah Evropske unije je za lekarnarje pridržana samo dobava zdravil na recept.

EE: Maloprodaja farmacevtskih izdelkov in določenih medicinskih izdelkov javnosti se lahko izvaja samo v lekarni. Prodaja zdravil po pošti in dostava zdravil, naročenih prek interneta, po pošti ali hitri pošti sta prepovedani.

EL: Z maloprodajo farmacevtskih izdelkov in določenih medicinskih izdelkov javnosti se lahko ukvarjajo samo fizične osebe z licenco za opravljanje lekarniške dejavnosti in družbe, ki jih ustanovijo lekarnarji s tako licenco. Za upravljanje lekarne se zahteva državljanstvo EU.

ES: Z maloprodajo farmacevtskih izdelkov in določenih medicinskih izdelkov javnosti se lahko ukvarjajo samo fizične osebe. Posamezni lekarnar ne more pridobiti več kot ene licence. Pred izdajo dovoljenja za ustanovitev se opravi ocena gospodarskih potreb. Glavno merilo: gostota naseljenosti na območju.

FI, SE: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za maloprodajo farmacevtskih izdelkov ter dobavo farmacevtskih izdelkov širši javnosti (CPC 63211).

FR: Za upravljanje lekarne se zahteva državljanstvo EGP ali Švice. Tujim lekarnarjem se lahko dovoli ustanovitev družbe v okviru letno določenih kvot.

HU: Za upravljanje lekarne se zahteva državljanstvo EGP ali Švice.

IT: Za pridobitev licence za opravljanje lekarniške dejavnosti in/ali za odprtje lekarne za maloprodajo farmacevtskih izdelkov in določenih medicinskih izdelkov javnosti se zahteva stalno prebivališče.

LT: Maloprodaja zdravil javnosti se lahko izvaja samo v lekarnah. Spletna prodaja zdravil na recept je prepovedana.

LV: Pred začetkom samostojnega opravljanja lekarniškega poklica mora tuj lekarnar ali farmacevtski tehnik, ki izobrazbe ni pridobil v državi članici EU ali državi EGP, najmanj eno leto delati v lekarni pod nadzorom lekarnarja.

SI: V Sloveniji lekarniško storitev na primarni ravni zagotavljajo občine. Mrežo farmacevtskih storitev sestavljajo javne lekarne v lasti občin in zasebne lekarne s koncesijo (v katerih mora biti večinski lastnik po poklicu lekarnar). Prodaja farmacevtskih izdelkov, ki se lahko izdajo samo na recept, po pošti je prepovedana.

SK: Pogoj glede stalnega prebivališča.

Raziskovalne in razvojne storitve

EU: EU si pridržuje pravico do ohranitve ali sprejetja ukrepov za raziskovalne in razvojne storitve, za katere se dodeli kakršna koli oblika javnega financiranja ali državne podpore ter se zato ne obravnavajo kot zasebno financirane, pri čemer se lahko izključne pravice in/ali dovoljenja dodelijo samo državljanom držav članic EU ter pravnim osebam iz EU s sedežem v EU (CPC 851, CPC 852, CPC 853).

Poslovanje z nepremičninami

CY: Pogoj glede državljanstva.

DK: Kar zadeva poslovanje z nepremičninami s strani fizične osebe na ozemlju Danske, lahko v skladu z oddelkom 6(1) zakona o prodaji nepremičnih, ki določa zahteve za vpis v register, vključno z začasnim prebivališčem v EU, EGP ali Švici, naziv „nepremičninski posrednik“ uporabljajo samo pooblaščeni nepremičninski posredniki, ki so fizične osebe, vpisane v register nepremičninskih posrednikov. Zakon o prodaji nepremičnin se uporablja samo pri zagotavljanju storitev poslovanja z nepremičninami potrošnikom in ne pri zakupu nepremičnin.

PT: Za fizične osebe se zahteva stalno prebivališče v državi članici EGP. Za pravne osebe se zahteva ustanovitev v državi članici EGP.

Dajanje v najem/zakup brez upravljavcev

A. V zvezi z ladjami

AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LV LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za ustanavljanje registrirane družbe za namene upravljanja flote pod zastavo države ustanovitve.

CY: Država nečlanica EU je lahko lastnica največ 49-odstotnega deleža ladje.
LT: Ladje morajo biti v lasti litovskih fizičnih oseb ali družb s sedežem v Litvi.
SE: V primeru armenskih lastniških deležev pri ladjah je za plutje pod švedsko zastavo potrebno dokazilo o prevladujočem švedskem deležu.

B. V zvezi z zrakoplovi

EU: Zrakoplovi, ki jih uporabljajo letalski prevozniki iz EU, morajo biti registrirani v državi članici EU, ki je izdala licenco letalskemu prevozniku, ali drugje v EU, če država članica EU, ki je izdala licenco, to dovoli. Za registracijo zrakoplova se lahko zahteva, da je v lasti fizičnih oseb, ki izpolnjujejo posebna merila glede državljanstva, ali družb, ki izpolnjujejo posebna merila glede lastništva kapitala in nadzora.

C. V zvezi z drugimi vozili in plovili

SE: Zahteva glede stalnega prebivališča v EGP (CPC 83101).

E. Drugo

BE, FR: Državi si pridržujeta pravico do ohranitve ali sprejetja kakršnega koli ukrepa v zvezi z dajanjem videokaset v najem in zakup (CPC 83202).

Druge poslovne storitve

EU: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za storitve v zvezi s kmetijstvom, lovom in gozdarstvom (CPC 881), ribištvom (CPC 882) in proizvodnjo (CPC 884 in 885), razen za svetovalne storitve.

BG, CY, CZ, DE, EE, ES, FI, HR, IE, LV, LT, MT, PL, PT, RO, SK, SI, SE: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za storitve za zaposlovanje vodilnih kadrov (CPC 87201).

AT, BE, BG, CY, CZ, EE, ES, FI, HR, LV, LT, MT, PL, PT, RO, SI in SK: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za storitve za zaposlovanje (CPC 87202).

AT, BG, CY, CZ, DE, EE, FI, FR, HR, IT, IE, LV, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SK, SI: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za posredovanje delovne sile na področju drugih pisarniških del (CPC 87203).

EU, razen HU in SE: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za posredovanje delovne sile za pomoč v gospodinjstvu, delovne sile na področju trgovine ali proizvodnje, delovne sile za negovalne storitve in druge delovne sile. Zahteva se stalno prebivališče ali tržna prisotnost, obstajajo pa lahko tudi zahteve glede državljanstva.

EU, razen BE, DK, EL, ES, FR, HU, IE, IT, LU, NL, SE, UK: Pogoji glede državljanstva in zahteva glede stalnega prebivališča za storitve posredovanja delovne sile.

EU, razen AT in SE: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za poizvedovalne storitve. Zahteva se stalno prebivališče ali tržna prisotnost, obstajajo pa lahko tudi zahteve glede državljanstva.

AT: V zvezi s storitvami za zaposlovanje, agencijami za najem delovne sile in storitvami posredovanja delovne sile (CPC 8720) se lahko dovoljenje podeli samo pravnim osebam s sedežem v EGP, člani upravnega odbora ali družbeniki/delničarji, ki smejo zastopati pravno osebo, pa morajo biti državljani EGP in imeti stalno prebivališče v EGP.

BG, CY, CZ, DK, EE, FI, HR, LT, LV, MT, PL, RO, SL, SK: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za storitve v zvezi z varovanjem (CPC 87302, 87303, 87304, 87305, 87309).

BG, SK, HR, HU: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za uradno prevajanje in tolmačenje (del CPC 87905).

BE: V zvezi s storitvami varovanja se za vodstvene delavce zahtevata državljanstvo in stalno prebivališče v EU. V zvezi z ocenjevanjem kreditne sposobnosti si Belgija pridržuje pravico, da uvede pogoj glede državljanstva za banke podatkov o potrošniških posojilih (del CPC 87901). Pogoj glede državljanstva za zbiranje terjatev in izterjavo računov.

BG: Za dejavnosti na področju fotografiranja iz zraka, za geodezijo, katastrske izmere in kartografijo v zvezi z raziskovanjem gibanja zemeljske skorje veljata zahteva glede sedeža in pogoj glede državljanstva. Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za poizvedovalne storitve, tehnično preizkušanje in analiziranje, storitve po pogodbi za popravilo in razstavljanje opreme na naftnih in plinskih poljih. Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za uradno prevajanje in tolmačenje.

CY: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za tehnično preizkušanje in analiziranje ali geološke, geofizikalne storitve, storitve meritev in meritev in opazovanja ter kartografske storitve.

CZ: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za zbiranje terjatev in izterjavo računov.

DE: Pogoj glede državljanstva za zapriseženе tolmače.

DE: Pogoji glede državljanstva in zahteva glede stalnega prebivališča za storitve za zaposlovanje.

DK: Zahteva glede stalnega prebivališča za posameznika, ki vloži zahtevo za dovoljenje za opravljanje storitev varovanja, ter za vodstvene delavce in večino članov odbora pravne osebe, ki vloži zahtevo za dovoljenje za opravljanje storitev varovanja. Vendar stalno prebivališče ni potrebno, če je to v skladu z mednarodnimi sporazumi ali odredbami ministra za pravosodje. Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za zagotavljanje varnostnih storitev na letališčih.

EE: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za storitve varovanja. Za zapriseženе prevajalce se zahteva državljanstvo EU.

ES: V zvezi s storitvami varovanja velja pogoj glede državljanstva EGP za fizične in pravne osebe ter za osebje na področju varovalnih storitev.

FI: Za pooblaščene prevajalce se zahteva stalno prebivališče v EGP.

FR: Tuji vlagatelji morajo imeti posebno dovoljenje za storitve iskanja in raziskovanja za znanstveno in tehnično svetovanje.

HR: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za poizvedovalne storitve in storitve varovanja. Za tiskanje in založniške storitve velja zahteva glede stalnega prebivališča za založnike in uredniški odbor.

HU: Za arbitražo in mediacijo (CPC 86602) je potrebno dovoljenje, velja pa tudi zahteva glede stalnega prebivališča.

IT: Zahteva glede italijanskega državljanstva ali državljanstva EU ter glede stalnega prebivališča za pridobitev potrebnega dovoljenja za opravljanje storitev straže. Lastniki založniških hiš in tiskarn in založniki morajo biti državljani države članice EU. Družbe morajo imeti svoj sedež v državi članici EU. Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za zbiranje terjatev in izterjavo računov ter ocenjevanje kreditne sposobnosti.

LV: V zvezi s poizvedovalnimi storitvami lahko licenco pridobijo samo detektivske družbe, katerih vodja in vse osebe, zaposlene v upravi te družbe, so državljani EU ali EGP. V zvezi s storitvami varovanja morajo imeti fizične ali pravne osebe iz EU ali EGP v lasti vsaj polovico lastniškega kapitala za pridobitev licence. Pravice do ustanavljanja v založniškem sektorju se dodelijo samo pravnim osebam, ustanovljenim v državi (brez podružnic).

LT: Dejavnost storitev varovanja lahko opravljajo samo osebe z državljanstvom Evropskega gospodarskega prostora ali države članice Nata. Pravice do ustanavljanja v založniškem sektorju se dodelijo samo pravnim osebam, ustanovljenim v državi (brez podružnic).

LT: Litva si pridržuje pravico, da omeji tržno prisotnost na ustanovljene pravne osebe za tiskanje in založniške storitve (CPC 88442).

EU, razen NL: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za storitve žigosanja (del CPC 893).

NL: Za opravljanje storitev žigosanja se zahteva tržna prisotnost na Nizozemskem. Trenutno imata izključno pravico za žigosanje plemenitih kovin dva nizozemska javna monopola (del CPC 893).

PL: V zvezi s poizvedovalnimi storitvami se lahko profesionalna licenca podeli osebi s poljskim državljanstvom ali državljanu druge države članice EU, EGP ali Švice. V zvezi s storitvami varovanja se lahko profesionalna licenca podeli samo osebi s poljskim državljanstvom ali državljanu druge države članice EU, EGP ali Švice. Pogoj glede državljanstva za zaprisežene prevajalce. Pogoj glede poljskega državljanstva za opravljanje storitev fotografiranja iz zraka ter za glavnega urednika časopisov in revij.

PT: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za poizvedovalne storitve. Pogoj glede državljanstva EU za vlagatelje za zbiranje terjatev in izterjavo računov ter ocenjevanje kreditne sposobnosti. Zahteva glede državljanstva za specializirano osebje na področju storitev varovanja.

RO: V zvezi s storitvami čiščenja stavb velja pogoj glede državljanstva za strokovnjake.

SE: Fizične osebe, ki so lastniki revij, natisnjenih in objavljenih na Švedskem, morajo imeti stalno prebivališče na Švedskem ali državljanstvo EGP. Lastniki takih revij, ki so pravne osebe, morajo imeti sedež v EGP. Revije, natisnjene in objavljene na Švedskem, in tehnični posnetki morajo imeti odgovornega urednika, ki mora imeti stalno prebivališče na Švedskem.

SK: V zvezi s poizvedovalnimi storitvami in storitvami varovanja se lahko licence podelijo samo, če ni nobenega varnostnega tveganja in če so vsi vodstveni delavci državljani EU, EGP ali Švice

2. Komunikacijske storitve

EU: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za predvajanje programov, razen predvajanja programov prek satelita. Predvajanje je opredeljeno kot neprekinjeno oddajanje, ki je potrebno za distribucijo signalov televizijskih in radijskih programov širši javnosti, ne vključuje pa povezav med operaterji.

BE: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za predvajanje programov prek satelita.

3. Gradbene in z njimi povezane inženirske storitve

CY: Za državljane tretjih držav veljajo posebni pogoji in zahteva po dovoljenju za ustanavljanje.

4. Distribucijske storitve

EU: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za distribucijo orožja, streliva in razstreliva ter drugega vojaškega materiala, za distribucijo kemičnih izdelkov in plemenitih kovin (in dragih kamnov).

EU: V nekaterih državah veljata pogoj glede državljanstva in zahteva glede stalnega prebivališča za upravljanje lekarne in za prodajalce tobačnih izdelkov.

HR: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za distribucijo tobaka in tobačnih izdelkov.

FR: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za podeljevanje izključnih pravic na področju maloprodaje tobaka.

FI: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za distribucijo alkoholnih pijač (del CPC 62112, 62226, 63107, 8929) in farmacevtskih izdelkov (CPC 62251, 62117, 8929).

AT: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za distribucijo farmacevtskih izdelkov, razen za maloprodajo farmacevtskih, medicinskih in ortopedskih izdelkov (CPC 63211). V zvezi z maloprodajo tobačnih izdelkov (CPC 63108) lahko samo fizične osebe vložijo vlogo za dovoljenje za prodajalca tobačnih izdelkov (prednostno se obravnavajo državljani EGP).

BG: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za distribucijo alkoholnih pijač, kemičnih izdelkov, tobaka in tobačnih izdelkov, farmacevtskih, medicinskih in ortopedskih izdelkov, orožja, streliva in vojaške opreme, nafte in naftnih derivatov, plina, plemenitih kovin, dragih kamnov.

DE: Z maloprodajo farmacevtskih izdelkov in določenih medicinskih izdelkov javnosti se lahko ukvarjajo samo fizične osebe. Za pridobitev licence za opravljanje lekarniške dejavnosti in/ali za odprtje lekarne za maloprodajo farmacevtskih izdelkov in določenih medicinskih izdelkov javnosti se zahteva stalno prebivališče. Državljani drugih držav ali osebe, ki niso opravile nemškega lekarniškega izpita, lahko pridobijo samo licenco za prevzem lekarne, ki je obratovala že v predhodnih treh letih. Ta pogoj ne velja za odobrene vložnike, katerih kvalifikacije so že bile priznane za drug namen. Poleg tega morajo vložniki najmanj tri zaporedna leta v Nemčiji opravljati strokovno dejavnost lekarnarja. Državljani nečlanic EGP ne morejo pridobiti licence za ustanovitev lekarne.

ES: Država ima monopol nad maloprodajo tobačnih izdelkov. Za ustanovitev se zahteva državljanstvo države članice EU.

IT: V zvezi z distribucijo tobačnih izdelkov (del CPC 6222, del CPC 6310) se za posrednika med prodajalci na debelo in drobno ter lastnike trgovin („magazzini“) zahteva državljanstvo EU.

SE: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za maloprodajo alkoholnih pijač.

6. Okoljske storitve

EU: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za zagotavljanje storitev, povezanih z zbiranjem, prečiščevanjem in distribucijo vode za uporabnike v gospodinjstvih in industriji, za komercialne in druge uporabnike, vključno z zagotavljanjem pitne vode in gospodarjenjem z vodami.

SK: Za predelavo in recikliranje rabljenih baterij in akumulatorjev, odpadnih olj, starih avtomobilov ter odpadne električne in elektronske opreme se zahteva ustanovitev v državi članici EU ali državi članici EGP (zahteva glede stalnega prebivališča) (del CPC 9402).

7. Finančne storitve[1]

EU: Samo podjetja z registriranim sedežem v Evropski uniji so lahko depozitarji premoženja investicijskih skladov. Za upravljanje skupnih investicijskih skladov in investicijskih družb je treba ustanoviti specializirano družbo za upravljanje z glavnim in registriranim sedežem v isti državi članici.

AT: Licenca za podružnice tujih zavarovalnic se zavrne, če tuja zavarovalnica nima pravne oblike, ki je ustrezna ali primerljiva z delniško družbo ali vzajemnim zavarovalnim združenjem. Vodstvo podružnice morata sestavljati dve fizični osebi s stalnim prebivališčem v Avstriji.

BG: Pokojninsko zavarovanje se izvaja z udeležbo v ustanovljenih pokojninskih zavarovalniških družbah (brez podružnic). Predsednik upravnega odbora in predsednik nadzornega sveta morata imeti stalno prebivališče v Bolgariji. Tuji zavarovatelj mora imeti pred ustanovitvijo podružnice ali agencije, ki bi zagotavljala nekatere razrede zavarovanja, dovoljenje za delovanje v istem razredu zavarovanja v svoji državi izvora. Zavarovalniški posredniki morajo biti ustanovljeni lokalno (brez podružnic). Za člane upravnih in nadzornih organov (po)zavarovalnic in vse osebe, pooblaščene za upravljanje ali zastopanje (po)zavarovalnic, velja zahteva glede stalnega prebivališča.

[1] Velja horizontalna omejitev glede razlike v obravnavi med podružnicami in hčerinskimi družbami. Tuje podružnice lahko dobijo dovoljenje za delovanje na ozemlju države članice pod pogoji iz ustrezne zakonodaje te države članice in morajo zato morda zadostiti številnim posebnim pravilom varnega in skrbnega poslovanja.

CY: Samo člani (borzni posredniki) ciprske borze lahko opravljajo storitve, ki se nanašajo na posredništvo vrednostnih papirjev na Cipru. Borznoposredniško podjetje je lahko registrirano kot član ciprske borze, če je bilo ustanovljeno in registrirano v skladu s ciprskim zakonom o gospodarskih družbah (brez podružnic).

DE: Polico obveznega zavarovanja za letalski prevoz lahko prevzame samo hčerinska družba s sedežem v EU ali podružnica s sedežem v Nemčiji. Če ima tuja zavarovalnica podružnico v Nemčiji, lahko v Nemčiji sklepa zavarovalne pogodbe za mednarodni prevoz samo prek te podružnice.

DK: V zvezi z zavarovalniškimi in z zavarovanjem povezanimi storitvami si Danska pridržuje pravico, da zahteva, da nobena oseba ali družba (vključno z zavarovalnicami) ne sme za poslovne namene na Danskem pomagati pri izvajanju neposrednega zavarovanja za osebe s stalnim prebivališčem na Danskem, za danske ladje ali za lastnino na Danskem, razen zavarovalnic z licenco, izdano na podlagi danske zakonodaje, ali licenco, ki jo izdajo danski pristojni organi. Danska ohrani pravico, da zahteva, da lahko obvezno zavarovanje za zračni prevoz sklenejo samo družbe s sedežem v EU.

EE: V zvezi z neposrednim zavarovanjem: upravni organ zavarovalniške delniške družbe z udeležbo tujega kapitala lahko vključuje tuje državljane samo skladno z deležem tuje udeležbe, vendar ne več kot polovico članov upravnega odbora. Vodja uprave hčerinske družbe ali neodvisne družbe mora imeti stalno prebivališče v Estoniji. V zvezi s sprejemanjem depozitov si Estonija pridržuje pravico, da zahteva, da mora imeti družba dovoljenje estonskega finančnega nadzornega organa in biti registrirana v skladu z estonsko zakonodajo kot delniška družba, hčerinska družba ali podružnica.

EL: V zvezi z zavarovalniškimi in z zavarovanjem povezanimi storitvami pravica do ustanavljanja ne vključuje ustanavljanja predstavništev ali druge stalne navzočnosti zavarovalnic, razen če niso taka podjetja ustanovljena kot agencije, podružnice ali sedeži.

ES: Tuji zavarovatelj mora imeti vsaj pet let pred ustanovitvijo podružnice ali agencije, ki bi zagotavljala nekatere razrede zavarovanja, dovoljenje za delovanje v istem razredu zavarovanja v svoji državi izvora. Za poklic aktuarja se zahteva stalno prebivališče ali tri leta izkušenj.

HR: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za storitve poravnav in obračunov, ki jih na Hrvaškem zagotavlja samo osrednja depozitarna agencija; dostop do storitev osrednje depozitarne agencije se nerezidentom odobri brez razlikovanja.

HU: Zavarovalnice, ki nimajo sedeža v EU, lahko na ozemlju Madžarske zagotavljajo neposredno zavarovanje samo prek podružnice, registrirane na Madžarskem. V zvezi z bančnimi in drugimi finančnimi storitvami (razen zavarovanja) podružnice tujih ustanov ne smejo upravljati premoženja zasebnih pokojninskih skladov ali upravljati tveganega kapitala. Vsaj dva člana vodstva finančne ustanove morata biti madžarska državljana in rezidenta v skladu z ustreznimi predpisi o deviznih zadevah ter imeti vsaj eno leto stalno prebivališče na Madžarskem.

IE: V primeru kolektivnih naložbenih podjemov, ki so ustanovljeni kot investicijski skladi in družbe s spremenljivim kapitalom (razen kolektivnih naložbenih podjemov za vlaganje v prenosljive vrednostne papirje – KNPVP), morata biti skrbnik/depozitar in družba za upravljanje ustanovljena na Irskem ali v drugi državi članici Evropske unije (brez podružnic). V primeru investicijskih komanditnih družb mora biti vsaj en glavni partner ustanovljen na Irskem. Subjekt, ki želi postati član borze na Irskem, mora biti (a) pooblaščen na Irskem, za kar mora biti vključena ali partnerska družba z glavnim/registriranim sedežem na Irskem, ali (b) biti pooblaščen v drugi državi članici Evropske unije v skladu z direktivo Evropske unije o naložbah in storitvah.

PT: V zvezi z bančnimi in drugimi finančnimi storitvami (razen zavarovanja) lahko pokojninski sklad upravljajo samo specializirane družbe, ustanovljene na Portugalskem za ta namen, ter zavarovalnice s sedežem na Portugalskem, ki so pooblaščene za opravljanje dejavnosti življenjskih zavarovanj, ali subjekti, pooblaščeni za upravljanje pokojninskega sklada v drugih državah članicah EU. V zvezi z zavarovalniškimi in z zavarovanjem povezanimi storitvami morajo tuje zavarovalnice za ustanovitev podružnice na Portugalskem dokazati, da so pred tem delovale vsaj pet let. Neposredno širjenje poslovne mreže ni dovoljeno za zavarovalniško posredništvo, ki je pridržano za družbe, ustanovljene v skladu s pravom države članice Evropske unije. Letalsko in ladijsko transportno zavarovanje, ki zajema blago, zrakoplove, ladje brez tovora in odgovornost, lahko sklepajo samo družbe s sedežem v Evropski uniji.

FI: Za zavarovalnice, ki zagotavljajo obvezno pokojninsko zavarovanje: najmanj polovica promotorjev ter članov upravnega odbora in nadzornega odbora zavarovalnice ima stalno prebivališče v EU, razen če pristojni organi ne odobrijo izjeme. Zavarovalnice, ki ne zagotavljajo obveznega pokojninskega zavarovanja: za vsaj enega člana upravnega odbora in nadzornega odbora ter izvršnega direktorja velja zahteva glede stalnega prebivališča. Generalni zastopnik armenske zavarovalnice mora imeti stalno prebivališče na Finskem, razen če nima družba glavni sedež v EU. Tuje zavarovalnice ne morejo dobiti licence na Finskem kot podružnice za opravljanje storitev obveznega pokojninskega zavarovanja. Storitve neposrednega zavarovanja (vključno s sozavarovanjem) lahko opravljajo samo zavarovalnice z glavnim sedežem v EU ali s podružnico na Finskem. Za opravljanje storitev zavarovalniških posrednikov se zahteva stalna poslovna enota v EU. Za upravni odbor lahko veljajo zahteve glede stalnega prebivališča. Za bančne storitve: zahteva glede stalnega prebivališča velja za najmanj enega ustanovitelja, enega člana upravnega odbora in nadzornega sveta, izvršnega direktorja ter osebo, pooblaščeno za podpis v imenu kreditne institucije.

IT: Italija si pridržuje pravico do sprejetja ali ohranitve kakršnega koli ukrepa v zvezi z dejavnostmi „consulenti finanziari“ (finančnih svetovalcev). Za dovoljenje za upravljanje sistema poravnave vrednostnih papirjev s poslovno enoto v Italiji je treba v Italiji ustanoviti družbo (brez podružnic). Za dovoljenje za upravljanje storitev centralnega registra vrednostnih papirjev s poslovno enoto v Italiji je treba v Italiji ustanoviti družbo (brez podružnic). V primeru kolektivnih naložbenih podjemov, ki niso KNPVP, usklajeni z zakonodajo Evropske unije, mora biti skrbnik/depozitar ustanovljen v Italiji ali drugi državi članici Evropske unije, pri čemer ima podružnico s sedežem v Italiji. Družbe za upravljanje KNPVP, ki niso usklajeni z zakonodajo Evropske unije, morajo biti prav tako ustanovljene v Italiji (brez podružnic). Samo banke, zavarovalnice, investicijske družbe in družbe za upravljanje KNPVP, usklajenih z zakonodajo Evropske unije, ki imajo glavni sedež v Evropski uniji, in KNPVP, ustanovljeni v Italiji, lahko upravljajo sredstva pokojninskih skladov. Za akvizitersko prodajo morajo posredniki uporabljati pooblaščene prodajalce finančnih storitev, navedene v italijanskem registru. Predstavništva tujih posrednikov ne smejo opravljati dejavnosti, katerih namen je zagotavljanje investicijskih storitev.

LT: Za upravljanje premoženja je treba ustanoviti posebno družbo za upravljanje (brez podružnic). Samo družbe z registriranim sedežem ali podružnico v Litvi lahko delujejo kot depozitarji pokojninskih skladov. Samo banke z registriranim sedežem ali podružnico v Litvi, ki so pooblaščene za zagotavljanje investicijskih storitev v Evropski uniji ali državi Evropskega gospodarskega prostora, lahko delujejo kot depozitarji premoženja pokojninskih skladov. Vsaj en član uprave banke mora govoriti litovsko in imeti stalno prebivališče v Litvi.

PL: Zavarovalniški posredniki morajo biti ustanovljeni lokalno (brez podružnic). Poljska si pridržuje pravico, da za zagotavljanje in posredovanje finančnih informacij ter za obdelavo finančnih podatkov in povezano programsko opremo zahteva uporabo javnega telekomunikacijskega omrežja ali omrežja drugega pooblaščenega operaterja. Tuje zavarovalnice lahko začnejo in opravljajo zavarovalniško dejavnost na Poljskem samo prek svojih glavnih podružnic.

RO: V zvezi z bančnimi in drugimi finančnimi storitvami (razen zavarovanja): v skladu z določbami zakona o gospodarskih družbah so udeleženci na trgu romunske pravne osebe, ustanovljene kot delniške družbe. Alternativne sisteme trgovanja lahko upravlja upravljavec sistema, ustanovljen pod zgoraj navedenimi pogoji, ali investicijsko podjetje, ki pridobi dovoljenje CNVM.

SK: Tuji državljani lahko ustanovijo zavarovalnico samo v obliki delniške družbe ali opravljajo zavarovalniške storitve prek hčerinskih družb z registriranim sedežem na Slovaškem (brez podružnic). Na Slovaškem lahko investicijske storitve opravljajo banke, investicijske družbe, investicijski skladi in posredniki vrednostnih papirjev, katerih pravna oblika je delniška družba z zakonsko določenim lastniškim kapitalom (brez podružnic).

SE: Zagotavljanje neposrednega zavarovanja je dovoljeno samo prek ponudnika zavarovalnih storitev, pooblaščenega na Švedskem, če tuji ponudnik storitev in švedska zavarovalnica pripadata isti skupini družb ali imata sklenjen sporazum o sodelovanju. Družbe za zavarovalniško posredništvo, ki niso ustanovljene na Švedskem, se lahko ustanovijo samo s podružnico. Ustanovitelj hranilnice je fizična oseba s stalnim prebivališčem v EGP.

SI: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za zavarovalniške storitve in povezane posredniške storitve, razen za zavarovanje tveganj, ki se nanaša na (i) pomorski prevoz in komercialno letalstvo, lansiranje vesoljskih plovil in tovor (skupaj s sateliti), pri čemer tako zavarovanje pokriva naslednje ali del tega: blago, ki se prevaža, vozilo, ki prevaža blago, in odgovornost, ki izhaja iz tega, ter (ii) blago v mednarodnem tranzitu. Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za bančne in druge finančne storitve, razen za vse vrste posojil, sprejemanje jamstev in obveznosti od tujih kreditnih institucij s strani domačih pravnih oseb in samostojnih podjetnikov, zagotavljanje in posredovanje finančnih informacij, obdelavo finančnih podatkov in povezano programsko opremo s strani ponudnikov drugih finančnih storitev, svetovalne in druge pomožne finančne storitve za vse te dejavnosti, vključno z bonitetnimi podatki in analizo, raziskavami in svetovanjem glede naložb in portfelja, svetovanjem pri nakupih ter prestrukturiranju in strategiji podjetij. Zahteva se tržna prisotnost. Brez obvez za udeležbo v bankah, ki so v postopku privatizacije, in za zasebne pokojninske sklade (neobvezni pokojninski skladi).

8. Zdravstvene storitve, storitve socialnega varstva in izobraževalne storitve

EU: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za vse zdravstvene storitve, storitve socialnega varstva in izobraževalne storitve, za katere se zagotovi javno financiranje ali državna podpora v kakršni koli obliki ter se zato ne obravnavajo kot zasebno financirane.

EU: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za vse zasebno financirane zdravstvene storitve, razen storitev bolnišnic, storitev prevoza z rešilnimi vozili in zdravstvenih storitev z nastanitvijo, ki niso storitve bolnišnic (zajeto s CPC 9311, 93192 in 93193).

EU: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za dejavnosti ali storitve, ki so del javnega pokojninskega zavarovanja ali obveznega sistema socialne varnosti.

EU: V zvezi z zasebno financiranimi izobraževalnimi storitvami lahko za večino članov upravnega odbora veljajo pogoji glede državljanstva.

EU: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za izvajanje zasebno financiranih drugih izobraževalnih storitev, tj. tistih, ki niso opredeljene kot primarno, sekundarno in višje izobraževanje ter storitve izobraževanja odraslih.

BG, CY, FI, MT, RO SE: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za izvajanje zasebno financiranega primarnega in sekundarnega izobraževanja (CPC 921, 922).

AT, SI, PL: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za izvajanje storitev prevoza z rešilnimi vozili (CPC 93192).

BG: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za storitve bolnišnic, storitve prevoza z rešilnimi vozili in zdravstvene nastanitvene ustanove, razen bolnišnic (CPC 9311, 93192, 93193).

DE: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za izvajanje sistema socialne varnosti v Nemčiji, v okviru katerega lahko storitve opravljajo različne družbe ali subjekti in ki vključuje elemente konkurenčnosti, zaradi česar ne gre za „storitve, ki se izvajajo izključno v okviru vladnega pooblastila“.

DE: Nemčija si pridržuje pravico, da določi boljšo obravnavo v okviru dvostranskega trgovinskega sporazuma v zvezi z zagotavljanjem zdravstvenih storitev in storitev socialnega varstva (CPC 93).

CY, CZ, FI, HR, HU, MT, NL, PL, RO, SE, SI, SK: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za vse druge zasebno financirane storitve socialnega varstva (CPC 933).

BE, DE, DK, EL, ES, FR, IE, IT, PT, UK: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za zasebno financirane storitve socialnega varstva, razen okrevališč in domov počitka ter domov za ostarele.

CY, CZ, MT, SE, SK: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za opravljanje zasebno financiranih storitev bolnišnic, storitev prevoza z rešilnimi vozili in zdravstvene nastanitvene ustanove, razen bolnišnic (CPC 9311, 93192, 93193).

DE: Nemčija si pridržuje pravico, da ohrani nacionalno lastništvo zasebno financiranih bolnišnic, ki jih upravljajo nemške oborožene sile. Nemčija si pridržuje pravico, da nacionalizira druge ključne zasebno financirane bolnišnice.

FR: V zvezi z zdravstvenimi storitvami in storitvami socialne varnosti imajo tuji vlagatelji dostop samo do pravnih oblik „société d'exercise liberal“ in „société civile professionelle“, medtem ko so za vlagatelje iz EU na voljo tudi druge vrste pravnih oblik. Za opravljanje vodstvenih funkcij je potrebno dovoljenje. Pri postopku za izdajo dovoljenja se upošteva razpoložljivost domačih vodstvenih delavcev.

FR: V zvezi s primarnim, sekundarnim in višjim izobraževanjem (CPC 921, 922, 923): za poučevanje v zasebno financirani izobraževalni ustanovi velja pogoj glede državljanstva. Vendar lahko tuji državljani pridobijo dovoljenje ustreznih pristojnih organov za poučevanje. Tuji državljani lahko pridobijo tudi dovoljenje za ustanovitev in upravljanje izobraževalnih ustanov. Tako dovoljenje se izda na podlagi diskrecijske odločitve.

FI: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za zasebno financirane zdravstvene storitve in storitve socialnega varstva.

BG: Tuje srednje šole ne morejo odpreti svojih oddelkov na ozemlju Republike Bolgarije. Tuje srednje šole lahko odprejo fakultete, oddelke, inštitute in visoke šole v Bolgariji samo v sklopu bolgarskih srednjih šol in v sodelovanju z njimi.

EL: V zvezi z višjim izobraževanjem ni nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za ustanavljanje izobraževalnih ustanov, ki podeljujejo uradno priznane državne diplome. Izobraževanje na univerzitetni stopnji zagotavljajo izključno ustanove, ki so povsem avtonomne pravne osebe javnega prava. Vendar lahko rezidenti EU (fizične ali pravne osebe) v skladu z zakonom ustanovijo zasebne ustanove terciarnega izobraževanja, ki podeljujejo spričevala, ki niso priznana kot enakovredna univerzitetnim diplomam. Pogoj glede državljanstva EU za lastnike in večino članov upravnega odbora ter za učitelje v zasebno financiranih osnovnih in srednjih šolah.

ES: Za odprtje zasebno financirane univerze, ki podeljuje uradno priznane diplome, se zahteva dovoljenje; postopek vključuje pridobitev mnenja parlamenta. Opravi se ocena gospodarskih potreb, pri čemer sta glavni merili število prebivalcev in gostota obstoječih ustanov.

HR, SI: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za primarno izobraževanje (CPC 921).

AT, BG, CY, FI, MT, RO, SE: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za zasebno financirano višje izobraževanje (CPC 923).

CZ: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za izvajanje višjega izobraževanja, razen za posrednješolsko strokovno in poklicno izobraževanje (CPC 92310).

CY, FI, MT, RO, SE: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za izvajanje izobraževanja odraslih (CPC 924).

AT: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za šole za odrasle, pri katerih se uporablja predvajanje radijskih ali televizijskih programov (CPC 924).

SK: Slovaška si pridržuje pravico, da naloži zahtevo glede stalnega prebivališča v EGP za ponudnike izobraževanja, razen za posrednješolsko strokovno in poklicno izobraževanje (CPC 92310). Slovaška si pridržuje pravico, da zahteva, da je večina članov upravnega odbora ustanove za izobraževanje slovaških državljanov (CPC 921, 922, 923, 924).

SE: Švedska si pridržuje pravico do sprejetja in ohranitve katerega koli ukrepa v zvezi s ponudniki izobraževalnih storitev, ki so jih javni organi odobrili za izvajanje izobraževanja. Ta pridržek velja za javno in zasebno financirane ponudnike izobraževalnih storitev, ki prejemajo neko obliko državne podpore, med drugim tudi ponudnike izobraževalnih storitev, ki jih priznava država, ponudnike izobraževalnih storitev pod državnim nadzorom ali za izobraževanje, upravičeno do študijske podpore.

BE, UK: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za zagotavljanje zasebno financiranih storitev prevoza z rešilnimi vozili ali zasebno financiranih zdravstvenih storitev z nastanitvijo, razen storitev bolnišnic.

9. Turizem in storitve v zvezi s potovanji

BG, CY, EL, ES, FR: Pogoj glede državljanstva za turistične vodnike.

BG: Za turizem in storitve v zvezi s potovanji število tujih vodstvenih delavcev ne sme preseči števila vodstvenih delavcev, ki so bolgarski državljani, v primerih, ko javni (državni in/ali občinski) delež lastniškega kapitala v bolgarski družbi presega 50 %.

BG: Za storitve hotelov in restavracij ter pripravo in dostavo jedi (razen priprave in dostave jedi v zračnem prevozu) se zahteva ustanovitev (brez podružnic).

CY: Izdaja licence za ustanovitev in upravljanje turistične in potovalne družbe/agencije ter podaljšanje licence za upravljanje obstoječe družbe se odobrita samo fizičnim ali pravnim osebam iz EU. Tuji ponudniki storitev morajo ustanoviti stalni potovalni urad za zastopništvo.

IT: Turistični vodniki iz držav nečlanic EU morajo pridobiti posebno licenco.

HR: Lokacije na zaščitenih območjih s posebnim zgodovinskim ali umetniškim pomenom in v narodnih ali krajinskih parkih mora odobriti vlada Republike Hrvaške.

LT: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za storitve turističnih vodnikov iz tujih držav, ki se lahko opravljajo samo v skladu z dvostranskimi sporazumi (ali pogodbami) na vzajemni podlagi.

10. Rekreacijske, kulturne in športne storitve (razen avdiovizualnih storitev)

EU: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za vse rekreacijske, kulturne in športne storitve, ki niso zajete v Prilogi VIII-B (seznam obveznosti za čezmejne storitve) o čezmejnem opravljanju storitev.

Razvedrilne storitve (vključno s storitvami gledališč, glasbenih skupin, ki igrajo v živo, cirkusov in diskotek)

CY, CZ, FI, HR, MT, PL, RO, SI, SK: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za razvedrilne storitve (vključno s storitvami gledališč, glasbenih skupin, ki igrajo v živo, cirkusov in diskotek).

BG: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi, razen za razvedrilne storitve gledaliških režiserjev, pevskih skupin, glasbenih skupin in orkestrov (CPC 96191), za storitve pisateljev, skladateljev, kiparjev, nastopajočih umetnikov in drugih posamičnih umetnikov (CPC 96192) ter za pomožne gledališke storitve (CPC 96193).

EE: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za razvedrilne storitve (CPC 96199), razen za storitve kinematografov.

LV, LT: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi, razen za storitve delovanja kinematografov (del CPC 96199).

Storitve tiskovnih agencij

BG, CY, CZ, EE, HU, LT, MT, RO, PL, SI, SK: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za storitve tiskovnih agencij (CPC 962).

FR: Tuja udeležba v obstoječih družbah, ki izdajajo publikacije v francoskem jeziku, ne sme presegati 20 odstotkov kapitala ali glasovalnih pravic družbe. Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za tiskovne agencije.

Športne in druge rekreacijske storitve

EU: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za prirejanje iger na srečo in stav.

AT, SI: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za storitve šol smučanja in gorskih vodnikov.

BG, CY, CZ, EE, HR, LV, MT, PL, RO, SK: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za športne storitve (CPC 9641).

Storitve knjižnic, arhivov, muzejev in druge kulturne storitve

EU (razen AT): Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za storitve knjižnic, arhivov, muzejev in druge kulturne storitve (CPC 963).

11. Prevozne storitve

EU: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za vesoljski prevoz, dajanje vesoljskih plovil v najem (CPC 733, del CPC 734) in pomožne storitve za vesoljski prevoz.

EU, razen FI: Kar zadeva opravljanje storitev kombiniranega prevoza, lahko samo prevozniki s sedežem v državi članici, ki izpolnjujejo pogoje za dostop do opravljanja poklica in do trga za prevoz blaga med državami članicami, v okviru kombiniranega prevoza med državami članicami izvajajo cestni prevoz na prvem in/ali zadnjem odseku, ki je sestavni del kombiniranega prevoza ter lahko vključuje prehod meje. Uporabljajo se omejitve, ki vplivajo na kakršno koli obliko prevoza. Lahko se sprejmejo ukrepi, potrebni za zagotovitev znižanja ali povračila davkov na motorna vozila, ki se uporabljajo za cestna vozila v kombiniranem prevozu.

AT, BG, CY, CZ, EE, HR, HU, LT, LV, MT, PL, RO, SE, SI, SK: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za opravljanje storitev kombiniranega prevoza.

Pomožne storitve za prevoz

EU: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za pilotažo in sidranje (pomožne storitve za pomorski prevoz in prevoz po celinskih plovnih poteh).

EU: EU si pridržuje pravico, da zahteva, da lahko potiskanje in vlečenje opravljajo samo plovila, ki plujejo pod zastavo države članice EU (pomožne storitve za pomorski prevoz in prevoz po celinskih plovnih poteh).

SI: Slovenija si pridržuje pravico, da zahteva, da lahko samo pravne osebe s sedežem v Republiki Sloveniji (brez podružnic) opravljajo carinjenje v zvezi s pomorskim prevozom, prevozom po celinskih plovnih poteh, železniškim prevozom in cestnim prevozom.

Pomorski prevoz in pomožne storitve

EU: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za ustanovitev registrirane družbe za namene upravljanja flote pod zastavo države ustanovitve podjetja.

EU: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za nacionalni kabotažni prevoz ali državljanstvo posadke.

BG: Pomožne storitve za pomorski prevoz, pri katerih je treba uporabljati plovila, lahko opravljajo samo plovila, ki plujejo pod bolgarsko zastavo. Neposredno širjenje poslovne mreže ni dovoljeno (za pomožne storitve za pomorski prevoz se zahteva ustanovitev).

CY: Pogoji glede državljanstva za lastnike ciprskih ladij:

(a) fizične osebe: državljani EU/EGP morajo imeti v lasti več kot 50-odstotni delež ladij;

(b) pravne osebe: 100-odstotni delež mora biti v lasti gospodarskih družb s sedežem na območju EU/EGP ali gospodarskih družb s sedežem zunaj EU/EGP, ki jih nadzorujejo državljani EU/EGP. Pri tem „nadzor“ pomeni bodisi, da so državljani EU ali EGP lastniki več kot 50-odstotnega deleža gospodarske družbe, bodisi, da je večina direktorjev gospodarske družbe državljanov EU ali EGP. V obeh navedenih primerih je treba imenovati pooblaščenega zastopnika na Cipru ali za celotno upravljanje ladje pooblastiti ciprsko družbe za upravljanje ladij ali družbo iz Skupnosti, ki deluje na Cipru.

DK: Fizične osebe, ki niso rezidenti EU, ne morejo biti lastniki plovil, ki plujejo pod dansko zastavo. Družbe in ladijske družbe v skupni lasti („partrederi“), ki nimajo sedeža v EU/EGP, so lahko lastniki trgovskih plovil, ki plujejo pod dansko zastavo, samo, če: se plovila dejansko vodijo, nadzorujejo in upravljajo prek primarne ali sekundarne ustanove lastnika na Danskem, tj. hčerinske družbe, podružnice ali agencije, pri kateri dela osebje s trajnim pooblastilom za ravnanje v imenu lastnika. Ponudniki pilotaže lahko opravljajo pilotažo na Danskem samo, če imajo stalno prebivališče v državi EU/EGP ter so registrirani in pooblaščeni s strani danskih organov v skladu z danskim zakonom o pilotaži.

ES: Za registracijo ladje v poseben register mora imeti družba, ki je lastnik, sedež na Kanarskih otokih.

HR: V zvezi s pomožnimi storitvami za pomorski prevoz mora tuja pravna oseba na Hrvaškem ustanoviti družbo, kateri mora pristaniški organ podeliti koncesijo po javnem razpisnem postopku. Število ponudnikov storitev je lahko omejeno glede na omejitve zmogljivosti pristanišča.

HR: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za: c) storitve carinjenja, d) storitve začasnih skladišč in depojev za zabojnike, e) storitve pomorskih agencij, f) storitve odpreme tovora v pomorstvu.

Za a) pretovarjanje v pomorstvu, b) skladiščenje, j) druge spremljajoče in pomožne storitve (vključno s pripravo in dostavo jedi), h) potiskanje in vlečenje ter i) spremljajoče storitve v pomorskem prevozu mora tuja pravna oseba ustanoviti družbo na Hrvaškem, ki ji mora pristaniški organ po javnem razpisnem postopku dodeliti koncesijo. Število ponudnikov storitev je lahko omejeno glede na omejitve zmogljivosti pristanišča.

FI: Storitve lahko opravljajo samo ladje, ki plujejo pod finsko zastavo.

Prevoz po celinskih plovnih poteh[1] in pomožne storitve

EU: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za nacionalni kabotažni prevoz ali državljanstvo posadke. Z ukrepi, ki temeljijo na obstoječih ali prihodnjih sporazumih o dostopu do celinskih plovnih poti (vključno s sporazumi v zvezi z osjo Ren–Majna–Donava), se nekatere prometne pravice pridržijo za prevoznike s sedežem v zadevnih državah, ki v zvezi z lastništvom izpolnjujejo merila o državljanstvu. Veljajo predpisi o izvajanju Mannheimske konvencije o plovbi po Renu.

[1] Vključno s pomožnimi storitvami za prevoz po celinskih plovnih poteh.

HR: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za prevoz po celinskih plovnih poteh.

EU, razen LV in MT: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za ustanovitev registrirane družbe za namene upravljanja flote pod zastavo države ustanovitve.

AT: V zvezi s prevozom po celinskih plovnih poteh in pomožnimi storitvami za prevoz po celinskih plovnih poteh (dajanje plovil s posadko v najem, potiskanje in vlečenje, pilotaža in sidranje, pomoč pri navigaciji, storitve pomorskih pristanišč in plovnih poti) se koncesija dodeli samo pravnim osebam iz EGP, pri čemer so več kot 50 % kapitalskega deleža in obratnega kapitala, glasovalne pravice in večina v upravnem odboru pridržani za državljane EGP.

HU: V ustanovi se lahko zahteva udeležba države.

Zračni prevoz in pomožne storitve

Pogoje glede vzajemnega dostopa do trga na področju zračnega prevoza ureja Sporazum med Evropsko unijo in njenimi državami članicami ter Republiko Armenijo o vzpostavitvi skupnega zračnega prostora.

EU: Zrakoplovi, ki jih uporablja letalski prevoznik iz EU, morajo biti registrirani v državi članici, ki je prevozniku izdala licenco, ali drugje v EU, če država članica EU, ki je izdala licenco, to dovoli. Za registracijo zrakoplova se lahko zahteva, da je v lasti fizičnih oseb, ki izpolnjujejo posebna merila glede državljanstva, ali družb, ki izpolnjujejo posebna merila glede lastništva kapitala in nadzora. Izjemoma lahko armenski letalski prevoznik da v zakup zrakoplov, registriran v Armeniji, letalskemu prevozniku iz EU, kadar ima ta izjemne potrebe, potrebe glede sezonske zmogljivosti ali potrebe po odpravljanju operativnih težav, ki jih ne more ustrezno izpolniti z zakupom zrakoplova, registriranega v EU, pri tem pa je treba pridobiti časovno omejeno dovoljenje države članice EU, ki je izdala licenco letalskemu prevozniku iz EU. V zvezi z najemom zrakoplovov s posadko mora biti zrakoplov v lasti fizičnih oseb, ki izpolnjujejo posebna merila glede državljanstva, ali pravnih oseb, ki izpolnjujejo posebna merila glede lastništva kapitala in nadzora. Zrakoplov mora upravljati letalski prevoznik v lasti fizičnih oseb, ki izpolnjujejo posebna merila glede državljanstva, ali pravnih oseb, ki izpolnjujejo posebna merila glede lastništva kapitala in nadzora.

EU: Za storitve zemeljske oskrbe se lahko zahteva sedež na ozemlju EU. Raven odprtosti storitev zemeljske oskrbe je odvisna od velikosti letališča. Število izvajalcev storitev na vsakem letališču je lahko omejeno. Za velika letališča ta omejitev ne more znašati manj kot dva dobavitelja. Zaradi večje gotovosti to ne vpliva na pravice in obveznosti EU v okviru sporazuma o zračnem prevozu med Armenijo ter Evropsko unijo in njenimi državami članicami.

EU: Kadar izvajalci storitev računalniškega rezervacijskega sistema, ki delujejo zunaj Evropske unije, letalskim prevoznikom iz Evropske unije ne zagotovijo obravnave, ki bi bila enakovredna[1] obravnavi, ki se zagotovi v Evropski uniji, ali kadar letalski prevozniki, ki niso iz EU, izvajalcem storitev računalniškega rezervacijskega sistema iz Evropske unije ne zagotovijo obravnave, ki bi bila enakovredna obravnavi, zagotovljeni v Evropski uniji, se lahko sprejmejo ukrepi za zagotovitev enakovredne obravnave letalskim prevoznikom, ki niso iz EU, s strani izvajalcev storitev računalniškega rezervacijskega sistema, ki delujejo v Evropski uniji, oziroma izvajalcem storitev računalniškega rezervacijskega sistema, ki ne delujejo v EU, s strani letalskih prevoznikov iz Evropske unije.

EU: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za storitve letališč.

BG: Za pomožne storitve za zračni prevoz neposredno širjenje poslovne mreže ni dovoljeno (zahteva se ustanovitev). Za storitve posrednikov pri prevozu tovora lahko tujci opravljajo storitve samo z udeležbo v bolgarskih družbah, ki je omejena na 49 odstotkov kapitalske udeležbe, in prek podružnic.

HR: Hrvaška si pridržuje pravico do sprejetja ali ohranitve kakršnega koli ukrepa v zvezi s storitvami zemeljske oskrbe (vključno s pripravo in dostavo jedi).

CY, CZ, HU, MT, PL, RO, SK: Države si pridržujejo pravico do sprejetja ali ohranitve kakršnega koli ukrepa v zvezi s storitvami posrednikov pri prevozu tovora (del CPC 748).

[1] Enakovredna obravnava pomeni nediskriminatorno obravnavanje letalskih prevoznikov iz Evropske unije in ponudnikov storitev računalniškega rezervacijskega sistema iz Evropske unije.

Železniški prevoz in pomožne storitve

EU: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za železniški prevoz potnikov in tovora (CPC 7111 in 7112).

BG: V zvezi s pomožnimi storitvami za železniški prevoz neposredno širjenje poslovne mreže ni dovoljeno (zahteva se ustanovitev). Udeležba v bolgarski družbi je omejena na 49 %.

CZ: V zvezi s pomožnimi storitvami za železniški prevoz neposredno širjenje poslovne mreže ni dovoljeno (zahteva se ustanovitev).

HR: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za prevoz potnikov in tovora, storitve posrednikov pri prevozu tovora (del CPC 748) ter za potiskanje in vlečenje (CPC 7113).

Cestni prevoz in pomožne storitve

EU: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za cestni prevoz, kabotažni prevoz, vključno s prevozom v državi članici, ki ga opravlja prevoznik s sedežem v drugi državi članici (CPC 7121 in CPC 7122), razen za dajanje avtobusov z voznikom v najem za izredni prevoz, ter cestni prevoz tovora (CPC 7123), razen prevoza poštnih in kurirskih pošiljk za lastne potrebe. Za upravitelja prevoza velja zahteva glede stalnega prebivališča.

AT: Za prevoz potnikov in tovora ter dajanje komercialnih cestnih vozil z voznikom v najem se lahko izključne pravice in/ali dovoljenja podelijo samo državljanom držav članic Evropske unije in pravnim osebam iz Evropske unije s sedežem v Evropski uniji.

BG: Za prevoz potnikov in tovora se lahko izključne pravice in/ali dovoljenja podelijo samo državljanom držav članic Evropske unije in pravnim osebam iz Evropske unije s sedežem v Evropski uniji. Zahteva se ustanovitev. Za fizične osebe velja pogoj glede državljanstva EU. Neposredno širjenje poslovne mreže ni dovoljeno (zahteva se ustanovitev za CPC 7121, CPC 7122 in CPC 7123, razen prevoza poštnih in kurirskih pošiljk za lastne potrebe). V zvezi s pomožnimi storitvami za cestni prevoz neposredno širjenje poslovne mreže ni dovoljeno (zahteva se ustanovitev). Udeležba v bolgarski družbi je omejena na 49 %.

CZ: Neposredno širjenje poslovne mreže ni dovoljeno (zahteva se ustanovitev za CPC 7121, CPC 7122 in CPC 7123, razen prevoza poštnih in kurirskih pošiljk za lastne potrebe).

EL: Za opravljanje poklica prevoznika za cestni prevoz tovora je potrebna grška licenca. Licence se podelijo na nediskriminatorni podlagi. Prevozniki za cestni prevoz tovora, ki imajo sedež v Grčiji, lahko uporabljajo samo vozila, ki so registrirana v Grčiji.

ES: Za prevoz potnikov in medkrajevni avtobusni prevoz se opravi ocena gospodarskih potreb.

FI: Za zagotavljanje cestnega prevoza se zahteva dovoljenje, ki ne zadeva vozil, registriranih v tujini.

FR: Tuji vlagatelji ne smejo zagotavljati medkrajevnega avtobusnega prevoza.

LV: Za prevoz potnikov in tovora se zahteva dovoljenje, ki ne zadeva vozil, registriranih v tujini. Subjekti s sedežem morajo uporabljati vozila z nacionalno registracijo.

RO: Za cestni prevoz blaga in potnikov je potrebna licenca. Prevozniki z licenco lahko uporabljajo samo vozila, registrirana v Romuniji, ki so v lasti in se uporabljajo v skladu z določbami vladnega odloka.

SE: Za opravljanje poklica prevoznika za cestni prevoz je potrebna švedska licenca. Merila za pridobitev licence za taksi vključujejo tudi zahtevo, da mora družba imenovati fizično osebo, ki deluje kot upravitelj prevoza (*de facto* zahteva glede stalnega prebivališča – glej švedske pridržke glede vrste ustanavljanja). Subjekti s sedežem morajo uporabljati vozila z nacionalno registracijo.

V skladu z merili za izdajo licence za druge prevoznike za cestni prevoz mora imeti družba sedež v EU in eno poslovno enoto na Švedskem ter imenovati fizično osebo s stalnim prebivališčem v EU, ki deluje kot upravitelj prevoza.

Licence se podelijo na nediskriminatorni podlagi, pri čemer velja splošno pravilo, da lahko prevozniki za cestni prevoz tovora in potnikov uporabljajo samo vozila, ki so registrirana v nacionalnem registru vozil. Če je vozilo v lasti fizične ali pravne osebe, katere stalno prebivališče je v tujini, registrirano v tujini ter pripeljano na Švedsko za začasno uporabo, se vozilo lahko začasno uporablja na Švedskem. Švedska agencija za promet začasno uporabo običajno opredeli kot največ eno leto.

Cevovodni transport snovi, razen goriva, in pomožne storitve

AT: Za CPC 7139 si Avstrija pridržuje pravico, da podeli izključne pravice državljanom držav članic EU in pravnim osebam iz EU s sedežem v EU.

14. Energetske storitve

EU: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za pravne osebe iz Armenije, ki so pod nadzorom[1] fizičnih ali pravnih oseb iz države, iz katere EU uvozi več kot 5 % celotnega uvoza nafte ali zemeljskega plina[2], razen če EU fizičnim ali pravnim osebam iz te države ne zagotovi popolnega dostopa do tega sektorja v okviru sporazuma o gospodarskem povezovanju, sklenjenega s to državo.

EU: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za proizvodnjo, predelavo in transport jedrskega goriva in materialov ter proizvodnjo ali distribucijo jedrske energije.

EU: V skladu s členom 11 Direktive 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo ter členom 11 Direktive 2009/73/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom se lahko certificiranje operaterja prenosnega sistema, ki ga nadzoruje fizična ali pravna oseba ali osebe iz tretje države ali tretjih držav, zavrne, če operater ni dokazal, da odobritev certificiranja ne bo ogrozila zanesljivosti oskrbe države članice in/ali EU z energijo.

[1] Pravna oseba je pod nadzorom druge fizične ali pravne osebe oz. oseb, če ima(-jo) slednja(-e) moč, da imenuje(-jo) večino njenih direktorjev ali drugače zakonito usmerja(-jo) njeno delovanje. Za nadzor šteje predvsem več kot 50-odstotni lastniški delež v pravni osebi.

[2] Na podlagi podatkov, ki jih objavi Generalni direktorat za energetiko v zadnji statistični knjižici o energiji v EU: uvoz surove nafte je izražen v teži, uvoz plina pa v zgorevalni toploti.

EU: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za maloprodajo in veleprodajo motornega goriva, električne energije, plina (ki ni v jeklenkah), pare in vroče vode.

AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za cevovodni transport goriv, razen za svetovanje.

BE, LV: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za cevovodni transport zemeljskega plina, razen za svetovanje.

EU: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za spremljajoče storitve v distribuciji energije, razen za svetovanje.

SI: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za spremljajoče storitve v distribuciji energije, razen za spremljajoče storitve v distribuciji plina.

PL: Za skladiščenje goriv, ki se prenašajo po cevovodih (del CPC 742), si Poljska pridržuje pravico, da vlagateljem iz držav, ki so dobaviteljice energije, prepove pridobitev nadzora nad dejavnostjo. Poljska si pridržuje pravico, da zahteva ustanovitev (brez podružnic).

CY: Ciper si pridržuje pravico, da zavrne licenciranje državljanom iz tretjih držav ali subjektom, ki jih nadzorujejo državljani iz tretjih držav, v zvezi z dejavnostmi iskanja, raziskovanja in izkoriščanja ogljikovodikov. Tretja država ali državljani iz tretjih držav ne smejo prevzeti neposrednega ali posrednega nadzora nad subjekti, ki so pridobili licenco v zvezi z dejavnostmi iskanja, raziskovanja in izkoriščanja ogljikovodikov, brez predhodnega dovoljenja.

15. Druge storitve, ki niso zajete na drugem mestu

EU: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za opravljanje novih storitev, ki niso storitve, uvrščene v začasno osrednjo klasifikacijo proizvodov Združenih narodov (CPC) iz leta 1991.

EU: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za storitve članskih organizacij (CPC 95), pogrebne storitve, storitve krematorijev in druge pogrebne storitve (CPC 9703).

LT: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za izdajo spletnih naslovov s končnico „gov.lt“ in certificiranje elektronskih blagajn.

CY: Za opravljanje frizerskih storitev veljata pogoj glede državljanstva in zahteva glede stalnega prebivališča.

PT: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za storitve v zvezi s prodajo opreme ali dodelitvijo patenta.

SE: Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi za pogrebne storitve, storitve krematorijev in druge pogrebne storitve.

PRILOGA VIII-B

OBVEZNOSTI EVROPSKE UNIJE V ZVEZI S
ČEZMEJNIMI STORITVAMI

1. Na spodnjem seznamu obveznosti so navedene gospodarske dejavnosti, ki jih je Unija liberalizirala v skladu s členom 151 tega sporazuma, ter prek pridržkov tudi omejitve dostopa do trga in nacionalne obravnave, ki se uporabljajo za storitve in ponudnike storitev iz Republike Armenije v teh dejavnostih. Seznami so sestavljeni iz naslednjih elementov:

   (a) prvega stolpca, v katerem je naveden sektor ali podsektor, v katerem je pogodbenica prevzela obveznost, ter obseg liberalizacije, v katerem veljajo pridržki;

   (b) drugega stolpca, v katerem so opisani veljavni pridržki.

   Če stolpec iz pododstavka (b) zajema samo posebne pridržke posameznih držav članic, države članice, ki niso navedene med njimi, prevzamejo obveznosti v zadevnem sektorju brez pridržkov.

   Če posebnih pridržkov posameznih držav članic v določenem sektorju ni, to ne vpliva na horizontalne pridržke ali sektorske pridržke za vso EU, ki lahko veljajo.

   V sektorjih ali podsektorjih, ki niso navedeni na spodnjem seznamu, obveznost ni bila prevzeta.

2. Spodnji seznam ne vključuje ukrepov v zvezi s kvalifikacijskimi zahtevami in postopki, tehničnimi standardi ter zahtevami in postopki za izdajo licenc, kadar ti ne pomenijo omejitve v zvezi z dostopom do trga ali nacionalno obravnavo v smislu členov 149 in 150 tega sporazuma. Ti ukrepi (npr. potreba po pridobitvi licence, obveznosti zagotavljanja univerzalne storitve, potreba po pridobitvi priznanja kvalifikacij v reguliranih sektorjih, potreba po uspešno opravljenih posebnih preverjanjih, vključno z jezikovnimi preverjanji, nediskriminatorna zahteva, da nekaterih dejavnosti ni dovoljeno izvajati na okoljsko zaščitenih območjih ali na območjih s posebnim zgodovinskim ali umetniškim pomenom) v vsakem primeru veljajo za vlagatelje druge pogodbenice, tudi če niso na seznamu.

3. Spodnji seznam ne posega v izvedljivost načina 1 v nekaterih storitvenih sektorjih in podsektorjih ter ne posega v obstoj javnih monopolov in izključnih pravic, kot je opisano na seznamu obveznosti v zvezi z ustanavljanjem.

4. Spodnji seznam v skladu z odstavkom 3 člena 141 tega sporazuma ne vključuje ukrepov v zvezi s subvencijami, ki jih dodelita pogodbenici.

5. Pravice in obveznosti, ki izhajajo iz tega seznama obveznosti, nimajo učinka same po sebi in torej ne dodeljujejo pravic neposredno posameznikom ali pravnim osebam.

6. Zaradi večje gotovosti obveznost odobritve nacionalne obravnave za Evropsko unijo ne vključuje zahteve po razširitvi obravnave, ki jo ena država članica zagotovi državljanom in pravnim osebam druge države članice na podlagi Pogodbe o delovanju Evropske unije, ali katerega koli ukrepa, sprejetega v skladu z navedeno pogodbo, vključno z njegovim izvajanjem v državah članicah, na državljane in pravne osebe druge pogodbenice. Taka nacionalna obravnava se odobri samo pravnim osebam druge pogodbenice, ki so ustanovljene v skladu s pravom druge države članice in imajo v njej registrirani sedež, glavno upravo ali glavno poslovno enoto, vključno s pravnimi osebami s sedežem v Evropski uniji, ki so v lasti ali pod nadzorom državljanov druge pogodbenice.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
1. POSLOVNE STORITVE	
Vsi sektorji	
A. Strokovne storitve	
(a) Pravne storitve (CPC 861)[1] (razen za pravno svetovanje ter pravno dokumentiranje in certificiranje, ki jih opravljajo delavci v pravni stroki kot nosilci javnih funkcij, na primer notarji, „huissiers de justice“ ali drugi „officiers publics et ministériels“)	Za načina 1 in 2 AT, BE, BG, CY, DE, EE, EL, ES, FR, HU, IE, IT, LT, LU, MT, PT, PL, SK, UK: Za polnopravno članstvo v odvetniški zbornici, ki je potrebno za opravljanje odvetniškega poklica na področju domačega prava (EU in države članice) in za zastopanje pred sodišči, velja pogoj glede državljanstva. CY: Za opravljanje pravnih storitev velja pogoj glede državljanstva EU in stalnega prebivališča. Za polnopravno članstvo v odvetniški zbornici veljata zahtevi glede državljanstva in stalnega prebivališča. Samo odvetniki, ki so včlanjeni v odvetniško zbornico, so lahko družabniki ali delničarji ali člani upravnega odbora odvetniške pisarne na Cipru. CY, HU: Za tuje odvetnike je obseg pravnih dejavnosti omejen na pravno svetovanje.

[1] Vključuje pravno svetovanje, pravno zastopanje, pravno arbitražo in spravo/mediacijo ter pravno dokumentiranje in certificiranje. Opravljanje pravnih storitev je dovoljeno samo v zvezi z mednarodnim javnim pravom, pravom EU in pravom katere koli jurisdikcije, v kateri je vlagatelj ali njegovo osebje usposobljeno za opravljanje odvetniškega poklica, in kot za opravljanje drugih storitev, tudi za pravne storitve veljajo zahteve in postopki za izdajo licenc, ki se uporabljajo v državah članicah Evropske unije. Za odvetnike, ki opravljajo pravne storitve v zvezi z mednarodnim javnim pravom in tujim pravom, so lahko ti med drugim skladnost z lokalnimi etičnimi kodeksi, uporaba v domači državi pridobljenega naziva (razen če se pridobi priznanje naziva v tuji državi), zahteve glede zavarovanja, enostavna registracija pri odvetniški zbornici države gostiteljice ali poenostavljen vstop v odvetniško zbornico države gostiteljice s preskusom poklicne usposobljenosti ter pravni ali poklicni domicil v državi gostiteljici. Pravne storitve v zvezi s pravom EU načeloma zagotavlja popolnoma usposobljen odvetnik, ki je član odvetniške zbornice v EU in deluje osebno, pravne storitve v zvezi s pravom države članice Evropske unije pa načeloma zagotavlja popolnoma usposobljen odvetnik, ki je član odvetniške zbornice v tej državi članici in deluje osebno. Polnopravno članstvo v odvetniški zbornici zadevne države članice Evropske unije je lahko torej nujno za zastopanje pred sodišči in drugimi pristojnimi organi v EU, saj vključuje uporabo procesnega prava EU in nacionalnega procesnega prava. Vendar pa lahko v nekaterih državah članicah tuji odvetniki, ki niso polnopravni člani odvetniške zbornice, v civilnih postopkih zastopajo stranko, ki je državljan ali ki pripada državi, v kateri ima odvetnik pravico do opravljanja poklica.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
	FI: Za polnopravno članstvo v odvetniški zbornici, ki je potrebno za pravno zastopanje, veljajo pogoj glede državljanstva in zahteve glede stalnega prebivališča (vključno z uporabo finskega naziva „asianajaja“). BE: Za nastop pred „Cour de cassation“ v nekazenskih zadevah veljajo kvote. BG: Tuji odvetniki lahko storitve pravnega zastopanja opravljajo samo za državljana svoje matične države, veljata pa vzajemnost in sodelovanje z bolgarskim odvetnikom. Za storitve pravne mediacije se zahteva stalno prebivališče. ES: Odvetniki na področju industrijske lastnine morajo biti državljani države članice EU. FR: Za opravljanje odvetniškega poklica „avocat auprès de la Cour de Cassation“ in „avocat auprès du Conseil d'Etat“ veljajo kvote in pogoj glede državljanstva. LV: Zahteva glede državljanstva za zaprisežene odvetnike, na katere je omejeno pravno zastopanje v kazenskih postopkih. DK: Za opravljanje odvetniškega poklica, vključno z nastopom pred sodiščem, se zahteva polnopravno članstvo v odvetniški zbornici. Za članstvo v odvetniški zbornici mora oseba izpolnjevati zahteve, določene z danskim zakonom o pravosodju. V skladu z danskim zakonom o pravosodju je naziv „advokat“ zaščiteni naziv. Osebe, ki niso odvetniki z dansko licenco za opravljanje odvetniškega poklica, lahko opravljajo pravne storitve v skladu z danskim zakonom o pravnih storitvah, vendar ne morejo uporabljati naziva „advokat“. EE: Za zastopnike za patente in zaprisežene prevajalce velja pogoj glede državljanstva (del CPC 861). NL, FI, HU: Za zastopnike za patente velja zahteva glede stalnega prebivališča (del CPC 861). LT: Za odvetnike za patente velja pogoj glede državljanstva. PT: Za dostop do poklica „solicitadores“ in za zastopnika za industrijsko lastnino velja pogoj glede državljanstva.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
(b) 1. Računovodske in knjigovodske storitve (CPC 86212, razen „revizijskih storitev“, CPC 86213, CPC 86219 in CPC 86220)	Za način 1 FR, HU, IT, MT, RO, SI: Brez obvez. AT: Za zastopanje pred pristojnimi organi velja pogoj glede državljanstva. CY: Dostop je pogojen z oceno gospodarskih potreb. Glavno merilo: stanje zaposlenosti v podsektorju. Za način 2 Vse države članice: Jih ni.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
(b) 2. Revizijske storitve (CPC 86211 in 86212, razen računovodskih storitev)	Za način 1 BE, BG, CY, DE, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PT, RO, SI, UK: Brez obvez. AT: Pogoj glede državljanstva za zastopanje pred pristojnimi organi in izvajanje revizij, predvidenih v posebni avstrijski zakonodaji (npr. v zakonu o delniških družbah, zakonu o borzah, zakonu o bančništvu itd.). SE: Samo revizorji, pooblaščeni na Švedskem, in revizijska podjetja, registrirana na Švedskem, lahko opravljajo obvezne revizijske storitve pri nekaterih pravnih osebah, med drugim v vseh družbah z omejeno odgovornostjo, in tudi za fizične osebe. Samo revizorji, pooblaščeni na Švedskem, in registrirana javna računovodska podjetja so lahko delničarji ali družbeniki družb, ki izvajajo kvalificirane revizije (za uradne namene). Za pooblastitev se zahteva stalno prebivališče v EGP ali Švici. Naziv „pooblaščeni revizor“ lahko uporabljajo samo revizorji, ki so pooblaščeni na Švedskem. Revizorji zadružnih gospodarskih združenj in nekaterih drugih podjetij, ki niso pooblaščena ali potrjena računovodska podjetja, morajo imeti stalno prebivališče v EGP. Pristojni organ lahko odobri izjeme od te zahteve. HR: Tuja revizijska podjetja lahko v skladu z določbami Zakona o gospodarskih družbah opravljajo revizijske storitve na hrvaškem ozemlju, kjer so ustanovila podružnico. LT: Pri pripravi revizijskega poročila mora sodelovati revizor, ki je akreditiran za opravljanje dejavnosti v Litvi. DK: Zahteva se stalno prebivališče. Za način 2 Jih ni.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
(c) Davčno svetovanje (CPC 863)[1]	Za način 1 AT: Za zastopanje pred pristojnimi organi velja pogoj glede državljanstva. CY: Dostop je pogojen z oceno gospodarskih potreb. Glavno merilo: stanje zaposlenosti v podsektorju. CZ: Dostop je omejen samo na fizične osebe. BG, MT, RO, SI: Brez obvez. Za način 2 Jih ni.
(d) Arhitekturne storitve ter (e) urbanistično in krajinsko načrtovanje (CPC 8671 in CPC 8674)	Za način 1 AT: Brez obvez, razen za storitve načrtovanja. BE, BG, CY, EL, IT, MT, PL, PT, SI: Brez obvez. DE: Uporaba nacionalnih pravil o honorarjih in plačilih za vse storitve, ki se opravijo iz tujine. FR: Opravljanje storitev samo prek oblik SEL („anonyme, à responsabilité limitée ou en commandite par actions“) ali SCP. HU, RO: Brez obvez za krajinsko načrtovanje. HR: Fizične in pravne osebe lahko te storitve opravljajo po odobritvi hrvaške zbornice arhitektov. Načrt ali projekt, zasnovan v tujini, mora glede njegove skladnosti s hrvaškim pravom priznati (potrditi) pooblaščena fizična ali pravna oseba na Hrvaškem. Brez obvez za urbanistično načrtovanje. SK: Za registracijo v poklicni zbornici, ki je potrebna za opravljanje arhitekturnih storitev, se zahteva stalno prebivališče v EGP. Za način 2 Jih ni.

[1] Ne vključuje pravnega svetovanja in storitev pravnega zastopanja pri davčnih zadevah, ki so pod točko 1.A.a) – Pravne storitve.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
(f) Inženirske storitve in (g) integrirane inženirske storitve (CPC 8672 in CPC 8673)	Za način 1 AT, SI: Brez obvez, razen za storitve načrtovanja. BG, CZ, CY, EL, IT, MT, PT: Brez obvez. HR: Fizične in pravne osebe lahko te storitve opravljajo po odobritvi hrvaške zbornice inženirjev. Načrt ali projekt, zasnovan v tujini, mora glede njegove skladnosti s hrvaškim pravom priznati (potrditi) pooblaščena fizična ali pravna oseba na Hrvaškem. SK: Za registracijo v poklicni zbornici, ki je potrebna za opravljanje inženirskih storitev, se zahteva stalno prebivališče v EGP. Za način 2 Jih ni.
(h) Zdravstvene (vključno s storitvami psihologov) in zobozdravstvene storitve (CPC 9312 in del CPC 85201)	Za način 1 AT, BE, BG, CY, DE, DK, EE, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PT, RO, SK, UK: Brez obvez. LT: Za opravljanje storitve je potrebno dovoljenje, ki temelji na načrtu zdravstvenih storitev, izdelanem glede na potrebe in ob upoštevanju števila prebivalstva ter obstoječih zdravstvenih in zobozdravstvenih služb. SI: Brez obvez za socialno medicino, sanitarne, epidemiološke, zdravstvene/ekološke storitve, preskrbo s krvjo, krvne pripravke, transplantate in obdukcijo. HR: Brez obvez, razen za medicino na daljavo. CZ: Dostop je omejen samo na fizične osebe. Za tuje fizične osebe se zahteva dovoljenje ministrstva za zdravje. Za način 2 Jih ni.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
(i) Veterinarske storitve (CPC 932)	Za način 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, FR, EL, HU, IE, IT, LV, MT, NL, PT, RO, SI, SK: Brez obvez. UK: Brez obvez, razen za storitve veterinarskih laboratorijev in tehnične storitve, ki se zagotavljajo veterinarskim kirurgom, splošno svetovanje, usmerjanje in informiranje (npr. glede prehrane, vedenja in storitev za hišne živali). Za način 2 Jih ni.
(j) 1. Babiške storitve (del CPC 93191) (j) 2. Storitve medicinskih sester, fizioterapevtov in reševalnega osebja (del CPC 93191) FI: Samo za zasebno financirane storitve.	Za način 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PT, RO, SI, SK, UK: Brez obvez. FI, PL: Brez obvez, razen za medicinske sestre. HR: Brez obvez, razen za medicino na daljavo. SE: Jih ni. Za način 2 Jih ni.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
(k) Maloprodaja farmacevtskih izdelkov ter maloprodaja medicinskih in ortopedskih izdelkov (CPC 63211) in druge storitve lekarnarjev[1]	Za način 1 LT: Maloprodaja zdravil javnosti se lahko izvaja samo v lekarnah. Spletna prodaja zdravil na recept je prepovedana. LV: Brez obvez, razen za prodajo po pošti. HU: Brez obvez, razen za CPC 63211. Za načina 1 in 2 EU, razen EE: Brez obvez za maloprodajo farmacevtskih izdelkov ter maloprodajo medicinskih in ortopedskih izdelkov (CPC 63211). CZ, SE, UK: Brez obvez za druge storitve lekarnarjev. CY: Brez obvez za maloprodajo farmacevtskih izdelkov ter maloprodajo medicinskih in ortopedskih izdelkov ter druge storitve lekarnarjev. AT, ES, IE: Prodaja farmacevtskih izdelkov po pošti je prepovedana. SI: Prodaja farmacevtskih izdelkov, ki se lahko izdajo samo na recept, po pošti je prepovedana. IT, SK: Maloprodaja farmacevtskih, medicinskih in ortopedskih izdelkov (CPC 63211): Za pridobitev licence za opravljanje lekarniške dejavnosti in/ali za odprtje lekarne za maloprodajo farmacevtskih izdelkov in določenih medicinskih izdelkov javnosti se zahteva stalno prebivališče.

[1] Tako kot za opravljanje drugih storitev veljajo za dobavo farmacevtskih izdelkov širši javnosti zahteve in postopki glede izdajanja licenc in kvalifikacij, ki se uporabljajo v državah članicah Evropske unije. Na splošno velja, da to dejavnost opravljajo samo lekarnarji. V nekaterih državah članicah je za lekarnarje pridržana samo dobava zdravil na recept.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
	EE: Maloprodaja farmacevtskih, medicinskih in ortopedskih izdelkov (CPC 63211): Maloprodaja farmacevtskih izdelkov in določenih medicinskih izdelkov javnosti se lahko izvaja samo v lekarni. Prodaja zdravil po pošti in dostava zdravil, naročenih prek interneta, po pošti ali hitri pošti sta prepovedani. BG: Maloprodaja farmacevtskih, medicinskih in ortopedskih izdelkov (CPC 63211): Za lekarnarje se zahteva stalno prebivališče. Prodaja farmacevtskih izdelkov po pošti je prepovedana. Za način 2 FI: Brez obvez za javno financirane strokovne storitve v zvezi z zdravstvom in socialnim varstvom (vključno z maloprodajo farmacevtskih izdelkov).
B. Računalniške in povezane storitve (CPC 84)	Za načina 1 in 2 Jih ni.
C. Raziskovalne in razvojne storitve	
(a) Raziskovalne in razvojne storitve na področju družboslovja in humanističnih ved (CPC 852, razen storitev psihologov)[1] (b) Raziskovalne in razvojne storitve na področju naravoslovja (CPC 851) ter (c) Interdisciplinarne raziskovalne in razvojne storitve (CPC 853)	Za načina 1 in 2 EU: Za raziskovalne in razvojne storitve, za katere se dodeli kakršna koli oblika javnega financiranja ali državne podpore ter se zato ne obravnavajo kot zasebno financirane, se lahko izključne pravice in/ali dovoljenja podelijo samo državljanom držav članic Evropske unije in pravnim osebam iz Evropske unije s sedežem v Evropski uniji.

[1] Del CPC 85201, ki je pod točko 1.A.h.– Zdravstvene in zobozdravstvene storitve.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
D. Poslovanje z nepremičninami[1]	
(a) Ki zajema lastne ali najete nepremičnine (CPC 821) (b) Za plačilo ali po pogodbi (CPC 822)	Za način 1 BG, CY, CZ, EE, HR, HU, IE, LV, LT, MT, PL, RO, SK, SI: Brez obvez. PT: Za pravne osebe se zahteva ustanovitev v EGP. Za način 2 Jih ni.
E. Dajanje v najem/zakup brez upravljavcev	
(a) V zvezi z ladjami (CPC 83103)	Za način 1 BG, CY, DE, HU, MT, RO: Brez obvez. Za način 2 Jih ni.
(b) V zvezi z zrakoplovi (CPC 83104)	Za načina 1 in 2 BG, CY, CZ, HU, LV, MT, PL, RO, SK: Brez obvez. EU: Zrakoplovi, ki jih uporablja letalski prevoznik iz Evropske unije, morajo biti registrirani v državi članici Evropske unije, ki je prevozniku izdala licenco, ali drugje v Evropski uniji, zanje pa je potrebno predhodno dovoljenje v skladu z veljavnim pravom EU ali nacionalnim pravom o varnosti v letalstvu. Za pogodbo o zakupu brez posadke, katere podpisnik je prevoznik EU, je potrebno predhodno dovoljenje v skladu s pravom EU ali nacionalnim pravom o varnosti v letalstvu.

[1] Zadevna storitev se nanaša na poklic nepremičninskega posrednika in ne vpliva na nobene pravice ali omejitve za fizične ali pravne osebe, ki kupujejo nepremičnino.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
(c) V zvezi z drugimi vozili in plovili (CPC 83101, CPC 83102 in CPC 83105)	Za način 1 BG, CY, HU, LV, MT, PL, RO, SI: Brez obvez. SE: Za CPC 83101: Zahteva glede stalnega prebivališča. Za način 2 Jih ni.
(d) V zvezi z drugimi stroji, napravami in opremo (CPC 83106, CPC 83107, CPC 83108 in CPC 83109)	Za način 1 BG, CY, CZ, HU, MT, PL, RO, SK: Brez obvez. Za način 2 Jih ni.
(e) V zvezi z izdelki za osebno rabo in izdelki široke rabe (CPC 832)	Za načina 1 in 2 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: Brez obvez. EE: Brez obvez, razen za zakup ali najem v zvezi s predhodno posnetimi videokasetami kot opremo za domače razvedrilo.
(f) Dajanje telekomunikacijske opreme v najem (CPC 7541)	Za načina 1 in 2 Jih ni.
F. Druge poslovne storitve	
(a) Oglaševanje (CPC 871)	Za načina 1 in 2 Jih ni.
(b) Raziskovanje trga in javnega mnenja (CPC 864)	Za načina 1 in 2 Jih ni.
(c) Podjetniško in poslovno svetovanje (CPC 865)	Za načina 1 in 2 Jih ni.
(d) Storitve v zvezi s podjetniškim in poslovnim svetovanjem (CPC 866)	Za načina 1 in 2 HU: Brez obvez za arbitražo in mediacijo (CPC 86602).

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
(e) Tehnično preizkušanje in analiziranje (CPC 8676)	Za način 1 IT: Brez obvez za poklic biologa in kemijskega analitika. BG, CY, CZ, MT, PL, RO, SK, SE: Brez obvez. Za način 2 BG, CY, CZ, MT, PL, RO, SK, SE: Brez obvez.
(f) Svetovanje v zvezi s kmetijstvom, lovom in gozdarstvom (del CPC 881)	Za način 1 IT: Brez obvez za dejavnosti, rezervirane za agronome in „periti agrari“. Za agronome in „periti agrari“ se zahtevata stalno prebivališče in vpis v poklicni register. Državljani tretjih držav se lahko vpišejo pod pogojem vzajemnosti. EE, MT, RO, SI: Brez obvez. Za način 2 Jih ni.
(g) Svetovanje v zvezi z ribištvom (del CPC 882)	Za način 1 LV, MT, RO, SI: Brez obvez. Za način 2 Jih ni.
(i) Svetovanje v zvezi s proizvodnjo (del CPC 884 in del CPC 885)	Za načina 1 in 2 Jih ni.
(k) Zaposlovanje in posredovanje delovne sile	
(k) 1. Zaposlovanje vodilnih kadrov (CPC 87201)	Za načina 1 in 2 AT, BG, CY, CZ, DE, EE, ES, FI, IE, HR, LV, LT, MT, PL, PT, RO, SK, SI, SE: Brez obvez.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
(k) 2. Storitve za zaposlovanje (CPC 87202)	Za način 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, EL, FI, FR, HR, IE, IT, LU, LV, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: Brez obvez. Za način 2 AT, BE, BG, CY, CZ, EE, FI, HR, LV, LT, MT, PL, RO, SI, SK: Brez obvez.
(k) 3. Posredovanje delovne sile na področju pisarniških del (CPC 87203)	Za načina 1 in 2 AT, BG, CY, CZ, DE, EE, FI, FR, HR IT, IE, LV, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SK, SI: Brez obvez.
(k) 4. Posredovanje delovne sile za pomoč v gospodinjstvu, delovne sile na področju trgovine ali proizvodnje, delovne sile za negovalne storitve in druge delovne sile (CPC 87204, 87205, 87206, 87209)	Za načina 1 in 2 Vse države članice, razen HU: Brez obvez. HU: Jih ni.
(l) 1. Poizvedovalne storitve (CPC 87301)	Za načina 1 in 2 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, HR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, UK: Brez obvez.
(l) 2. Varovanje (CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304 in CPC 87305)	Za način 1 BE, BG, CY, CZ, DK, ES, EE, FI, FR, HR, IT, LV, LT, MT, PT, PL, RO, SI, SK: Brez obvez. HU: Brez obvez za CPC 87304 in CPC 87305. IT: Za CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304 in CPC 87305: Za pridobitev dovoljenja, potrebnega za opravljanje storitve straže in prevoz vrednostnih predmetov se zahteva stalno prebivališče. Za način 2 HU: Brez obvez za CPC 87304 in CPC 87305. BG, CY, CZ, EE, HR, LV, LT, MT, PL, RO, SI, SK: Brez obvez.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
(m) Povezano znanstveno in tehnično svetovanje (CPC 8675)	Za način 1 BE, BG, CY, DE, DK, ES, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, UK: Brez obvez za preiskovanje. BG: Brez obvez za fotografiranje iz zraka, za geodezijo, katastrske izmere in kartografijo v zvezi z raziskovanjem gibanja zemeljske skorje. HR: Jih ni, razen da se lahko osnovne geološke, geodetske raziskave in raziskave rud ter povezano raziskovanje na področju varstva okolja na hrvaškem ozemlju opravljajo samo skupaj z domačimi pravnimi osebami ali prek njih. Za način 2 Jih ni.
(n) 1. Vzdrževanje in popravila plovil (del CPC 8868)	Za način 1 Za plovila za pomorski prevoz: BE, BG, CY, DE, DK, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, UK: Brez obvez. Za plovila za prevoz po celinskih plovnih poteh: EU, razen EE, HU, LV: Brez obvez. Za način 2 Jih ni. Za načina 1 in 2 EU: EU si pridržuje pravico, da zahteva, da samo priznane organizacije, ki jih pooblasti EU, izvajajo zakonsko predpisane preglede in izdajajo spričevala za ladje v imenu držav članic. Lahko se zahteva sedež.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
(n) 2. Vzdrževanje in popravila vozil za železniški prevoz (del CPC 8868)	Za način 1 AT, BE, BG, DE, CY, CZ, DK, ES, FI, FR, HR, EL, IE, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK: Brez obvez. Za način 2 Jih ni.
(n) 3. Vzdrževanje in popravila motornih vozil, motornih koles, motornih sani in vozil za cestni prevoz (CPC 6112, CPC 6122, del CPC 8867 in del CPC 8868)	Za načina 1 in 2 Jih ni.
(n) 4. Vzdrževanje in popravila zrakoplovov in njihovih delov (del CPC 8868)	Za način 1 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, HR, EL, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Brez obvez. Za način 2 Jih ni.
(n) 5. Vzdrževanje in popravila kovinskih izdelkov, (nepisarniških) strojev, (neprevozne in nepisarniške) opreme ter izdelkov za osebno rabo in izdelkov široke rabe[1] (CPC 633, CPC 7545, CPC 8861, CPC 8862, CPC 8864, CPC 8865 in CPC 8866)	Za načina 1 in 2 Jih ni.

[1] Vzdrževanje in popravila vozil (CPC 6112, 6122, 8867 in CPC 8868) je pod točkami l.F.l) 1. do 1.F.l) 4.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
(o) Čiščenje stavb (CPC 874)	Za način 1 EU: Brez obvez. Za način 2 Jih ni.
(p) Fotografske storitve (CPC 875)	Za način 1 BG, EE, MT, PL: Brez obvez za fotografiranje iz zraka. HR, LV: Brez obvez za fotografiranje (CPC 87504). BG: Za fotografiranje iz zraka veljata zahteva glede sedeža in pogoj glede državljanstva. Za način 2 Jih ni.
(q) Pakiranje (CPC 876)	Za načina 1 in 2 Jih ni.
(r) Tiskanje in založniške storitve (CPC 88442)	Za način 1 SE: Fizične osebe, ki so lastniki revij, natisnjenih in objavljenih na Švedskem, morajo imeti stalno prebivališče na Švedskem ali državljanstvo EGP. Lastniki takih revij, ki so pravne osebe, morajo imeti sedež v EGP. Revije, natisnjene in objavljene na Švedskem, in tehnični posnetki morajo imeti odgovornega urednika, ki mora imeti stalno prebivališče na Švedskem. Za način 2 Jih ni.
(s) Storitve v zvezi s kongresi in srečanji (del CPC 87909)	Za načina 1 in 2 Jih ni.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
(t) Drugo	
(t) 1. Prevajanje in tolmačenje (CPC 87905)	Za način 1 PL: Brez obvez za storitve zapriseženih prevajalcev in tolmačev. BG, HR, HU, SK: Brez obvez za uradno prevajanje in tolmačenje. FI: Za pooblaščene prevajalce velja zahteva glede stalnega prebivališča (del CPC 87905). Za način 2 Jih ni.
(t) 2. Oblikovanje notranje opreme in drugo specializirano oblikovanje (CPC 87907)	Za način 1 DE: Uporaba nacionalnih pravil o honorarjih in plačilih za vse storitve, ki se opravijo iz tujine. HR: Brez obvez. Za način 2 Jih ni.
(t) 3. Zbiranje terjatev in izterjava računov (CPC 87902)	Za načina 1 in 2 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, HR, EL, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Brez obvez.
(t) 4. Ocenjevanje kreditne sposobnosti (CPC 87901)	Za načina 1 in 2 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, HR, EL, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Brez obvez.

Sektor ali podsektor		Opis pridržkov
(t)	5. Fotokopiranje in podobno razmnoževanje gradiv (CPC 87904)[1]	Za način 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: Brez obvez. Za način 2 Jih ni.
(t)	6. Telekomunikacijsko svetovanje (CPC 7544)	Za načina 1 in 2 Jih ni.
(t)	7. Odgovarjanje na telefonske klice (CPC 87903)	Za načina 1 in 2 Jih ni.

[1] Ne vključuje tiskanja, ki spada pod CPC 88442 in je pod točko 1.F.p).

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
2. KOMUNIKACIJSKE STORITVE	
A. Poštne in kurirske storitve (storitve v zvezi z obdelavo[1] poštnih pošiljk[2] v skladu z naslednjim seznamom podsektorjev, ne glede na to, ali so namenjene v domače ali tuje kraje: (i) obdelava naslovljenih pisnih sporočil v katerem koli fizičnem mediju[3], vključno s hibridno in direktno pošto; (ii) obdelava naslovljenih paketov[4]; (iii) obdelava naslovljenih tiskovin[5]; (iv) obdelava pošiljk iz (i) do (iii) zgoraj kot priporočene ali zavarovane pošte;	Za načina 1 in 2 Jih ni[6].

[1] Izraz „obdelava“ zajema sprejem, sortiranje, prevoz in dostavo.

[2] „Poštna pošiljka“ se nanaša na pošiljke, ki jih obdela katera koli vrsta zasebnega ali javnega gospodarskega subjekta.

[3] Npr. pisma, razglednice.

[4] Sem so vključene knjige, katalogi.

[5] Revije, časopisi in periodične publikacije.

[6] Za podsektorje i) do iv) se lahko zahtevajo posamezne licence, s katerimi se uvedejo obveznosti zagotavljanja univerzalne storitve in/ali finančni prispevek za kompenzacijski sklad.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
(v) ekspresna dostava[1] za pošiljke iz (i) do (iii) zgoraj; (vi) obdelava nenaslovljenih pošiljk; (vii) izmenjava dokumentov[2]. (Del CPC 751, del CPC 71235[3] in del CPC 73210[4]) Namestitev poštnih nabiralnikov na javnih cestah, izdaja poštnih znamk in zagotavljanje storitev priporočenih pošiljk, ki se uporabljajo v sodnih ali upravnih postopkih, se lahko omejijo v skladu z nacionalno zakonodajo. Za tiste storitve, za katere velja splošna obveznost zagotavljanja univerzalne storitve, se lahko vzpostavi sistem izdajanja licenc. Te licence so lahko pogojene z določenimi obveznostmi zagotavljanja univerzalne storitve ali finančnim prispevkom za kompenzacijski sklad.	

[1] Ekspresna dostava lahko poleg večje hitrosti in zanesljivosti vključuje tudi elemente dodane vrednosti, kot so sprejem pošiljke na kraju izvora, osebna dostava naslovniku, sledenje, možnost spremembe namembnega kraja in naslovnika med prevozom ter potrditev prejema.

[2] Zagotavljanje sredstev, vključno z začasnimi prostori in prevozom, ki ga opravi tretja stran, kar omogoča lastno dostavo z medsebojno izmenjavo poštnih pošiljk med uporabniki, ki so na to storitev naročeni. Poštna pošiljka se nanaša na pošiljke, ki jih obdela katera koli vrsta javnega ali zasebnega gospodarskega subjekta.

[3] Prevoz pošte za lastne potrebe s katerim koli kopenskim prevozom.

[4] Prevoz pošte za lastne potrebe po zraku.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
B. Telekomunikacijske storitve (te storitve ne zajemajo gospodarske dejavnosti, ki obsega zagotavljanje gradiva, za prenos katerega so potrebne telekomunikacijske storitve)	
(a) Vse storitve v zvezi s prenosom in sprejemanjem signalov s katerimi koli elektromagnetnimi sredstvi[1], razen predvajanja programa[2]	Za načina 1 in 2 Jih ni.
(b) Predvajanje programov prek satelita[3]	Za načina 1 in 2 EU: Jih ne, razen da se lahko od ponudnikov storitev v tem sektorju zahteva, da zaščitijo cilje splošnega interesa v zvezi s predvajanjem gradiva prek svojega omrežja v skladu z regulativnim okvirom EU za elektronske komunikacije. BE: Brez obvez.

[1] Te storitve ne vključujejo spletnih informacij in/ali obdelave podatkov (vključno z obdelavo transakcij) (del CPC 843), ki so pod točko 1.B. – Računalniške storitve.

[2] Predvajanje je opredeljeno kot neprekinjeno oddajanje, ki je potrebno za distribucijo signalov televizijskih in radijskih programov širši javnosti, ne vključuje pa povezav med operaterji.

[3] Te storitve zajemajo telekomunikacijske storitve v zvezi s prenosom in sprejemom radijskega in televizijskega oddajanja po satelitu (neprekinjeno predvajanje preko satelita, potrebno za prenos signalov televizijskih in radijskih programov do širše javnosti). To zajema prodajo uporabe satelitskih storitev, ne vključuje pa prodaje paketov s televizijskimi programi gospodinjstvom.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
3. GRADBENE IN Z NJIMI POVEZANE INŽENIRSKE STORITVE	
Gradbene in z njimi povezane inženirske storitve (CPC 511, CPC 512, CPC 513, CPC 514, CPC 515, CPC 516, CPC 517 in CPC 518)	Za način 1 LT: Brez obvez. Za način 2 Jih ni.
4. DISTRIBUCIJSKE STORITVE (razen distribucije orožja, streliva, eksplozivov in drugega vojaškega materiala)	
A. Posredniške storitve (a) Posredniške storitve v zvezi z motornimi vozili, motornimi kolesi in motornimi sanmi ter deli in opremo zanje (del CPC 61111, del CPC 6113 in del CPC 6121) (b) Druge posredniške storitve (CPC 621) B. Veleprodaja (a) Veleprodaja motornih vozil, motornih koles in motornih sani ter delov in opreme zanje (del CPC 61111, del CPC 6113 in del CPC 6121)	Za načina 1 in 2 EU: Brez obvez za distribucijo kemičnih izdelkov in plemenitih kovin (in dragih kamnov). AT: Brez obvez za distribucijo pirotehničnih izdelkov, vnetljivih izdelkov in naprav za razstreljevanje ter toksičnih snovi. AT, BG: Brez obvez za distribucijo izdelkov za medicinsko uporabo, kot so medicinski pripomočki, zdravila in predmeti za medicinsko uporabo. BG: Brez obvez za tobak in tobačne izdelke ter storitve trgovskega posrednika. CZ: Brez obvez za storitve licitacij. FI: Brez obvez za distribucijo alkoholnih pijač in farmacevtskih izdelkov. HU: Za posredniške storitve (CPC 621): Tuja podjetja lahko trgujejo (posredujejo) z blagom samo prek podružnice ali ustanove na Madžarskem. Zahteva se licenca madžarskega organa za finančni nadzor. LT: Distribucija pirotehničnih izdelkov: Za distribucijo pirotehničnih izdelkov je treba pridobiti licenco. Pridobijo jo lahko samo pravne osebe s sedežem v EU.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
(b) Veleprodaja telekomunikacijske terminalske opreme (del CPC 7542) (c) Druga veleprodaja (CPC 622, razen veleprodaje energentov[1]) C. Maloprodaja[2] (a) Posredniške storitve v zvezi z motornimi vozili, motornimi kolesi in motornimi sanmi ter deli in opremo zanje (CPC 61112, del CPC 6113 in del CPC 6121) Maloprodaja telekomunikacijske terminalske opreme (del CPC 7542) Maloprodaja živil (CPC 631) Maloprodaja drugih (neenergetskih) izdelkov, razen maloprodaje farmacevtskih, medicinskih in ortopedskih izdelkov[3] (CPC 632, razen CPC 63211 in 63297) D. Franšizing (CPC 8929)	IT: Distribucija tobaka (del CPC 6222, del CPC 6310): Za posrednika med prodajalci na debelo in drobno ter lastnike trgovin („magazzini“) se zahteva državljanstvo EU. HR: Brez obvez za distribucijo tobačnih izdelkov. Za način 1 AT, BG, HR, FR, PL, RO: Brez obvez za distribucijo tobaka in tobačnih izdelkov. IT: Za veleprodajo velja državni monopol na tobak. BG, PL, RO, SE: Brez obvez za maloprodajo alkoholnih pijač. AT, BG, CY, CZ, IE, RO, SK, SI: Brez obvez za distribucijo farmacevtskih izdelkov, razen za maloprodajo farmacevtskih, medicinskih in ortopedskih izdelkov (CPC 63211). ES: Prodaja na daljavo, prodaja po pošti ali podobni postopki za maloprodajo ali dobavo tobaka so prepovedani. BG, HU, PL: Brez obvez za storitve trgovskega posrednika. FR: Kar zadeva posredniške storitve, brez obvez za trgovce in posrednike, ki delujejo na 17 trgih s svežimi živili, ki so v nacionalnem interesu. Brez obvez veleprodajo farmacevtskih izdelkov. MT: Brez obvez za posredniške storitve. BE, BG, CY, DE, DK, ES, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SK, UK: Brez obvez za maloprodajo, razen za prodajo po pošti.

[1] Te storitve, ki vključujejo CPC 62271, so v oddelku ENERGETSKE STORITVE pod točko 18.D.

[2] Ne vključuje vzdrževanja in popravil, ki so v oddelku POSLOVNE STORITVE pod točkama 1.B. in 1.F.l).

[3] Maloprodaja farmacevtskih, medicinskih in ortopedskih izdelkov je v oddelku STROKOVNE STORITVE pod točko 1.A.k).

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
5. IZOBRAŽEVALNE STORITVE (Samo zasebno financirane storitve. Zaradi večje gotovosti se storitve, za katere se dodeli kakršna koli oblika javnega financiranja ali državne podpore, ne obravnavajo kot zasebno financirane.)	
A. Primarno izobraževanje (CPC 921)	Za način 1 BG, CY, FI, FR, HR, IT, MT, RO, SE, SI: Brez obvez. IT: Za ponudnike storitev velja pogoj glede državljanstva za pooblastitev za izdajanje uradno priznanih diplom. Za način 2 CY, FI, HR, MT, RO, SE, SI: Brez obvez. Za načina 1 in 2 FR: Za poučevanje v zasebno financirani izobraževalni ustanovi velja pogoj glede državljanstva. Vendar lahko tuji državljani pridobijo dovoljenje ustreznih pristojnih organov za poučevanje. Tuji državljani lahko pridobijo tudi dovoljenje za ustanovitev in upravljanje izobraževalnih ustanov. Tako dovoljenje se izda na podlagi diskrecijske odločitve. (CPC 921).
B. Sekundarno izobraževanje (CPC 922)	Za način 1 BG, CY, FI, FR, HR, IT, MT, RO, SE: Brez obvez. IT: Za ponudnike storitev velja pogoj glede državljanstva za pooblastitev za izdajanje uradno priznanih diplom. Za način 2 CY, FI, MT, RO, SE: Brez obvez.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
	Za načina 1 in 2 FR: Za poučevanje v zasebno financirani izobraževalni ustanovi velja pogoj glede državljanstva. Vendar lahko tuji državljani pridobijo dovoljenje ustreznih pristojnih organov za poučevanje. Tuji državljani lahko pridobijo tudi dovoljenje za ustanovitev in upravljanje izobraževalnih ustanov. Tako dovoljenje se izda na podlagi diskrecijske odločitve. (CPC 922). LV: Brez obvez za izobraževanje v zvezi s sekundarnim strokovnim in poklicnim izobraževanjem za učence invalide (CPC 9224).
C. Višje izobraževanje (CPC 923)	Za način 1 AT, BG, CY, FI, MT, RO, SE: Brez obvez. IT: Za ponudnike storitev velja pogoj glede državljanstva za pooblastitev za izdajanje uradno priznanih diplom. ES, IT: Za ustanavljanje zasebnih univerz, pooblaščenih za izdajanje uradno priznanih diplom, se opravi ocena gospodarskih potreb. Ustrezni postopek vključuje mnenje parlamenta. Glavno merilo: število prebivalcev in gostota obstoječih ustanov. Za način 2 AT, BG, CY, FI, MT, RO, SE: Brez obvez. Za načina 1 in 2 CZ, SK: Brez obvez za višje izobraževanje, razen za posrednješolsko strokovno in poklicno izobraževanje (CPC 92310). FR: Za poučevanje v zasebno financirani izobraževalni ustanovi velja pogoj glede državljanstva. Vendar lahko tuji državljani pridobijo dovoljenje ustreznih pristojnih organov za poučevanje. Tuji državljani lahko pridobijo tudi dovoljenje za ustanovitev in upravljanje izobraževalnih ustanov. Tako dovoljenje se izda na podlagi diskrecijske odločitve. (CPC 923).

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
D. Izobraževanje odraslih(CPC 924)	Za načina 1 in 2 CY, FI, MT, RO, SE: Brez obvez. AT: Brez obvez za izobraževanje odraslih s predvajanjem radijskih ali televizijskih programov.
E. Druge izobraževalne storitve (CPC 929)	Za načina 1 in 2 EU: Brez obvez.
6. OKOLJSKE STORITVE	
A. Storitve, povezane z odpadno vodo (CPC 9401)[1] B. Ravnanje s trdnimi/nevarnimi odpadki, razen čezmejnega prevoza nevarnih odpadkov (a) Odstranjevanje odpadkov (CPC 9402) (b) Storitve javne higiene in podobne storitve (CPC 9403) C. Varstvo zunanjega zraka in podnebja (CPC 9404)[2] D. Saniranje in čiščenje zemljišč in voda (a) Čiščenje, saniranje kontaminiranih/onesnaženih zemljišč in voda (del CPC 94060)[3] E. Zmanjševanje hrupa in vibracij (CPC 9405) F. Varstvo biotske raznovrstnosti in krajine (a) Varstvo narave in krajine (del CPC 9406) G. Druge okoljske in pomožne storitve (CPC 94090)	Za način 1 EU: Brez obvez, razen za svetovanje. Za način 2 Jih ni.

[1] Ustreza storitvam ravnanja z odplakami.
[2] Ustreza čiščenju izpušnih plinov.
[3] Ustreza delom storitev varstva narave in krajine.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
7. FINANČNE STORITVE	
A. Zavarovalniške in z zavarovanjem povezane storitve	Za načina 1 in 2 AT, BE, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LU, NL, PL, PT, RO, SK, SE, SI, UK: Brez obvez za neposredno zavarovanje, razen za zavarovanje tveganj, ki se nanašajo na: (i) pomorski prevoz in komercialno letalstvo, lansiranje vesoljskih plovil in tovor (skupaj s sateliti), pri čemer tako zavarovanje pokriva naslednje ali del tega: blago, ki se prevaža, vozilo, ki prevaža blago, in odgovornost, ki izhaja iz tega, ter (ii) blago v mednarodnem tranzitu. AT: Promocijska dejavnost in posredovanje v imenu hčerinske družbe, ki nima sedeža v Uniji, ali podružnice, ki nima sedeža v Avstriji, sta prepovedana (razen za pozavarovanje in retrocesijsko kritje). Obvezno zavarovanje za zračni prevoz, razen zavarovanja mednarodnega komercialnega zračnega prevoza, lahko sklene samo hčerinska družba s sedežem v Uniji ali podružnica s sedežem v Avstriji. DK: Obvezno zavarovanje za zračni prevoz lahko sklenejo samo družbe s sedežem v Uniji. Nobena oseba ali družba (vključno z zavarovalnicami) ne sme za poslovne namene na Danskem pomagati pri izvajanju neposrednega zavarovanja za osebe s stalnim prebivališčem na Danskem, za danske ladje ali za lastnino na Danskem, razen zavarovalnic z licenco, izdano na podlagi danske zakonodaje, ali licenco, ki jo izdajo danski pristojni organi.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
	DE: Police obveznega zavarovanja za zračni prevoz lahko prevzame samo hčerinska družba s sedežem v Uniji ali podružnica s sedežem v Nemčiji. Če ima tuja zavarovalnica podružnico v Nemčiji, lahko v Nemčiji sklepa zavarovalne pogodbe za mednarodni prevoz samo prek te podružnice. FR: Zavarovanje tveganj v zvezi s kopenskim prevozom lahko sklenejo samo zavarovalnice s sedežem v Uniji. IT: Transportno zavarovanje blaga, zavarovanje samih vozil in zavarovanje odgovornosti v zvezi s tveganji, ki obstajajo v Italiji, lahko sklenejo samo zavarovalnice s sedežem v Uniji. Ta pridržek se ne uporablja za mednarodni prevoz, ki zajema uvoz v Italijo. PL: Brez obvez za pozavarovanje in retrocesijsko kritje, razen za tveganja v zvezi z blagom v mednarodni trgovini. PT: Letalsko in ladijsko transportno zavarovanje, ki zajema blago, zrakoplove, ladje brez tovora in odgovornost, lahko sklepajo samo družbe s sedežem v EU; kot posredniki za tako zavarovalno dejavnost na Portugalskem lahko delujejo samo osebe ali družbe s sedežem v EU. RO: Pozavarovanje na mednarodnem trgu je dovoljeno samo, če pozavarovanje tveganja na domačem trgu ni možno.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
	Za način 1 AT, BE, BG, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LU, NL, PT, RO, SK, SE, SI, UK: Brez obvez za posredništvo pri neposrednem zavarovanju, razen za zavarovanje tveganj, ki se nanašajo na: (i) pomorski prevoz in komercialno letalstvo, lansiranje vesoljskih plovil in tovor (skupaj s sateliti), pri čemer tako zavarovanje pokriva naslednje ali del tega: blago, ki se prevaža, vozilo, ki prevaža blago, in odgovornost, ki izhaja iz tega, ter (ii) blago v mednarodnem tranzitu. PL: Brez obvez za pozavarovanje, retrocesijsko kritje in zavarovanje, razen za pozavarovanje, retrocesijsko kritje in zavarovanje tveganj, ki se nanašajo na: (a) pomorski prevoz, komercialno letalstvo, lansiranje vesoljskih plovil in tovor (skupaj s sateliti), pri čemer tako zavarovanje pokriva naslednje ali del tega: blago, ki se prevaža, vozilo, ki prevaža blago, in odgovornost, ki izhaja iz tega, ter (b) blago v mednarodnem tranzitu. BG: Brez obvez za neposredno zavarovanje, razen za storitve, ki jih tuji ponudniki zagotavljajo tujcem na ozemlju. Brez obvez za zavarovanje depozita in podobnih odškodninskih sistemov ter sistemov obveznega zavarovanja. Tuje zavarovalnice ne smejo neposredno sklepati transportnega zavarovanja, ki zajema blago, zavarovanja samih vozil in zavarovanja odgovornosti v zvezi s tveganji, ki obstajajo v Bolgariji. Tuja zavarovalnica lahko sklepa zavarovalne pogodbe samo prek podružnice.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
	CY, LV, MT: Brez obvez za neposredno zavarovanje, razen za zavarovanje tveganj, ki se nanašajo na: (i) pomorski prevoz in komercialno letalstvo, lansiranje vesoljskih plovil in tovor (skupaj s sateliti), pri čemer tako zavarovanje pokriva naslednje ali del tega: blago, ki se prevaža, vozilo, ki prevaža blago, in odgovornost, ki izhaja iz tega, ter (ii) blago v mednarodnem tranzitu. LT: Brez obvez za neposredno zavarovanje, razen za zavarovanje tveganj, ki se nanašajo na: (i) pomorski prevoz in komercialno letalstvo, lansiranje vesoljskih plovil in tovor (skupaj s sateliti), pri čemer tako zavarovanje pokriva naslednje ali del tega: blago, ki se prevaža, vozilo, ki prevaža blago, in odgovornost, ki izhaja iz tega, ter (ii) blago v mednarodnem tranzitu, razen v zvezi s kopenskim prevozom, kadar tveganje obstaja v Litvi. BG, LV, LT: Brez obvez za zavarovalniško posredništvo. PL: Brez obvez za posrednike pozavarovanja, retrocesijskega kritja in zavarovanja. FI: Storitve neposrednega zavarovanja (vključno s sozavarovanjem) lahko opravljajo samo zavarovalnice z glavnim sedežem v EU ali s podružnico na Finskem. Za opravljanje storitev zavarovalniških posrednikov se zahteva stalna poslovna enota v EU.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
	HU: Zavarovalnice, ki nimajo sedeža v EU, lahko na ozemlju Madžarske zagotavljajo neposredno zavarovanje samo prek podružnice, registrirane na Madžarskem. IT: Brez obvez za poklic aktuarja. SE: Zagotavljanje neposrednega zavarovanja je dovoljeno samo prek ponudnika zavarovalnih storitev, pooblaščenega na Švedskem, če tuji ponudnik storitev in švedska zavarovalnica pripadata isti skupini družb ali imata sklenjen sporazum o sodelovanju. ES: Za aktuarske storitve velja zahteva glede stalnega prebivališča in treh let ustreznih izkušenj. Za način 2 AT, BE, BG, CZ, CY, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SE, SI, UK: Brez obvez za posredništvo. BG: Kar zadeva neposredno zavarovanje, lahko bolgarske fizične in pravne osebe ter tujci, ki opravljajo poslovno dejavnost na ozemlju Republike Bolgarije, sklepajo zavarovalne pogodbe v zvezi s svojo dejavnostjo v Bolgariji samo s ponudniki, ki imajo licenco za opravljanje zavarovalne dejavnosti v Bolgariji. Nadomestilo za zavarovanje, ki je posledica teh pogodb, se plača v Bolgariji. Brez obvez za zavarovanje depozita in podobnih odškodninskih sistemov ter sistemov obveznega zavarovanja. IT: Transportno zavarovanje blaga, zavarovanje samih vozil in zavarovanje odgovornosti v zvezi s tveganji, ki obstajajo v Italiji, lahko sklenejo samo zavarovalnice s sedežem v Uniji. Ta pridržek se ne uporablja za mednarodni prevoz, ki zajema uvoz v Italijo. PL: Brez obvez za pozavarovanje, retrocesijsko kritje in zavarovanje, razen za pozavarovanje, retrocesijsko kritje in zavarovanje blaga v mednarodni trgovini.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
B. Bančne in druge finančne storitve (razen zavarovanja)	Za načina 1 in 2 LT: Litva si pridržuje pravico, da zahteva tržno prisotnost za upravljanje pokojninskega sklada ter da mora vsaj en član uprave banke imeti stalno prebivališče v Litvi in govoriti litovsko. IT: Brez obvez za „consulenti finanziari“ (finančne svetovalce). EE: Za sprejemanje depozitov je treba imeti dovoljenje estonskega finančnega nadzornega organa in biti registriran kot delniška družba, hčerinsko podjetje ali podružnica v skladu z estonsko zakonodajo. IE: Irska si pridržuje pravico, da zahteva naslednje: v primeru kolektivnih naložbenih podjemov, ki so ustanovljeni kot investicijski skladi in družbe s spremenljivim kapitalom (razen kolektivnih naložbenih podjemov za vlaganje v prenosljive vrednostne papirje – KNPVP), morata biti skrbnik/depozitar in družba za upravljanje ustanovljena na Irskem ali v drugi državi članici Evropske unije (brez podružnic). V primeru investicijskih komanditnih družb mora biti vsaj en glavni partner ustanovljen na Irskem. Subjekt, ki želi postati član borze na Irskem, mora biti (a) pooblaščen na Irskem, za kar mora biti vključena ali partnerska družba z glavnim/registriranim sedežem na Irskem, ali (b) biti pooblaščen v drugi državi članici Evropske unije v skladu z direktivo EU o naložbah in storitvah.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
	PL: Za zagotavljanje in posredovanje finančnih informacij ter za obdelavo finančnih podatkov in povezano programsko opremo: zahteva po uporabi javnega telekomunikacijskega omrežja ali omrežja drugega pooblaščenega operaterja. Za način 1 AT, BE, BG, CZ, CY, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SK, SE, UK: Brez obvez, razen za zagotavljanje finančnih informacij in obdelavo finančnih podatkov ter za svetovanje in druge pomožne storitve, razen posredništva. BE: Za investicijsko svetovanje se zahteva sedež v Belgiji. BG: V zvezi z uporabo telekomunikacijskega omrežja lahko veljajo omejitve in pogoji. CY: Brez obvez, razen za trgovanje s prenosljivimi vrednostnimi papirji, zagotavljanje finančnih informacij in obdelavo finančnih podatkov ter svetovanje in druge pomožne storitve, razen posredništva. EE: Za upravljanje investicijskih skladov se zahteva ustanovitev specializirane družbe za upravljanje, samo podjetja z registriranim sedežem v Uniji pa lahko delujejo kot depozitarji premoženja investicijskih skladov. LT: Za upravljanje investicijskih skladov in investicijskih družb se zahteva ustanovitev specializirane družbe za upravljanje, samo podjetja z registriranim sedežem ali podružnico v Litvi pa lahko delujejo kot depozitarji premoženja investicijskih skladov.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
	IE: Za zagotavljanje investicijskih storitev ali svetovanja pri naložbah je treba imeti (I) dovoljenje na Irskem, za pridobitev katerega se običajno zahteva, da je subjekt vključena ali partnerska družba ali samostojni podjetnik s sedežem/registriranim sedežem na Irskem (v nekaterih primerih dovoljenje ni potrebno, npr. če ponudnik storitev iz tretje države ni tržno prisoten na Irskem in ne zagotavlja storitev posameznikom), ali (II) dovoljenje v drugi državi članici v skladu z direktivo EU o investicijskih storitvah. LV: Brez obvez, razen za zagotavljanje finančnih informacij ter svetovanje in druge pomožne storitve, razen posredništva. MT: Brez obvez, razen za sprejemanje depozitov, vse vrste posojil, zagotavljanje finančnih informacij in obdelavo finančnih podatkov ter svetovanje in druge pomožne storitve, razen posredništva. PL: Za zagotavljanje in posredovanje finančnih informacij ter za obdelavo finančnih podatkov in povezano programsko opremo: zahteva po uporabi javnega telekomunikacijskega omrežja ali omrežja drugega pooblaščenega operaterja. RO: Brez obvez za finančni zakup, za trgovanje z instrumenti denarnega trga, menjalnimi tečaji, izvedenimi finančnimi instrumenti, valutnimi in obrestnimi instrumenti, prenosljivimi vrednostnimi papirji in drugimi prenosnimi instrumenti ter finančnimi sredstvi, za udeležbo pri izdaji vseh vrst vrednostnih papirjev, za upravljanje premoženja ter za storitve poravnav in obračunov za finančna sredstva. Plačila in storitve prenosa denarja so dovoljeni samo preko rezidenčne banke.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
	SI: Brez obvez, razen za vse vrste posojil, sprejemanje jamstev in obveznosti od tujih kreditnih institucij s strani domačih pravnih oseb in samostojnih podjetnikov, zagotavljanje in posredovanje finančnih informacij, obdelavo finančnih podatkov in povezano programsko opremo s strani ponudnikov drugih finančnih storitev, svetovalne in druge pomožne finančne storitve za vse te dejavnosti, vključno z bonitetnimi podatki in analizo, raziskavami in svetovanjem glede naložb in portfelja, svetovanjem pri nakupih ter prestrukturiranju in strategiji podjetij. Zahteva se tržna prisotnost. SI: Pokojninski načrt lahko izvajajo vzajemni pokojninski sklad (ki ni pravna oseba, zato ga upravlja zavarovalnica, banka ali pokojninska družba), pokojninska družba ali zavarovalnica. Pokojninski načrt lahko izvajajo tudi izvajalci pokojninskega načrta, ustanovljeni po predpisih ene od držav članic EU. HU: Podjetja, ki nimajo sedeža v EGP, lahko zagotavljajo finančne storitve ali opravljajo z njimi povezane pomožne dejavnosti izključno prek svoje madžarske podružnice. Za način 2 BG: V zvezi z uporabo telekomunikacijskega omrežja lahko veljajo omejitve in pogoji.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
8. ZDRAVSTVENE STORITVE IN STORITVE SOCIALNEGA VARSTVA(Samo zasebno financirane storitve. Zaradi večje gotovosti se storitve, za katere se dodeli kakršna koli oblika javnega financiranja ali državne podpore, ne obravnavajo kot zasebno financirane.)	
A. Storitve bolnišnic (CPC 9311) B. Prevoz z rešilnimi vozili (CPC 93192) C. Storitve zdravstvenih nastanitvenih ustanov, razen storitev bolnišnic (CPC 93193)	Za načina 1 in 2 FR: Brez obvez za zasebne storitve laboratorijskega analiziranja in preizkušanja (del 9311). Za način 1 AT, BE, BG, DE, CY, CZ, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, LV, LT, MT, LU, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: Brez obvez. HR: Brez obvez, razen za medicino na daljavo. Za način 2 Jih ni.
D. Storitve socialnega varstva – Vse države članice, razen AT, EE, LT in LV: Samo okrevališča in domovi za počitek, domovi za ostarele. – AT, EE in LV: Vsi CPC 933.	Za način 1 EU: Brez obvez. Za način 2 CZ, FI, HU, LT, MT, PL, SE, SI, SK: Brez obvez.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
9. TURIZEM IN STORITVE V ZVEZI S POTOVANJI	
A. Hoteli, restavracije ter priprava in dostava jedi (CPC 641, CPC 642 in CPC 643) razen priprave in dostave jedi v storitvah zračnega prevoza[1]	Za način 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FR, EL, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Brez obvez. HR: Brez obvez. Za način 2 Jih ni.
B. Storitve potovalnih agencij in organizatorjev potovanj (vključno z vodenjem potovanj) (CPC 7471)	Za način 1 BG, CY, HU: Brez obvez. CY: Pogoj glede državljanstva. Tuje ponudnike storitev mora zastopati stalni potovalni urad. LT: Za izvajanje vodenja potovanj se zahtevata ustanovitev v Litvi in licenca, ki jo izda litovski državni oddelek za turizem. Za način 2 Jih ni.
C. Storitve turističnih vodnikov (CPC 7472)	Za način 1 BG, CY, CZ, HU, IT, LT, MT, PL, SK, SI: Brez obvez. IT: Turistični vodniki iz držav nečlanic EU morajo za opravljanje poklica turističnega vodnika pridobiti posebno licenco regije. BG, CY, EL, ES: Za storitve turističnih vodnikov velja pogoj glede državljanstva EU. Za način 2 Jih ni.

[1] Priprava in dostava jedi v zračnem prevozu je pod točko 12.D.a) „Storitve zemeljske oskrbe“ oddelka POMOŽNE STORITVE V PREVOZU.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
10. REKREACIJSKE, KULTURNE IN ŠPORTNE STORITVE (razen avdiovizualnih storitev)	
A. Razvedrilne storitve (vključno s storitvami gledališč, glasbenih skupin, ki igrajo v živo, cirkusov in diskotek) (CPC 9619)	Za način 1 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, UK: Brez obvez. Za način 2 CY, CZ, FI, HR, MT, PL, RO, SK, SI: Brez obvez. BG: Brez obvez, razen za razvedrilne storitve gledaliških režiserjev, pevskih skupin, glasbenih skupin in orkestrov (CPC 96191); storitve pisateljev, skladateljev, kiparjev, nastopajočih umetnikov in drugih posamičnih umetnikov (CPC 96192); pomožne gledališke storitve (CPC 96193). EE: Brez obvez za druge razvedrilne storitve (CPC 96199), razen za storitve kinematografov. LT, LV: Brez obvez, razen za storitve delovanja kinematografov (del CPC 96199).
B. Storitve tiskovnih agencij (CPC 962)	Za način 1 BG, CY, CZ, EE, HU, LT, MT, RO, PL, SI, SK: Brez obvez. Za način 2 BG, CY, CZ, HU, LT, MT, PL, RO, SI, SK: Brez obvez.
C. Storitve knjižnic, arhivov, muzejev in druge kulturne storitve (CPC 963)	Za načina 1 in 2 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, HR, EL, HU, IE, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Brez obvez.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
D. Športne storitve (CPC 9641)	Za načina 1 in 2 AT: Brez obvez za storitve šol smučanja in gorskih vodnikov. BG, CZ, LV, MT, PL, RO, SK: Brez obvez. Za način 1 CY, EE, HR: Brez obvez.
E. Storitve rekreacijskih parkov in kopališč (CPC 96491)	Za načina 1 in 2 Jih ni.
11. PREVOZNE STORITVE	
A. Pomorski prevoz (a) Mednarodni prevoz potnikov (CPC 7211, brez nacionalnega kabotažnega prevoza[1]) (b) Mednarodni prevoz tovora (CPC 7212 brez nacionalnega kabotažnega prevoza[30])[2]	Za načina 1 in 2 EU: Brez obvez za pomorski nacionalni kabotažni prevoz. BG, CY, DE, EE, ES, FR, FI, EL, IT, LT, MT, PT, RO, SI, SE: Transfer z dovoljenjem.

[1] Brez poseganja v obseg dejavnosti, ki se lahko štejejo za kabotažo po ustrezni nacionalni zakonodaji, ta seznam ne vključuje nacionalnega kabotažnega prevoza, ki domnevno zajema prevoz potnikov ali blaga med pristaniščem ali točko v državi članici Evropske unije in drugim pristaniščem ali točko v isti državi članici, vključno z njenim epikontinentalnim pasom, kot je določeno v Konvenciji ZN o pomorskem mednarodnem pravu, ter promet, ki se začne in konča v istem pristanišču ali točki v državi članici Evropske unije.

[2] Vključno s transferjem ter premeščanjem opreme s strani ponudnikov mednarodnega pomorskega prevoza med pristanišči, ki se nahajajo v isti državi, ko prihodki niso vključeni.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
B. Prevoz po celinskih plovnih poteh (a) Prevoz potnikov (CPC 7221 brez nacionalnega kabotažnega prevoza[30]) (b) Prevoz tovora (CPC 7222 brez nacionalnega kabotažnega prevoza[30])	Za načina 1 in 2 EU: Brez obvez za nacionalni kabotažni prevoz po celinskih plovnih poteh. Z ukrepi, ki temeljijo na obstoječih ali prihodnjih sporazumih o dostopu do celinskih plovnih poti (vključno s sporazumi v zvezi z osjo Ren–Majna–Donava), se nekatere prometne pravice pridržijo za prevoznike s sedežem v zadevnih državah, ki v zvezi z lastništvom izpolnjujejo merila o državljanstvu. Veljajo predpisi o izvajanju Mannheimske konvencije o plovbi po Renu. EU: Prevoz blaga in potnikov po celinskih plovnih poteh lahko opravljajo samo prevozniki, ki izpolnjujejo naslednje pogoje: (a) imajo sedež v državi članici; (b) imajo pravico, da tam opravljajo (mednarodni) prevoz blaga ali potnikov po celinskih plovnih poteh, in (c) uporabljajo plovila, ki so registrirana v državi članici ali imajo potrdilo, da so del flote države članice. Poleg tega morajo biti lastniki plovil fizične osebe, ki imajo stalno prebivališče v državi članici in državljanstvo države članice, ali pravne osebe, ki so registrirane v državi članici. Izjemoma se lahko določijo odstopanja od zahteve glede večinskega lastništva. V Španiji, na Švedskem in na Finskem ni pravnega razlikovanja med pomorskimi in celinskimi plovnimi potmi. Ureditev pomorskega prevoza se uporablja enako za celinske plovne poti. AT: Zahteva se registrirana družba ali stalna poslovna enota v Avstriji. BG, CY, CZ, EE, FI, HU, HR, LT, MT, RO, SE, SI, SK: Brez obvez.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
C. Železniški prevoz (a) Prevoz potnikov (CPC 7111) (b) Prevoz tovora (CPC 7112)	Za način 1 EU: Brez obvez. Za način 2 Jih ni.
D. Cestni prevoz (a) Prevoz potnikov (CPC 7121 in CPC 7122) (b) Prevoz tovora (CPC 7123, razen prevoza pošte za lastne potrebe[1]).	Za način 1 EU: Brez obvez (razen prevoza poštnih in kurirskih pošiljk za lastne potrebe). Za način 2 Jih ni.
E. Cevovodni transport snovi, razen goriva[2] (CPC 7139)	Za način 1: EU: Brez obvez. Za način 2: AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Brez obvez.

[1] Del CPC 71235, ki je v oddelku KOMUNIKACIJSKE STORITVE pod točko 2.A. – Poštne in kurirske storitve.

[2] Cevovodni transport goriv je v oddelku ENERGETSKE STORITVE pod točko 13.B.

Sektor ali podsektor		Opis pridržkov
12.	POMOŽNE STORITVE ZA PREVOZ[1]	
A.	Pomožne storitve za pomorski prevoz	Za načina 1 in 2 EU: Brez obvez za storitve carinjenja, potiskanje in vlečenje ter pilotažo in sidranje.
(a)	Pretovarjanje v pomorstvu	
(b)	Skladiščenje (del CPC 742)	Za način 1:
(c)	Storitve carinjenja	EU: Brez obvez za pretovarjanje v pomorstvu ter za storitve začasnih skladišč in depojev za zabojnike.
(d)	Storitve začasnih skladišč in depojev za zabojnike	AT, BG, CY, CZ, DE, EE, HU, LT, MT, PL, RO, SK, SI, SE: Brez obvez za dajanje plovil s posadko v najem.
(e)	Storitve pomorskih agencij	BG: Brez obvez.
(f)	Storitve odpreme tovora v pomorstvu	AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Brez obvez za skladiščenje.
(g)	Dajanje plovil s posadko v najem (CPC 7213)	HR: Brez obvez, razen za storitve posrednikov pri prevozu tovora.
(h)	Potiskanje in vlečenje (CPC 7214)	FI: Pomožne storitve za pomorski prevoz lahko opravljajo samo ladje, ki plujejo pod finsko zastavo.
(i)	Spremljajoče storitve v pomorskem prevozu (del CPC 745)	Za način 2
(j)	Druge spremljajoče in pomožne storitve (del CPC 749)	Jih ni.

[1] Ne vključuje vzdrževanja in popravil vozil, ki so pod točkami 1.F.l) 1 do 1.F.l) 4 oddelka POSLOVNE STORITVE.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
B. Pomožne storitve za prevoz po celinskih plovnih poteh (a) Pretovarjanje (del CPC 741) (b) Skladiščenje (del CPC 742) (c) Storitve posrednikov pri prevozu tovora (del CPC 748) (d) Dajanje plovil s posadko v najem (CPC 7223) (e) Potiskanje in vlečenje (CPC 7224) (f) Spremljajoče storitve v prevozu po celinskih plovnih poteh (del CPC 745) (g) Druge spremljajoče in pomožne storitve (del CPC 749)	Za načina 1 in 2 EU: Z ukrepi, ki temeljijo na obstoječih ali prihodnjih sporazumih o dostopu do celinskih plovnih poti (vključno s sporazumi v zvezi z osjo Ren–Majna–Donava), se nekatere prometne pravice pridržijo za prevoznike s sedežem v zadevnih državah, ki v zvezi z lastništvom izpolnjujejo merila o državljanstvu. Predpisi o izvajanju Mannheimske konvencije o plovbi po Renu. EU: Brez obvez za storitve carinjenja, potiskanje in vlečenje ter pilotažo in sidranje. HR: Brez obvez, razen za storitve posrednikov pri prevozu tovora. Za način 1 AT: Brez obvez za dajanje plovil s posadko v najem, potiskanje in vlečenje, pilotažo in sidranje, pomoč pri navigaciji, storitve pomorskih pristanišč in plovnih poti. BG, CY, CZ, DE, EE, FI, HU, LV, LT, MT, RO, SK, SI, SE: Brez obvez za dajanje plovil s posadko v najem. BG: Neposredno širjenje poslovne mreže ni dovoljeno (za pomožne storitve za prevoz po plovnih poteh se zahteva ustanovitev). Udeležba v bolgarski družbi je omejena na 49 %.
C. Pomožne storitve za železniški prevoz (a) Pretovarjanje (del CPC 741) (b) Skladiščenje (del CPC 742) (c) Storitve posrednikov pri prevozu tovora (del CPC 748) (d) Potiskanje in vlečenje (CPC 7113) (e) Spremljajoče storitve v železniškem prevozu (CPC 743) (f) Druge spremljajoče in pomožne storitve (del CPC 749)	Za načina 1 in 2 EU: Brez obvez za storitve carinjenja ter potiskanje in vlečenje. HR: Brez obvez, razen za storitve posrednikov pri prevozu tovora. Za način 1 BG, CZ: Neposredno širjenje poslovne mreže ni dovoljeno (za pomožne storitve za železniški prevoz se zahteva ustanovitev). Udeležba v bolgarski družbi je omejena na 49 %. Za način 2 Jih ni.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
D. Pomožne storitve za cestni prevoz (a) Pretovarjanje (del CPC 741) (b) Skladiščenje (del CPC 742) (c) Storitve posrednikov pri prevozu tovora (del CPC 748) (d) Dajanje komercialnih cestnih vozil z voznikom v najem (CPC 7124) (e) Spremljajoče storitve v cestnem prevozu (CPC 744) (f) Druge spremljajoče in pomožne storitve (del CPC 749)	Za način 1 AT, BG, CY, CZ, DK, EE, HU, LV, LT, MT, PL, RO, SK, SI, SE: Brez obvez za dajanje komercialnih cestnih vozil z voznikom v najem. HR: Brez obvez, razen za storitve posrednikov pri prevozu tovora in spremljajoče storitve v cestnem prevozu, za katere se zahteva dovoljenje. SE: Subjekti s sedežem morajo uporabljati vozila z nacionalno registracijo. Za način 2 Jih ni.
D. Pomožne storitve za zračni prevoz (a) Storitve zemeljske oskrbe (vključno s pripravo in dostavo jedi)	Za način 1 EU: Brez obvez. BG: Za pomožne storitve za zračni prevoz neposredno širjenje poslovne mreže ni dovoljeno (zahteva se ustanovitev). Za način 2 BG, CY, CZ, HR, HU, MT, PL, RO, SK, SI: Brez obvez.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
(b) Skladiščenje (del CPC 742)	Za načina 1 in 2 Jih ni. Za način 1 BG: Za pomožne storitve za zračni prevoz neposredno širjenje poslovne mreže ni dovoljeno (zahteva se ustanovitev).
(c) Storitve posrednikov pri prevozu tovora (del CPC 748)	Za načina 1 in 2 Jih ni. Za način 1 BG: Tujci lahko opravljajo storitve samo z udeležbo v bolgarskih družbah, ki je omejena na 49 odstotkov kapitalske udeležbe, in prek podružnic.
(d) Dajanje zrakoplovov s posadko v najem (CPC 734)	Za načina 1 in 2 EU: Zrakoplovi, ki jih uporabljajo letalski prevozniki iz Unije, morajo biti registrirani v državah članicah, ki prevoznikom izdajo licenco, ali drugje v Uniji. Za registracijo zrakoplova se lahko zahteva, da je v lasti fizičnih oseb, ki izpolnjujejo posebna merila glede državljanstva, ali pravnih oseb, ki izpolnjujejo posebna merila glede lastništva kapitala in nadzora. Izjemoma lahko tuji letalski prevoznik da v zakup zrakoplov, registriran zunaj EU, letalskemu prevozniku iz Evropske unije, kadar ima ta izjemne potrebe, potrebe glede sezonske zmogljivosti ali potrebe po odpravljanju operativnih težav, ki jih ne more ustrezno izpolniti z zakupom zrakoplova, registriranega v Evropski uniji, pri tem pa je treba pridobiti časovno omejeno dovoljenje države članice Evropske unije, ki je izdala licenco letalskemu prevozniku iz Evropske unije.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
(e) Prodaja in trženje (f) Računalniški rezervacijski sistem	Za načina 1 in 2 EU: Kadar izvajalci storitev računalniškega rezervacijskega sistema, ki delujejo zunaj EU, letalskim prevoznikom iz Evropske unije ne zagotovijo obravnave, ki bi bila enakovredna[1] obravnavi, ki se zagotovi v Evropski uniji, ali kadar letalski prevozniki, ki niso iz EU, izvajalcem storitev računalniškega rezervacijskega sistema iz Evropske unije ne zagotovijo obravnave, ki bi bila enakovredna obravnavi, zagotovljeni v Evropski uniji, se lahko sprejmejo ukrepi za zagotovitev enakovredne obravnave letalskim prevoznikom, ki niso iz EU, s strani izvajalcev storitev računalniškega rezervacijskega sistema, ki delujejo v Evropski uniji, oziroma izvajalcem storitev računalniškega rezervacijskega sistema, ki ne delujejo v EU, s strani letalskih prevoznikov iz Evropske unije.
(g) Storitve letališč	Za način 1 EU: Brez obvez. Za način 2 Jih ni.
E. Pomožne storitve za cevovodni transport snovi, razen goriva[2] (a) Skladiščenje snovi, ki se prenašajo po cevovodih, razen goriva (del CPC 742)	Za način 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, HR, EL, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Brez obvez. Za način 2 Jih ni.

[1] „Enakovredna obravnava“ pomeni nediskriminatorno obravnavanje letalskih prevoznikov iz Evropske unije in ponudnikov storitev računalniškega rezervacijskega sistema iz Evropske unije.

[2] Pomožne storitve za cevovodni transport goriv so v oddelku ENERGETSKE STORITVE pod točko 13.C.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
13. DRUGE PREVOZNE STORITVE	
Izvajanje kombiniranega prevoza	Način 1: EU, razen FI: samo prevozniki s sedežem v državi članici, ki izpolnjujejo pogoje za dostop do opravljanja poklica in do trga za prevoz blaga med državami članicami, lahko v okviru kombiniranega prevoza med državami članicami izvajajo cestni prevoz na prvem in/ali zadnjem odseku, ki je sestavni del kombiniranega prevoza ter lahko vključuje prehod meje. Uporabljajo se omejitve, ki vplivajo na kakršno koli obliko prevoza. Lahko se sprejmejo ukrepi, potrebni za zagotovitev znižanja ali povračila davkov na motorna vozila, ki se uporabljajo za cestna vozila v kombiniranem prevozu. Način 2 BE, DE, DK, EL, ES, FI, FR, IE, IT, LU, NL, PT, UK: Jih ni, brez poseganja v omejitve iz tega seznama obveznosti, ki vplivajo na kakršno koli obliko prevoza. AT, BG, CY, CZ, EE, HU, HR, LT, LV, MT, PL, RO, SE, SI, SK: Brez obvez.
14. ENERGETSKE STORITVE	
A. Spremljajoče storitve v rudarstvu (CPC 883)[1]	Za načina 1 in 2 Jih ni.

[1] Vključuje naslednje storitve za plačilo ali po pogodbi: svetovanje v zvezi z rudarstvom, zemeljska pripravljalna dela, namestitev opreme na mestu izkopa, vrtanje, storitve z orodjem za vrtanje, storitve polaganja zaščitnih in proizvodnih cevi, tehniko izplak in oskrbo, nadzor trdnih snovi, posebne operacije iskanja in dela v jarkih, geologijo območja vrtin in nadzor vrtanja, jemanje vzorcev jedra, storitve preskušanja vrtin, uporabo kabla (t. i. „wireline“), oskrbo in delovanje tekočin za zapolnjevanje vrtin (slanic), dobavo in montažo naprav za zapolnjevanje vrtin, cementiranje (črpanje pod pritiskom), storitve stimulacije (lomljenje, kisanje in črpanje pod pritiskom), storitve zaključnih del in popravila vrtin, zamašitev in opustitev vrtin.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
B. Cevovodni transport goriv (CPC 7131)	Za način 1 EU: Brez obvez. Za način 2: AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Brez obvez.
C. Skladiščenje goriv, ki se prenašajo po cevovodih (del CPC 742)	Za način 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, HR, EL, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Brez obvez. Za način 2 Jih ni.
D. Veleprodaja trdnih, tekočih in plinastih goriv ter podobnih izdelkov (CPC 62271) ter veleprodaja električne energije, pare in vroče vode	Za načina 1 in 2 EU: Brez obvez za veleprodajo motornega goriva, električne energije, pare in vroče vode.
E. Maloprodaja motornega goriva (CPC 613)	Za način 1 EU: Brez obvez. Za način 2 Jih ni.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
F. Maloprodaja kurilnega olja, plina v jeklenkah, premoga in drv (CPC 63297) ter maloprodaja električne energije, plina (ki ni v jeklenkah), pare in vroče vode	Za načina 1 in 2 EU: Brez obvez za maloprodajo motornega goriva, električne energije, plina (ki ni v jeklenkah), pare in vroče vode. Za način 1 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SK, UK: Brez obvez za maloprodajo kurilnega olja, plina v jeklenkah, premoga in drv, razen za prodajo po pošti. Za način 2 Jih ni.
G. Pomožne storitve v distribuciji energije (CPC 887)	Za način 1 EU: Brez obvez, razen za svetovanje. Za način 2 Jih ni.
15. DRUGE STORITVE, KI NISO ZAJETE NA DRUGEM MESTU	
(a) Pranje, čiščenje in barvanje (CPC 9701)	Za način 1 EU: Brez obvez. Za način 2 Jih ni.
(b) Frizerske storitve (CPC 97021)	Za način 1 EU: Brez obvez. Za način 2 Jih ni.

Sektor ali podsektor		Opis pridržkov
(c)	Kozmetične, manikirske in pedikerske storitve (CPC 97022)	Za način 1 EU: Brez obvez. Za način 2 Jih ni.
(d)	Druge lepotilne storitve, d. n. (CPC 97029)	Za način 1 EU: Brez obvez. Za način 2 Jih ni.
(e)	Storitve zdravilišč in neterapevtske masaže, če se izvajajo kot storitve za sprostitev in dobro telesno počutje ter ne za medicinske ali rehabilitacijske namene[1] (CPC Razl. 1.0 97230)	Za način 1 EU: Brez obvez. Za način 2 Jih ni.
(g)	Storitve telekomunikacijskih povezav (CPC 7543)	Za načina 1 in 2 Jih ni.

_____

[1] Terapevtske masaže in storitve termalnega zdravljenja so pod točkami 1.A.h) – zdravstvene storitve, 1.A.j) 2. – storitve medicinskih sester, fizioterapevtov in reševalnega osebja ter zdravstvene storitve (8.A in 8.C).

PRILOGA VIII-C

PRIDRŽKI EVROPSKE UNIJE GLEDE KLJUČNEGA OSEBJA, DIPLOMIRANIH PRIPRAVNIKOV IN PRODAJALCEV POSLOVNIH STORITEV

1. Pri spodnjih pridržkih so navedene gospodarske dejavnosti, ki so liberalizirane v skladu s členom 151 tega sporazuma ter za katere veljajo omejitve glede ključnega osebja in diplomiranih pripravnikov v skladu s členom 154 tega sporazuma ter prodajalcev poslovnih storitev v skladu s členom 155 tega sporazuma, ter opisi takih omejitev. Spodnji seznam je sestavljen iz naslednjih elementov:

   (a) prvega stolpca, v katerem je naveden sektor ali podsektor, v katerem veljajo omejitve; ter

   (b) drugega stolpca, v katerem so opisane veljavne omejitve.

   Če stolpec iz pododstavka (b) zajema samo posebne pridržke posameznih držav članic, države članice, ki niso navedene med njimi, prevzamejo obveznosti v zadevnem sektorju brez pridržkov (če posebnih pridržkov posameznih držav članic v določenem sektorju ni, to ne vpliva na horizontalne pridržke ali sektorske pridržke za vso EU, ki lahko veljajo).

   Evropska unija ne sprejema nobene obveznosti za ključno osebje, diplomirane pripravnike in prodajalce poslovnih storitev v gospodarskih dejavnostih, ki niso liberalizirani (ostajajo brez obvez) v skladu s členom 144 tega sporazuma.

2. Obveznosti glede ključnega osebja, diplomiranih pripravnikov, prodajalcev poslovnih storitev in prodajalcev blaga ne veljajo, če je namen ali učinek njihove začasne prisotnosti ovirati ali drugače vplivati na izid kakršnih koli delovnih ali upravnih sporov ali pogajanj.

3. Spodnji seznam ne vključuje ukrepov v zvezi s kvalifikacijskimi zahtevami in postopki, tehničnimi standardi ter zahtevami in postopki za izdajo licenc, kadar ti ne pomenijo omejitve v smislu členov 154 in 155 tega sporazuma. Ti ukrepi (npr. potreba po pridobitvi licence, potreba po pridobitvi priznanja kvalifikacij v reguliranih sektorjih, potreba po uspešno opravljenih posebnih preverjanjih, vključno z jezikovnimi preverjanji, potreba po stalnem prebivališču na ozemlju, kjer se opravlja gospodarska dejavnost) v vsakem primeru veljajo za ključno osebje, diplomirane pripravnike in prodajalce poslovnih storitev Republike Armenije, tudi če niso na seznamu.

4. Vse druge pravne zahteve Evropske unije in njenih držav članic glede vstopa, bivanja, dela in ukrepov socialnega varstva se še naprej uporabljajo, vključno s predpisi glede trajanja bivanja, minimalne plače in kolektivnih pogodb o plačah.

5. Spodnji seznam v skladu z odstavkom 3 člena 141 tega sporazuma ne vključuje ukrepov v zvezi s subvencijami, ki jih dodeli pogodbenica.

6. Spodnji seznam ne posega v obstoj državnih monopolov in izključnih pravic, opisanih na seznamu obveznosti v zvezi z ustanavljanjem.

7. V sektorjih, kjer se opravi ocena gospodarskih potreb, bo glavno merilo ocena zadevnih tržnih razmer v državi članici Evropske unije ali regiji, kjer se bo storitev opravljala, vključno s številom obstoječih ponudnikov storitev in vplivom nanje.

8. Pravice in obveznosti, ki izhajajo iz spodnjega seznama, nimajo učinka same po sebi in torej ne dodeljujejo pravic neposredno fizičnim ali pravnim osebam.

9. Zaradi večje gotovosti obveznost odobritve nacionalne obravnave za Evropsko unijo ne vključuje zahteve po razširitvi obravnave, ki jo ena država članica zagotovi državljanom in pravnim osebam druge države članice na podlagi Pogodbe o delovanju Evropske unije, ali katerega koli ukrepa, sprejetega v skladu z navedeno pogodbo, vključno z njegovim izvajanjem v državah članicah, na državljane in pravne osebe druge pogodbenice. Taka nacionalna obravnava se odobri samo pravnim osebam druge pogodbenice, ki so ustanovljene v skladu s pravom druge države članice in imajo v njej registrirani sedež, glavno upravo ali glavno poslovno enoto, vključno s pravnimi osebami s sedežem v EU, ki so v lasti ali pod nadzorom državljanov druge pogodbenice.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
VSI SEKTORJI	Obseg premeščanj znotraj podjetja BG: Število oseb, premeščenih znotraj podjetja, ne sme preseči 10 odstotkov povprečnega letnega števila državljanov EU, zaposlenih pri zadevni bolgarski pravni osebi. V podjetjih z manj kot 100 zaposlenimi lahko na podlagi dovoljenja število oseb, premeščenih znotraj podjetja, preseže 10 odstotkov vseh zaposlenih. HU: Brez obvez za fizično osebo, ki je bila partner v pravni osebi Armenije.
VSI SEKTORJI	Diplomirani pripravniki Za AT, CZ, DE, ES, FR, HU, LT: Usposabljanje mora biti povezano s pridobljeno univerzitetno diplomo.
VSI SEKTORJI	Izvršni direktorji in revizorji AT: Izvršni direktorji podružnic pravnih oseb morajo imeti stalno prebivališče v Avstriji. Fizične osebe, ki so v pravni osebi ali podružnici odgovorne za upoštevanje avstrijskega zakona o trgovini, morajo imeti stalno prebivališče v Avstriji. FI: Tuja oseba, ki trguje kot zasebni podjetnik, mora imeti dovoljenje za promet in stalno prebivališče v EGP. V vseh sektorjih veljajo zahteve glede stalnega prebivališča v EGP za izvršnega direktorja, vendar se lahko določenim družbam odobrijo izjeme. FR: Če izvršni direktor industrijske, komercialne ali obrtne dejavnosti nima dovoljenja za prebivanje, mora imeti posebno dovoljenje. RO: Večina revizorjev gospodarskih družb in njihovih namestnikov je romunskih državljanov. SE: Izvršni direktor pravne osebe ali podružnice ima stalno prebivališče na Švedskem.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
	SE: Imetnik/vložnik registriranih pravic (patenti, blagovne znamke, zaščita vzorcev in modelov ter žlahtniteljske pravice), ki nima stalnega prebivališča na Švedskem, ima agenta s stalnim prebivališčem na Švedskem predvsem za vročitve, obveščanje itd. SI: Imetnik/vložnik registriranih pravic (patenti, blagovne znamke, zaščita vzorcev in modelov), ki nima stalnega prebivališča v Sloveniji, ima zastopnika za patente, registriranega v Sloveniji, predvsem za vročitve, obveščanje itd.
VSI SEKTORJI	Priznavanje EU: Direktive EU o medsebojnem priznavanju diplom veljajo samo za državljane EU. Pravica do opravljanja regulirane strokovne storitve v eni državi članici EU ne zagotavlja pravice do njenega opravljanja v drugi državi članici[1].
4. PROIZVODNJA[2]	
H. Izdajanje, tiskanje in razmnoževanje posnetih nosilcev zapisa (ISIC Rev. 3.1: 22), razen izdajanja in tiskanja za plačilo ali po pogodbi[3]	IT: Pogoj glede državljanstva za založnike. HR: Zahteva glede stalnega prebivališča za založnike. PL: Pogoj glede državljanstva za glavne urednike časopisov in revij. SE: Zahteva glede stalnega prebivališča za založnike ter lastnike založniških hiš in tiskarn.

[1] Da se državljanom držav nečlanic EU omogoči priznanje njihovih kvalifikacij v celotni EU, je potreben sporazum o vzajemnem priznavanju, sklenjen v okviru iz člena XXX.

[2] Ta sektor ne vključuje svetovanja, povezanega s proizvodnjo.

[3] Izdajanje ali tiskanje za plačilo ali po pogodbi je v oddelku POSLOVNE STORITVE pod točko 6.F.p).

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
6. POSLOVNE STORITVE	
A. Strokovne storitve	
(a) Pravne storitve (CPC 861)[1] Razen za pravno svetovanje ter pravno dokumentiranje in certificiranje, ki jih opravljajo delavci v pravni stroki kot nosilci javnih funkcij, na primer notarji, „huissiers de justice“ ali drugi „officiers publics et ministériels“.	AT, BE, BG, CY, DE, EE, EL, ES, FR, HU, IE, IT, LT, LU, MT, PL, PT, RO, SK, UK: Za polnopravno članstvo v odvetniški zbornici, ki je potrebno za opravljanje odvetniškega poklica na področju domačega prava (EU in države članice) in za zastopanje pred sodišči, velja pogoj glede državljanstva. Za ES lahko pristojni organi odobrijo odstopanja. BE, FI, LU: Za polnopravno članstvo v odvetniški zbornici, ki je potrebno za pravno zastopanje, veljata pogoj glede državljanstva in zahteva glede stalnega prebivališča. V BE za zastopanje pred „Cour de cassation“ v nekazenskih zadevah veljajo kvote. BG: Armenski odvetniki lahko storitve pravnega zastopanja opravljajo samo za armenskega državljana, veljata pa vzajemnost in sodelovanje z bolgarskim odvetnikom. Za pravno mediacijo se zahteva stalno prebivališče.

[1] Vključuje pravno svetovanje, pravno zastopanje, pravno arbitražo in spravo/mediacijo ter pravno dokumentiranje in certificiranje. Opravljanje pravnih storitev je dovoljeno samo v zvezi z mednarodnim javnim pravom, pravom EU in pravom katere koli jurisdikcije, v kateri je ponudnik storitev ali njegovo osebje usposobljeno za opravljanje odvetniškega poklica, in kot za opravljanje drugih storitev, tudi za pravne storitve veljajo zahteve in postopki za izdajo licenc, ki se uporabljajo v državah članicah EU. Za odvetnike, ki opravljajo pravne storitve v zvezi z mednarodnim javnim pravom in tujim pravom, so lahko te zahteve in postopki v zvezi z izdajo licenc med drugim skladnost z lokalnimi etičnimi kodeksi, uporaba v domači državi pridobljenega naziva (razen če se pridobi priznanje naziva v tuji državi), zahteve glede zavarovanja, enostavna registracija pri odvetniški zbornici države gostiteljice ali poenostavljen vstop v odvetniško zbornico države gostiteljice s preskusom poklicne usposobljenosti ter pravni ali poklicni domicil v državi gostiteljici. Pravne storitve v zvezi s pravom EU načeloma zagotavlja popolnoma usposobljen odvetnik, ki je član odvetniške zbornice v državi članici EU in deluje osebno, pravne storitve v zvezi s pravom države članice EU pa načeloma zagotavlja popolnoma usposobljen odvetnik, ki je član odvetniške zbornice v tej državi članici in deluje osebno. Polnopravno članstvo v odvetniški zbornici zadevne države članice EU je lahko torej nujno za zastopanje pred sodišči in drugimi pristojnimi organi v pogodbenici EU, saj vključuje uporabo procesnega prava EU in nacionalnega procesnega prava. Vendar pa lahko v nekaterih državah članicah tuji odvetniki, ki niso polnopravni člani odvetniške zbornice, v civilnih postopkih zastopajo stranko, ki je državljan ali ki pripada državi, v kateri ima odvetnik pravico do opravljanja poklica.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
	CY: Za opravljanje pravnih storitev velja pogoj glede državljanstva in stalnega prebivališča. Za polnopravno članstvo v odvetniški zbornici veljata pogoj glede državljanstva in zahteva glede stalnega prebivališča. Samo odvetniki, ki so včlanjeni v odvetniško zbornico, so lahko družabniki ali delničarji ali člani upravnega odbora odvetniške pisarne na Cipru. FR: Za dostop odvetnikov do poklicev „avocat auprès de la Cour de Cassation“ in „avocat auprès du Conseil d'Etat“ veljajo kvote in pogoj glede državljanstva. HR: Za polnopravno članstvo v odvetniški zbornici, ki je potrebno za pravno zastopanje, velja pogoj glede državljanstva (hrvaško državljanstvo, po pristopu k EU pa državljanstvo države članice EU). HU: Za polnopravno članstvo v odvetniški zbornici veljata pogoj glede državljanstva in zahteva glede stalnega prebivališča. Za tuje odvetnike je obseg pravnih dejavnosti omejen na pravno svetovanje, ki poteka na podlagi pogodbe o sodelovanju, sklenjene z madžarskim odvetnikom ali odvetniško pisarno. LV: Zahteva glede državljanstva za zaprisežene odvetnike, na katere je omejeno pravno zastopanje v kazenskih postopkih. DK: Trženje storitev pravnega svetovanja je omejeno na odvetnike z dansko licenco za opravljanje odvetniškega poklica. Zahteva glede danskega pravnega izpita za pridobitev danske licence. LU: Pogoj glede državljanstva za opravljanje pravnih storitev v zvezi z zakonodajo Luksemburga in EU. SE: Za članstvo v odvetniški zbornici, ki je potrebno samo za uporabo švedskega naziva „advokat“, velja zahteva glede stalnega prebivališča.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
	ES, PT: Za dostop do poklica „solicitadores“ in za zastopnika za industrijsko lastnino velja pogoj glede državljanstva. LT: Za odvetnike za patente velja pogoj glede državljanstva. SI: Za plačano zastopanje strank pred sodiščem je potrebna tržna prisotnost v Sloveniji. Tuji odvetnik, ki ima pravico opravljati odvetniški poklic v tuji državi, lahko opravlja pravne storitve ali odvetniški poklic pod pogoji iz člena 34a zakona o odvetništvu, če je izpolnjen pogoj dejanske vzajemnosti. Izpolnitev pogoja vzajemnosti preverja Ministrstvo za pravosodje. Tržna prisotnost odvetnikov, vpisanih v imenik Odvetniške zbornice Slovenije, je omejena na samostojno odvetniško pisarno, odvetniško družbo z omejeno odgovornostjo (partnerstvo) ali odvetniško družbo z neomejeno odgovornostjo (partnerstvo). Dejavnost odvetniške družbe je omejena na opravljanje odvetniškega poklica. Družbeniki odvetniške družbe so lahko samo odvetniki.
(b) 1. Računovodske in knjigovodske storitve (CPC 86212, razen „revizijskih storitev“, CPC 86213, CPC 86219 in CPC 86220)	FR: Opravljanje računovodskih in knjigovodskih storitev je pogojeno s sklepom ministra za gospodarstvo, finance in industrijo v dogovoru z ministrom za zunanje zadeve. Zahteva glede stalnega prebivališča ne sme presegati pet let. IT: Zahteva glede stalnega prebivališča. CY: Pogoj glede državljanstva.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
(b) 2. Revizijske storitve (CPC 86211 in 86212, razen računovodskih storitev)	BG: Tuji revizor lahko opravlja revizijske storitve samo na podlagi vzajemnosti ter če izpolnjuje zahteve, enakovredne tistim, ki veljajo za bolgarske revizorje, in uspešno opravi ustrezna preverjanja. CY: Pogoj glede državljanstva. DK: Zahteva glede stalnega prebivališča. ES: Pogoj glede državljanstva za zakonite revizorje ter administratorje, direktorje in partnerje družb, ki niso zajete z 8. direktivo EGS o pravu gospodarskih družb. HR: Samo certificirani revizorji z licenco, ki jo hrvaška revizijska zbornica uradno priznava, lahko opravljajo revizijske storitve. FI: Zahteva glede stalnega prebivališča za najmanj enega od revizorjev v finski družbi z omejeno odgovornostjo. IT: Za samostojne revizorje velja zahteva glede stalnega prebivališča. SE: Samo revizorji, pooblaščeni na Švedskem, in revizijska podjetja, registrirana na Švedskem, lahko opravljajo obvezne revizijske storitve pri nekaterih pravnih osebah, med drugim v vseh družbah z omejeno odgovornostjo, in za fizične osebe. Samo revizorji, pooblaščeni na Švedskem, in registrirana javna računovodska podjetja so lahko delničarji ali družbeniki družb, ki izvajajo kvalificirane revizije (za uradne namene). Za pooblastitev se zahteva stalno prebivališče v EGP ali Švici. Naziv „pooblaščeni revizor“ lahko uporabljajo samo revizorji, ki so pooblaščeni na Švedskem. Revizorji zadružnih gospodarskih združenj in nekaterih drugih podjetij, ki niso pooblaščena ali potrjena računovodska podjetja, morajo imeti stalno prebivališče v EGP. Pristojni organ lahko odobri izjeme od te zahteve. SI: Vsaj en član upravnega odbora revizijske družbe s sedežem v Sloveniji mora imeti stalno prebivališče v Sloveniji.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
(c) Davčno svetovanje(CPC 863)[1]	CY: Pogoj glede državljanstva. HR, HU, IT: Zahteva glede stalnega prebivališča.
(d) Arhitekturne storitve ter (e) urbanistično in krajinsko načrtovanje (CPC 8671 in CPC 8674)	EE: Najmanj ena odgovorna oseba (projektni vodja ali svetovalec) mora imeti stalno prebivališče v Estoniji. BG: Pogoj glede državljanstva za urbanistično in krajinsko načrtovanje. CY: Pogoj glede državljanstva. HR, HU, IT: Zahteva glede stalnega prebivališča. SK: Obvezno je članstvo v zadevni zbornici; lahko se prizna članstvo v ustrezni tuji ustanovi. Zahteva glede stalnega prebivališča, vendar se lahko upoštevajo tudi izjeme.
(f) Inženirske storitve in (g) integrirane inženirske storitve (CPC 8672 in CPC 8673)	EE: Najmanj ena odgovorna oseba (projektni vodja ali svetovalec) mora imeti stalno prebivališče v Estoniji. CY: Pogoj glede državljanstva. CZ, HR, IT, SK: Zahteva glede stalnega prebivališča. HU: Zahteva glede stalnega prebivališča (za CPC 8673 zahteva glede stalnega prebivališča velja samo za diplomirane pripravnike).
(h) Zdravstvene (vključno s storitvami psihologov) in zobozdravstvene storitve (CPC 9312 in del CPC 85201)	CZ, LT, IT, SK: Zahteva glede stalnega prebivališča. CZ, RO, SK: Za tuje fizične osebe se zahteva dovoljenje pristojnih organov. BE, LU: Za diplomirane pripravnike se zahteva dovoljenje pristojnih organov za tuje fizične osebe. BG, CY, MT: Pogoj glede državljanstva. DK: Omejeno dovoljenje za opravljanje posebne naloge se lahko izda za največ 18 mesecev, potrebno pa je tudi stalno prebivališče.

[1] Ne vključuje pravnega svetovanja in storitev pravnega zastopanja pri davčnih zadevah, ki so pod točko 6.A.a) – Pravne storitve.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
	FR: Pogoj glede državljanstva. Vendar pa je dostop mogoč v okviru letno določenih kvot. HR: Vse osebe, ki storitve zagotavljajo neposredno bolnikom/zdravijo bolnike, potrebujejo licenco, ki jo izda poklicna zbornica. LV: Tujci za opravljanje medicinskega poklica potrebujejo dovoljenje lokalnih zdravstvenih organov, ki temelji na gospodarskih potrebah zadevne regije po zdravnikih in zobozdravnikih. PL: Tujci potrebujejo dovoljenje za opravljanje medicinskega poklica. Tuji zdravniki imajo omejeno glasovalno pravico v poklicnih zbornicah. PT: Zahteva glede stalnega prebivališča za psihologe. SI: Zdravniki, zobozdravniki, babice, medicinske sestre in lekarnarji potrebujejo licenco, ki jo podeli poklicna zbornica, drugi zdravstveni delavci pa morajo biti registrirani.
(i) Veterinarske storitve (CPC 932)	BG, CY, DE, EL, HR, FR, HU: Pogoj glede državljanstva. CZ in SK: Zahteva glede državljanstva in zahteva glede stalnega prebivališča. IT: Zahteva glede stalnega prebivališča. PL: Zahteva glede državljanstva. Tujci lahko vložijo vlogo za dovoljenje za opravljanje poklica.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
(j) 1. Babiške storitve (del CPC 93191)	BG: Pogoj glede državljanstva. BE, LU: Za diplomirane pripravnike se zahteva dovoljenje pristojnih organov za tuje fizične osebe. CZ, CY, LT, EE, RO, SK: Za tuje fizične osebe se zahteva dovoljenje pristojnih organov. DK: Omejeno dovoljenje za opravljanje posebne naloge se lahko izda za največ 18 mesecev, potrebno pa je tudi stalno prebivališče. FR: Pogoj glede državljanstva. Vendar pa je dostop mogoč v okviru letno določenih kvot. IT: Zahteva glede stalnega prebivališča. LV: Glede na gospodarske potrebe, določene na podlagi celotnega števila babic v zadevni regiji, in z dovoljenjem lokalnih zdravstvenih organov. PL: Pogoj glede državljanstva. Tujci lahko vložijo vlogo za dovoljenje za opravljanje poklica. CY, HU: Brez obvez. HR: Vse osebe, ki storitve zagotavljajo neposredno bolnikom/zdravijo bolnike, potrebujejo licenco, ki jo izda poklicna zbornica. SI: Babice potrebujejo licenco, ki jo izda poklicna zbornica.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
(j) 2. Storitve medicinskih sester, fizioterapevtov in reševalnega osebja(del CPC 93191)	AT: Tuji ponudniki storitev lahko opravljajo samo dejavnosti medicinskih sester, fizioterapevtov, delovnih terapevtov, logoterapevtov, dietetikov in svetovalcev za prehrano. BE, FR, LU: Za diplomirane pripravnike se zahteva dovoljenje pristojnih organov za tuje fizične osebe. HR: Vse osebe, ki storitve zagotavljajo neposredno bolnikom/zdravijo bolnike, potrebujejo licenco, ki jo izda poklicna zbornica. CY, CZ, EE, RO, SK, LT: Za tuje fizične osebe se zahteva dovoljenje pristojnih organov. BG, CY, HU: Pogoj glede državljanstva. DK: Omejeno dovoljenje za opravljanje posebne naloge se lahko izda za največ 18 mesecev, potrebno pa je tudi stalno prebivališče. CY, CZ, EL, IT: Predmet ocene gospodarskih potreb: odločitev je odvisna od prostih mest in pomanjkanja delovne sile v regiji. LV: Glede na gospodarske potrebe, določene na podlagi celotnega števila medicinskih sester v zadevni regiji, in z dovoljenjem lokalnih zdravstvenih organov. SI: Medicinske sestre potrebujejo licenco, ki jo izda poklicna zbornica, zdravstveni delavci pa morajo biti registrirani.

Sektor ali podsektor		Opis pridržkov
(k)	Maloprodaja farmacevtskih izdelkov ter maloprodaja medicinskih in ortopedskih izdelkov(CPC 63211)in druge storitve lekarnarjev[1]	FR: Pogoj glede državljanstva. Vendar je v okviru določenih kvot dostop za državljane Armenije mogoč pod pogojem, da ima ponudnik storitev diplomo iz farmacije, pridobljeno v Franciji. CY, DE, EL, SK: Pogoj glede državljanstva. HU: Pogoj glede državljanstva, razen za maloprodajo farmacevtskih izdelkov ter maloprodajo medicinskih in ortopedskih izdelkov (CPC 63211). IT, PT: Zahteva glede stalnega prebivališča.
D.	Poslovanje z nepremičninami[2]	
(a)	Ki zajema lastne ali najete nepremičnine (CPC 821)	FR, HU, IT, PT: Zahteva glede stalnega prebivališča. CY, LV, MT, SI: Pogoj glede državljanstva.
(b)	Za plačilo ali po pogodbi (CPC 822)	DK: Zahteva glede stalnega prebivališča, razen če danski organ za poslovanje ne določi drugače. FR, HU, IT, PT: Zahteva glede stalnega prebivališča. CY, LV, MT, SI: Pogoj glede državljanstva.
E.	Dajanje v najem/zakup brez upravljavcev	
(c)	V zvezi z drugimi vozili in plovili (CPC 83101, CPC 83102 in CPC 83105)	SE: Zahteva glede stalnega prebivališča v EGP (CPC 83101).
(e)	V zvezi z izdelki za osebno rabo in izdelki široke rabe (CPC 832)	EU: Pogoj glede državljanstva za strokovnjake in diplomirane pripravnike.
(f)	Dajanje telekomunikacijske opreme v najem (CPC 7541)	EU: Pogoj glede državljanstva za strokovnjake in diplomirane pripravnike.

[1] Tako kot za opravljanje drugih storitev veljajo za dobavo farmacevtskih izdelkov širši javnosti zahteve in postopki glede izdajanja licenc in kvalifikacij, ki se uporabljajo v državah članicah EU. Na splošno velja, da to dejavnost opravljajo samo lekarnarji. V nekaterih državah članicah je za lekarnarje pridržana samo dobava zdravil na recept.

[2] Zadevna storitev se nanaša na poklic nepremičninskih zastopnikov ter ne vpliva na nobene pravice in/ali omejitve glede fizičnih in pravnih oseb, ki kupujejo nepremičnine.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
F. Druge poslovne storitve	
(e) Tehnično preizkušanje in analiziranje (CPC 8676)	IT, PT: Zahteva glede stalnega prebivališča za biologe in kemijske analitike. CY: Pogoj glede državljanstva za biologe in kemijske analitike.
(f) Svetovanje v zvezi s kmetijstvom, lovom in gozdarstvom (del CPC 881)	IT: Zahteva glede stalnega prebivališča za agronome in „periti agrari“.
(j) 2. Varovanje (CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304 in CPC 87305)	BE, BG, CY, CZ, EE, LV, LT, MT, PL, RO, SI, SK: Pogoj glede državljanstva in zahteva glede stalnega prebivališča. DK: Pogoj glede državljanstva in zahteva glede stalnega prebivališča za vodstvene delavce in za varnostne storitve na letališčih. ES, PT: Pogoj glede državljanstva za specializirano osebje. FR: Pogoj glede državljanstva za izvršne direktorje in direktorje. IT: Za pridobitev dovoljenja, potrebnega za opravljanje storitev straže in prevoza vrednostnih predmetov, veljata pogoj glede italijanskega državljanstva ali državljanstva EU in zahteva glede stalnega prebivališča.
(k) Povezano znanstveno in tehnično svetovanje (CPC 8675)	DE: Pogoj glede državljanstva za javno imenovane preiskovalce. FR: Pogoj glede državljanstva za geodetske storitve, povezane z ugotavljanjem lastninskih pravic in zemljiškim pravom. CY: Zahteve glede državljanstva za lastništvo nad geološkimi, geofizikalnimi storitvami, meritvami in kartografskimi storitvami. IT, PT: Zahteva glede stalnega prebivališča.
(l) 1. Vzdrževanje in popravila plovil (del CPC 8868)	MT: Pogoj glede državljanstva.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
(l) 2. Vzdrževanje in popravila vozil za železniški prevoz (del CPC 8868)	LV: Pogoj glede državljanstva.
(l) 3. Vzdrževanje in popravila motornih vozil, motornih koles, motornih sani in vozil za cestni prevoz (CPC 6112, CPC 6122, del CPC 8867 in del CPC 8868)	EU: Za vzdrževanje in popravila motornih vozil, motornih koles in motornih sani velja pogoj glede državljanstva.
(l) 5. Vzdrževanje in popravila kovinskih izdelkov, (nepisarniških) strojev, (neprevozne in nepisarniške) opreme ter izdelkov za osebno rabo in izdelkov široke rabe[1] (CPC 633, CPC 7545, CPC 8861, CPC 8862, CPC 8864, CPC 8865 in CPC 8866)	EU: Pogoj glede državljanstva, razen za: BE, DE, DK, ES, FR, EL, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SE, UK za CPC 633, 8861, 8866; BG za popravila izdelkov za osebno rabo in izdelkov široke rabe (razen nakita): CPC 63301, 63302, del 63303, 63304, 63309; AT za CPC 633, 8861–8866; EE, FI, LV, LT za CPC 633, 8861–8866; CZ, SK za CPC 633, 8861–8865 in SI za CPC 633, 8861, 8866.
(m) Čiščenje stavb (CPC 874)	CY, EE, HR, MT, PL, RO, SI: Pogoj glede državljanstva.
(n) Fotografske storitve (CPC 875)	HR, LV: Pogoj glede državljanstva. BG, PL: Pogoj glede državljanstva za fotografiranje iz zraka.
(p) Tiskanje in založniške storitve (CPC 88442)	HR: Zahteva glede stalnega prebivališča za založnike in uredniški odbor. SE: Zahteva glede stalnega prebivališča za založnike ter lastnike založniških hiš in tiskarn. IT: Lastniki založniških hiš in tiskarn in založniki morajo biti državljani države članice EU.

[1] Vzdrževanje in popravila vozil (CPC 6112, 6122, 8867 in CPC 8868) so pod točkami 6.F.l) 1 do 6.F.l) 4.
Vzdrževanje in popravila pisarniških strojev in naprav, vključno z računalniki (CPC 845), so pod točko 6.B. – Računalniške in povezane storitve.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
(q) Storitve v zvezi s kongresi in srečanji(del CPC 87909)	SI: Pogoj glede državljanstva.
(r) 1. Prevajanje in tolmačenje (CPC 87905)	FI: Zahteva glede stalnega prebivališča za pooblaščene prevajalce.
(r) 3. Zbiranje terjatev in izterjava računov (CPC 87902)	BE, EL: Pogoj glede državljanstva. IT: Brez obvez.
(r) 4. Ocenjevanje kreditne sposobnosti (CPC 87901)	BE, EL: Pogoj glede državljanstva. IT: Brez obvez.
(r) 5. Fotokopiranje in podobno razmnoževanje gradiv (CPC 87904)[1]	EU: Pogoj glede državljanstva.
8. GRADBENE IN Z NJIMI POVEZANE INŽENIRSKE STORITVE (CPC 511, CPC 512, CPC 513, CPC 514, CPC 515, CPC 516, CPC 517 in CPC 518)	BG: Tuji strokovnjaki morajo imeti najmanj dve leti izkušenj na področju gradbeništva. CY: Za tuje fizične osebe veljajo posebni pogoji in se zahteva dovoljenje pristojnih organov.
9. DISTRIBUCIJSKE STORITVE (razen distribucije orožja, streliva in vojaškega materiala)	
C. Maloprodaja[2]	
(a) Maloprodaja živil (CPC 631)	FR: Pogoj glede državljanstva za prodajalce tobačnih izdelkov (tj. „buraliste“). ES: Za maloprodajo tobaka. Za ustanovitev velja pogoj glede državljanstva države članice EU.

[1] Ne vključuje tiskanja, ki spada pod CPC 88442 in je pod točko 6.F.p).

[2] Ne vključuje vzdrževanja in popravil, ki so v oddelku POSLOVNE STORITVE pod točkama 6.B. in 6.F.l).
Ne zajema maloprodaje energetskih izdelkov, ki so pod točkama 19.E. in 19.F oddelka ENERGETSKE STORITVE.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
10. IZOBRAŽEVALNE STORITVE (samo zasebno financirane storitve)	
A. Primarno izobraževanje (CPC 921)	FR: Pogoj glede državljanstva. Vendar lahko armenski državljani pridobijo dovoljenje pristojnih organov za ustanovitev in vodenje izobraževalne ustanove ter za poučevanje. IT: Pogoj glede državljanstva za ponudnike storitev, pooblaščene za izdajanje uradno priznanih diplom. EL: Pogoj glede državljanstva za učitelje.
B. Sekundarno izobraževanje (CPC 922)	FR: Pogoj glede državljanstva. Vendar lahko armenski državljani pridobijo dovoljenje pristojnih organov za ustanovitev in vodenje izobraževalne ustanove ter za poučevanje. IT: Pogoj glede državljanstva za ponudnike storitev, pooblaščene za izdajanje uradno priznanih diplom. EL: Pogoj glede državljanstva za učitelje. LV: Pogoj glede državljanstva za sekundarno poklicno in strokovno izobraževanje za učence invalide (CPC 9224).
C. Višje izobraževanje (CPC 923)	FR: Pogoj glede državljanstva. Vendar lahko armenski državljani pridobijo dovoljenje pristojnih organov za ustanovitev in vodenje izobraževalne ustanove ter za poučevanje. CZ, SK: Pogoj glede državljanstva za višje izobraževanje, razen za posrednješolsko strokovno in poklicno izobraževanje (CPC 92310). IT: Pogoj glede državljanstva za ponudnike storitev, pooblaščene za izdajanje uradno priznanih diplom.
E. Druge izobraževalne storitve (CPC 929)	CZ, SK: Pogoj glede državljanstva za večino članov upravnega odbora.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
12. FINANČNE STORITVE	
A. Zavarovalniške in z zavarovanjem povezane storitve	AT: Vodstvo podružnice morata sestavljati dve fizični osebi s stalnim prebivališčem v Avstriji. EE: Za neposredno zavarovanje lahko upravni organ zavarovalniške delniške družbe z udeležbo armenskega kapitala vključuje armenske državljane samo skladno z deležem armenske udeležbe, vendar ne več kot polovico članov upravne skupine. Vodja uprave hčerinske družbe ali neodvisne družbe mora imeti stalno prebivališče v Estoniji. ES: Zahteva glede stalnega prebivališča za poklic aktuarja (ali dveletne izkušnje). HR: Zahteva glede stalnega prebivališča. IT: Zahteva glede stalnega prebivališča za poklic aktuarja. PL: Zahteva glede stalnega prebivališča za zavarovalniške posrednike. FI: Izvršni direktorji in vsaj en revizor zavarovalnice imajo stalno prebivališče v EU, razen če pristojni organi ne odobrijo izjeme. Generalni zastopnik armenske zavarovalnice ima stalno prebivališče na Finskem, razen če nima družba glavni sedež v EU.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
B. Bančne in druge finančne storitve (razen zavarovanja)	BG: Za izvršne direktorje in poslovodje se zahteva stalno prebivališče v Bolgariji. FI: Izvršni direktor in vsaj en revizor kreditnih institucij imajo stalno prebivališče v EGP, razen če finančni nadzorni organ ne odobri izjeme. Borzni posrednik (posameznik) na borzi izvedenih finančnih instrumentov ima stalno prebivališče v EU. IT: Za „consulenti finanziari“ (finančne svetovalce) velja pogoj glede stalnega prebivališča na ozemlju države članice EU. HR: Zahteva glede stalnega prebivališča. Upravni odbor upravlja poslovanje kreditne institucije z ozemlja Republike Hrvaške. Vsaj en član upravnega odbora mora tekoče govoriti hrvaški jezik. LT: Vsaj en vodja uprave banke mora imeti stalno prebivališče v Republiki Litvi in govoriti litovsko. PL: Zahteva glede državljanstva za vsaj enega vodstvenega delavca banke. SE: Ustanovitelj hranilnice je fizična oseba s stalnim prebivališčem v EGP.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
13. ZDRAVSTVENE STORITVE IN STORITVE SOCIALNEGA VARSTVA(samo zasebno financirane storitve)	
A. Storitve bolnišnic (CPC 9311) B. Prevoz z reševalnimi vozili (CPC 93192) C. Storitve zdravstvenih nastanitvenih ustanov, razen storitev bolnišnic (CPC 93193) E. Storitve socialnega varstva (CPC 933)	FR: Za dostop do vodstvenih položajev je potrebno dovoljenje. Pri izdaji dovoljenja se upošteva razpoložljivost lokalnih vodstvenih delavcev. LV: Ocene gospodarskih potreb za zdravnike, zobozdravnike, babice, medicinske sestre, fizioterapevte in reševalno osebje. PL: Tujci potrebujejo dovoljenje za opravljanje medicinskih poklicev. Tuji zdravniki imajo omejeno glasovalno pravico v poklicnih zbornicah. HR: Vse osebe, ki storitve zagotavljajo neposredno bolnikom/zdravijo bolnike, potrebujejo licenco, ki jo izda poklicna zbornica.
14. TURIZEM IN STORITVE V ZVEZI S POTOVANJI	
A. Hoteli, restavracije ter priprava in dostava jedi (CPC 641, CPC 642 in CPC 643) razen priprave in dostave jedi v storitvah zračnega prevoza[1]	BG: Število tujih vodstvenih delavcev ne sme preseči števila vodstvenih delavcev, ki so bolgarski državljani, v primerih, ko javni (državni in/ali občinski) delež lastniškega kapitala v bolgarski družbi presega 50 %. HR: Zahteva glede državljanstva za storitve sprejemanja gostov ter priprave in dostave jedi v gospodinjstvih in na podeželskih domovih.
B. Storitve potovalnih agencij in organizatorjev potovanj (vključno z vodenjem potovanj) (CPC 7471)	BG: Število tujih vodstvenih delavcev ne sme preseči števila vodstvenih delavcev, ki so bolgarski državljani, v primerih, ko javni (državni in/ali občinski) delež lastniškega kapitala v bolgarski družbi presega 50 %. CY: Pogoj glede državljanstva. HR: Odobritev ministrstva za turizem za delovno mesto vodje pisarne.

[1] Priprava in dostava jedi v zračnem prevozu sta v oddelku POMOŽNE STORITVE V PREVOZU pod točko 17.E.a) – Storitve zemeljske oskrbe.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
C. Storitve turističnih vodnikov (CPC 7472)	BG, CY, ES, FR, EL, HR, HU, LT, MT, PL, PT, SK: Pogoj glede državljanstva. IT: Turistični vodniki iz držav nečlanic EU morajo pridobiti posebno licenco.
15. REKREACIJSKE, KULTURNE IN ŠPORTNE STORITVE (razen avdiovizualnih storitev)	
A. Razvedrilne storitve (vključno s storitvami gledališč, glasbenih skupin, ki igrajo v živo, cirkusov in diskotek) (CPC 9619)	FR: Za dostop do vodstvenih položajev je potrebno dovoljenje. Če se zahteva dovoljenje za več kot dve leti, zanj velja pogoj glede državljanstva.
16. PREVOZNE STORITVE	
A. Pomorski prevoz (a) Mednarodni prevoz potnikov (CPC 7211, brez nacionalnega kabotažnega prevoza). (b) Mednarodni prevoz tovora (CPC 7212 brez nacionalnega kabotažnega prevoza)	EU: Pogoj glede državljanstva za posadke plovil. AT: Pogoj glede državljanstva za večino izvršnih direktorjev. SE: Poveljnik trgovskega ali tradicionalnega plovila je državljan Švedske.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
D. Cestni prevoz	
(a) Prevoz potnikov (CPC 7121 in CPC 7122)	AT: Pogoj glede državljanstva za osebe in delničarje, ki smejo zastopati pravno osebo ali družbo. DK, HR: Pogoj glede državljanstva in zahteva glede stalnega prebivališča za vodstveno osebje. BG, MT: Pogoj glede državljanstva.
(b) Prevoz tovora (CPC 7123, razen prevoza poštnih in kurirskih pošiljk za lastne potrebe[1]).	AT: Pogoj glede državljanstva za osebe in delničarje, ki smejo zastopati pravno osebo ali družbo. BG, MT: Pogoj glede državljanstva. HR: Pogoj glede državljanstva in zahteva glede stalnega prebivališča za vodstveno osebje.
E. Cevovodni transport snovi, razen goriva[2] (CPC 7139)	AT: Pogoj glede državljanstva za izvršne direktorje.

[1] Del CPC 71235, ki je v oddelku KOMUNIKACIJSKE STORITVE pod točko 7.A. – Poštne in kurirske storitve.

[2] Cevovodni transport goriv je pod točko 19.B oddelka ENERGETSKE STORITVE.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
17. POMOŽNE STORITVE ZA PREVOZ[1]	
A. Pomožne storitve za pomorski prevoz (a) Pretovarjanje v pomorstvu (b) Skladiščenje (del CPC 742) (c) Storitve carinjenja (d) Storitve začasnih skladišč in depojev za zabojnike (e) Storitve pomorskih agencij (f) Storitve odpreme tovora v pomorstvu (g) Dajanje plovil s posadko v najem (CPC 7213) (h) Potiskanje in vlečenje (CPC 7214) (i) Spremljajoče storitve v pomorskem prevozu (del CPC 745) (j) Druge spremljajoče in pomožne storitve (razen priprave in dostave jedi) (del CPC 749)	AT: Pogoj glede državljanstva za večino izvršnih direktorjev. BG, MT: Pogoj glede državljanstva. DK, NL: Zahteva glede stalnega prebivališča za storitve carinjenja. EL: Pogoj glede državljanstva za storitve carinjenja.
D. Pomožne storitve za cestni prevoz (d) dajanje komercialnih cestnih vozil z voznikom v najem (CPC 7124)	AT: Pogoj glede državljanstva za osebe in delničarje, ki smejo zastopati pravno osebo ali družbo. BG, MT: Pogoj glede državljanstva.

[1] Ne vključuje vzdrževanja in popravil vozil, ki so pod točkami 6.F.l) 1. do 6.F.l) 4 oddelka POSLOVNE STORITVE.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
F. Pomožne storitve za cevovodni transport snovi, razen goriva[1] (a) Skladiščenje snovi, ki se prenašajo po cevovodih, razen goriva (del CPC 742)	AT: Pogoj glede državljanstva za izvršne direktorje.
19. ENERGETSKE STORITVE	
A. Spremljajoče storitve v rudarstvu (CPC 883)[2]	CY: Pogoj glede državljanstva. SK: Zahteva glede stalnega prebivališča.
20. DRUGE STORITVE, KI NISO ZAJETE NA DRUGEM MESTU	
(a) Pranje, čiščenje in barvanje (CPC 9701)	EU: Pogoj glede državljanstva.
(b) Frizerske storitve (CPC 97021)	EU: Pogoj glede državljanstva. CY: Veljata pogoj glede državljanstva in zahteva glede stalnega prebivališča.

[1] Pomožne storitve za cevovodni transport goriv so pod točko 19.C oddelka ENERGETSKE STORITVE.

[2] Vključuje naslednje storitve za plačilo ali po pogodbi: svetovanje v zvezi z rudarstvom, zemeljska pripravljalna dela, namestitev opreme na mestu izkopa, vrtanje, storitve z orodjem za vrtanje, storitve polaganja zaščitnih in proizvodnih cevi, tehniko izplak in oskrbo, nadzor trdnih snovi, posebne operacije iskanja in dela v jarkih, geologijo območja vrtin in nadzor vrtanja, jemanje vzorcev jedra, storitve preskušanja vrtin, uporabo kabla (t. i. „wireline“), oskrbo in delovanje tekočin za zapolnjevanje vrtin (slanic), dobavo in montažo naprav za zapolnjevanje vrtin, cementiranje (črpanje pod pritiskom), storitve stimulacije (lomljenje, kisanje in črpanje pod pritiskom), storitve zaključnih del in popravila vrtin, zamašitev in opustitev vrtin.
Ne vključuje neposrednega dostopa do naravnih virov ali njihovega izkoriščanja.
Ne vključuje zemeljskih pripravljalnih del za izkop virov, razen nafte in plina (CPC 5115), ki sta pod točko 8. oddelka GRADBENE IN Z NJIMI POVEZANE INŽENIRSKE STORITVE.

Sektor ali podsektor		Opis pridržkov
(c)	Kozmetične, manikirske in pedikerske storitve (CPC 97022)	EU: Pogoj glede državljanstva.
(d)	Druge lepotilne storitve, d. n. (CPC 97029)	EU: Pogoj glede državljanstva.
(e)	Storitve zdravilišč in neterapevtske masaže, če se izvajajo kot storitve za sprostitev in dobro telesno počutje ter ne za medicinske ali rehabilitacijske namene[1] (CPC Razl. 1.0 97230)	EU: Pogoj glede državljanstva.

_____

[1] Terapevtske masaže in storitve termalnega zdravljenja so pod točko 6.A.h) – Zdravstvene in zobozdravstvene storitve, 6.A.j) 2. – Storitve medicinskih sester, fizioterapevtov in reševalnega osebja ter zdravstvene storitve (13.A in 13.C).

PRILOGA VIII-D

PRIDRŽKI EVROPSKE UNIJE V ZVEZI S PONUDNIKI POGODBENIH STORITEV IN NEODVISNIMI STROKOVNJAKI

1. Evropska unija ponudnikom pogodbenih storitev in neodvisnim strokovnjakom druge pogodbenice dovoli, da opravljajo storitve na njenem ozemlju s prisotnostjo fizičnih oseb v skladu s členom 156 in 157 tega sporazuma, za gospodarske dejavnosti, ki so navedene spodaj in za katere veljajo ustrezne omejitve.

2. Seznam je sestavljen iz naslednjih elementov:

(a) prvega stolpca, v katerem je naveden sektor ali podsektor, v katerem veljajo omejitve; ter

(b) drugega stolpca, v katerem so opisane veljavne omejitve.

Če stolpec iz pododstavka (b) zajema samo posebne pridržke posameznih držav članic, države članice, ki niso navedene med njimi, prevzamejo obveznosti v zadevnem sektorju brez pridržkov. Če posebnih pridržkov posameznih držav članic v določenem sektorju ni, to ne vpliva na horizontalne pridržke ali sektorske pridržke za vso EU, ki lahko veljajo.

Pogodbenica EU sprejema obveznosti za ponudnike pogodbenih storitev in neodvisne strokovnjake samo za tiste sektorje gospodarske dejavnosti, ki so izrecno navedeni na spodnjem seznamu.

3. Obveznosti za ponudnike pogodbenih storitev in neodvisne strokovnjake ne veljajo, če je namen ali učinek njihove začasne prisotnosti ovirati ali drugače vplivati na izid kakršnih koli delovnih ali upravnih sporov ali pogajanj.

4. Spodnji seznam ne vključuje ukrepov v zvezi s kvalifikacijskimi zahtevami in postopki, tehničnimi standardi ter zahtevami in postopki za izdajo licenc, kadar ti ne pomenijo omejitve v smislu členov 156 in 157 tega sporazuma. Ti ukrepi (npr. potreba po pridobitvi licence, potreba po pridobitvi priznanja kvalifikacij v reguliranih sektorjih, potreba po uspešno opravljenih posebnih preverjanjih, vključno z jezikovnimi preverjanji, potreba po stalnem prebivališču na ozemlju, kjer se opravlja gospodarska dejavnost) v vsakem primeru veljajo za ponudnike pogodbenih storitev in neodvisne strokovnjake iz Republike Armenije, tudi če niso na seznamu.

5. Vse druge zahteve iz zakonodaje in predpisov Evropske unije in njenih držav članic glede vstopa, bivanja, dela in ukrepov socialnega varstva se še naprej uporabljajo, vključno s predpisi glede trajanja bivanja, minimalne plače in kolektivnih pogodb o plačah.

6. Spodnji seznam ne vključuje ukrepov v zvezi s subvencijami, ki jih dodeli pogodbenica.

7. Spodnji seznam ne posega v obstoj državnih monopolov ali izključnih pravic v zadevnih sektorjih, kot je Evropska unija določila v prilogah VIII-A in VIII-B tega sporazuma.

8. V sektorjih, kjer se opravi ocena gospodarskih potreb, bo glavno merilo ocena zadevnih tržnih razmer v državi članici Evropske unije ali regiji, kjer se bo storitev opravljala, vključno s številom obstoječih ponudnikov storitev in vplivom nanje.

9. Pravice in obveznosti, ki izhajajo iz spodnjega seznama, nimajo učinka same po sebi in torej ne dodeljujejo pravic neposredno fizičnim ali pravnim osebam.

10. Pogodbenici ponudnikom pogodbenih storitev druge pogodbenice dovolita, da opravljajo storitve na njunem ozemlju s prisotnostjo fizičnih oseb v skladu s pogoji iz člena 156 tega sporazuma, v naslednjih podsektorjih:

(a) pravne storitve v zvezi z mednarodnim javnim pravom in tujim pravom (tj. pravo, ki ni pravo EU);

(b) računovodske in knjigovodske storitve;

(c) davčno svetovanje;

(d) arhitekturne storitve, urbanistično in krajinsko načrtovanje;

(e) inženirske storitve in integrirane inženirske storitve;

(f) računalniške in povezane storitve;

(g) raziskovalne in razvojne storitve;

(h) oglaševanje;

(i) podjetniško in poslovno svetovanje;

(j) storitve v zvezi s podjetniškim in poslovnim svetovanjem;

(k) tehnično preizkušanje in analiziranje;

(l) povezano znanstveno in tehnično svetovanje;

(m) vzdrževanje in popravila opreme v okviru pogodbe za opravljanje storitev po prodaji ali po zakupu;

(n) prevajanje;

(o) pripravljalna dela na gradbišču;

(p) okoljske storitve;

(q) storitve potovalnih agencij in organizatorjev potovanj; ter

(r) razvedrilne storitve.

11. Pogodbenici neodvisnim strokovnjakom druge pogodbenice dovolita, da opravljajo storitve na njunem ozemlju s prisotnostjo fizičnih oseb v skladu s pogoji iz člena 157 tega sporazuma, v naslednjih podsektorjih:

(a) pravne storitve v zvezi z mednarodnim javnim pravom in tujim pravom (tj. pravo, ki ni pravo EU);

(b) arhitekturne storitve, urbanistično in krajinsko načrtovanje;

(c) inženirske storitve in integrirane inženirske storitve;

(d) računalniške in povezane storitve;

(e) podjetniško in poslovno svetovanje ter storitve v zvezi s podjetniškim in poslovnim svetovanjem; ter

(f) prevajanje.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
VSI SEKTORJI	Priznavanje EU: Direktive EU o medsebojnem priznavanju diplom veljajo samo za državljane držav članic EU. Pravica do opravljanja regulirane strokovne storitve v eni državi članici ne zagotavlja pravice do njenega opravljanja v drugi državi članici.[1]
Pravno svetovanje v zvezi z mednarodnim javnim pravom in tujim pravom (tj. pravo, ki ni pravo EU) (del CPC 861)[2]	AT, CY, DE, EE, IE, LU, NL, PL, PT, SE, UK: Jih ni. BE, ES, HR, IT, EL: Ocena gospodarskih potreb za neodvisne strokovnjake. LV: Ocena gospodarskih potreb za ponudnike pogodbenih storitev. BG, CZ, DK, FI, HU, LT, MT, RO, SI, SK: Ocena gospodarskih potreb. DK: Trženje dejavnosti pravnega svetovanja je omejeno na odvetnike z dansko licenco za opravljanje odvetniškega poklica. Zahteva glede danskega pravnega izpita za pridobitev danske licence. FR: Zahteva se polnopravno članstvo (poenostavljen vstop) v odvetniški zbornici na podlagi preskusa poklicne usposobljenosti. Za dostop odvetnikov do poklicev „avocat auprès de la Cour de Cassation“ in „avocat auprès du Conseil d’Etat“ veljajo kvote in pogoj glede državljanstva. HR: Za polnopravno članstvo v odvetniški zbornici, ki je potrebno za pravno zastopanje, velja pogoj glede državljanstva.

[1] Da se državljanom tretjih držav omogoči priznanje njihovih kvalifikacij v celotni EU, je treba skleniti sporazum o vzajemnem priznavanju v okviru iz člena 18 Sporazuma.

[2] Tako kot za druge storitve tudi za pravne storitve veljajo zahteve in postopki za izdajo licenc, ki se uporabljajo v državah članicah Evropske unije. Za odvetnike, ki opravljajo pravne storitve v zvezi z mednarodnim javnim pravom in tujim pravom, so lahko ti med drugim skladnost z lokalnimi etičnimi kodeksi, uporaba v domači državi pridobljenega naziva (razen če se pridobi priznanje naziva v tuji državi), zahteve glede zavarovanja, enostavna registracija pri odvetniški zbornici države gostiteljice ali poenostavljen vstop v odvetniško zbornico države gostiteljice s preskusom poklicne usposobljenosti ter pravni ali poklicni domicil v državi gostiteljici.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
	SI: Za plačano zastopanje strank pred sodiščem je potrebna tržna prisotnost v Sloveniji. Tuji odvetnik, ki ima pravico opravljati odvetniški poklic v tuji državi, lahko opravlja pravne storitve ali odvetniški poklic pod pogoji iz člena 34a zakona o odvetništvu, če je izpolnjen pogoj dejanske vzajemnosti. Izpolnitev pogoja vzajemnosti preverja Ministrstvo za pravosodje. Tržna prisotnost odvetnikov, vpisanih v imenik Odvetniške zbornice Slovenije, je omejena na samostojno odvetniško pisarno, odvetniško družbo z omejeno odgovornostjo (partnerstvo) ali odvetniško družbo z neomejeno odgovornostjo (partnerstvo). Dejavnost odvetniške družbe je omejena na opravljanje odvetniškega poklica. Družbeniki odvetniške družbe so lahko samo odvetniki.
Računovodske in knjigovodske storitve (CPC 86212, razen „revizijskih storitev“, CPC 86213, CPC 86219 in CPC 86220)	BE, CY, DE, EE, ES, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SI, SE, UK: Jih ni. AT: Delodajalec mora biti član ustreznega strokovnega združenja v matični državi, kjer tako združenje obstaja. FR: Zahteva glede dovoljenja. Opravljanje računovodskih in knjigovodskih storitev je pogojeno s sklepom ministra za gospodarstvo, finance in industrijo v dogovoru z ministrom za zunanje zadeve. BG, CZ, DK, EL, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SK: Ocena gospodarskih potreb. HR: Zahteva glede stalnega prebivališča.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
Davčno svetovanje (CPC 863)[1]	BE, DE, EE, ES, FR, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE, UK: Jih ni. AT: Delodajalec mora biti član ustreznega strokovnega združenja v matični državi, kjer tako združenje obstaja; za zastopanje pred pristojnimi organi velja pogoj glede državljanstva. BG, CZ, DK, EL, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SK: Ocena gospodarskih potreb. CY: Brez obvez za oddajo davčne napovedi. PT: Brez obvez. HR, HU: Zahteva glede stalnega prebivališča.
Arhitekturne storitve ter urbanistično in krajinsko načrtovanje (CPC 8671 in CPC 8674)	EE, EL, FR, IE, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK: Jih ni. BE, ES, HR, IT: Ocena gospodarskih potreb za neodvisne strokovnjake. LV: Ocena gospodarskih potreb za ponudnike pogodbenih storitev. FI: Fizična oseba mora dokazati, da ima posebno znanje, potrebno za storitev, ki se opravlja. BG, CY, CZ, DE, DK, FI, HU, LT, RO, SK: Ocena gospodarskih potreb. AT: Samo načrtovanje, kjer: ocena gospodarskih potreb. HR, HU, SK: Zahteva glede stalnega prebivališča.
Inženirske storitve in integrirane inženirske storitve (CPC 8672 in CPC 8673)	EE, EL, FR, IE, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK: Jih ni. BE, ES, HR, IT: Ocena gospodarskih potreb za neodvisne strokovnjake. LV: Ocena gospodarskih potreb za ponudnike pogodbenih storitev. FI: Fizična oseba mora dokazati, da ima posebno znanje, potrebno za storitev, ki se opravlja. BG, CY, CZ, DE, DK, FI, HU, LT, RO, SK: Ocena gospodarskih potreb. AT: Samo načrtovanje, kjer: ocena gospodarskih potreb. HR, HU: Zahteva glede stalnega prebivališča.

[1] Ne vključuje pravnega svetovanja in storitev pravnega zastopanja pri davčnih zadevah, ki so v oddelku Pravno svetovanje v zvezi z mednarodnim javnim pravom in tujim pravom.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
Računalniške in povezane storitve (CPC 84)	EE, EL, FR, IE, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Jih ni. ES, IT: Ocena gospodarskih potreb za neodvisne strokovnjake. LV: Ocena gospodarskih potreb za ponudnike pogodbenih storitev. BE: Ocena gospodarskih potreb za neodvisne strokovnjake. AT, DE, BG, CY, CZ, DK, FI, HU, LT, RO, SK, UK: Ocena gospodarskih potreb. HR: Zahteva glede stalnega prebivališča za ponudnike pogodbenih storitev. Brez obvez za neodvisne strokovnjake.
Raziskovalne in razvojne storitve (CPC 851, 852, razen storitev psihologov[1], 853)	EU, razen BE: Zahteva se sporazum o gostovanju z odobreno raziskovalno organizacijo[2]. CZ, DK, SK: Ocena gospodarskih potreb. BE, UK: Brez obvez. HR: Zahteva glede stalnega prebivališča.
Oglaševanje (CPC 871)	BE, CY, DE, EE, ES, FR, IE, HR, IT, LU, NL, PL, PT, SI, SE, UK: Jih ni. AT, BG, CZ, DK, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SK: Ocena gospodarskih potreb.
Podjetniško in poslovno svetovanje (CPC 865)	DE, EE, EL, FR, IE, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK: Jih ni. ES, IT: Ocena gospodarskih potreb za neodvisne strokovnjake. BE, HR: Ocena gospodarskih potreb za neodvisne strokovnjake. AT, BG, CY, CZ, DK, FI, HU, LT, RO, SK: Ocena gospodarskih potreb.
Storitve v zvezi s podjetniškim in poslovnim svetovanjem (CPC 866)	DE, EE, EL, FR, IE, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK: Jih ni. BE, ES, HR, IT: Ocena gospodarskih potreb za neodvisne strokovnjake. AT, BG, CY, CZ, DK, FI, LT, RO, SK: Ocena gospodarskih potreb. HU: Ocena gospodarskih potreb, razen za arbitražo in mediacijo (CPC 86602), kjer: Brez obvez.

[1] Del CPC 85201, ki je v oddelku Zdravstvene in zobozdravstvene storitve.

[2] Za vse države članice, razen DK, morata odobritev raziskovalne organizacije in sporazum o gostovanju izpolnjevati pogoje iz Direktive EU 2005/71/ES.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
Tehnično preizkušanje in analiziranje (CPC 8676)	BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE, UK: Jih ni. AT, BG, CY, CZ, DK, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK: Ocena gospodarskih potreb.
Povezano znanstveno in tehnično svetovanje (CPC 8675)	BE, EE, EL, ES, IE, IT, HR, LU, NL, PL, SI, SE, UK: Jih ni. AT, CY, CZ, DE, DK, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK: Ocena gospodarskih potreb. DE: Brez obvez za javno imenovane geodete. FR: Brez obvez, razen za „geodetske“ storitve, povezane z ugotavljanjem lastninskih pravic in zemljiškim pravom. BG: Brez obvez.
Vzdrževanje in popravila plovil (del CPC 8868)	BE, CY, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, NL, PL, PT, SI, SE: Jih ni. AT, BG, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, MT, RO, SK: Ocena gospodarskih potreb. UK: Brez obvez.
Vzdrževanje in popravila vozil za železniški prevoz (del CPC 8868)	BE, CY, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Jih ni. AT, BG, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, RO, SK: Ocena gospodarskih potreb. UK: Brez obvez.
Vzdrževanje in popravila motornih vozil, motornih koles, motornih sani in vozil za cestni prevoz (CPC 6112, CPC 6122, del CPC 8867 in del CPC 8868)	BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, NL, PL, PT, SI, SE: Jih ni. AT, BG, CY, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, MT, RO, SK: Ocena gospodarskih potreb. UK: Brez obvez.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
Vzdrževanje in popravila zrakoplovov in njihovih delov (del CPC 8868)	BE, CY, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Jih ni. AT, BG, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, RO, SK: Ocena gospodarskih potreb. UK: Brez obvez.
Vzdrževanje in popravila kovinskih izdelkov, (nepisarniških) strojev, (neprevozne in nepisarniške) opreme ter izdelkov za osebno rabo in izdelkov široke rabe [1] (CPC 633, CPC 7545, CPC 8861, CPC 8862, CPC 8864, CPC 8865 in CPC 8866)	BE, EE, EL, ES, FR, IT, HR, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK: Jih ni. AT, BG, CY, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, RO, SK: Ocena gospodarskih potreb.
Prevajanje (CPC 87905, razen uradnih ali certificiranih dejavnosti)	DE, EE, FR, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK: Jih ni. BE, ES, IT, EL: Ocena gospodarskih potreb za neodvisne strokovnjake. CY, LV: Ocena gospodarskih potreb za ponudnike pogodbenih storitev. AT, BG, CZ, DK, FI, HU, IE, LT, RO, SK: Ocena gospodarskih potreb. HR: Brez obvez za neodvisne strokovnjake.
Pripravljalna dela na gradbišču (CPC 5111)	BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK: Jih ni. AT, BG, CY, CZ, DK, FI, HU, LT, LV, RO, SK: Ocena gospodarskih potreb.

[1] Vzdrževanja in popravila pisarniških strojev in naprav, vključno z računalniki (CPC 845), so v oddelku Računalniške storitve.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
Okoljske storitve (CPC 9401[1], CPC 9402, CPC 9403, CPC 9404[2], del CPC 94060[3], CPC 9405, del CPC 9406, CPC 9409)	BE, EE, ES, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK: Jih ni. AT, BG, CY, CZ, DE, DK, EL, FI, HU, LT, LV, RO, SK: Ocena gospodarskih potreb.
Storitve potovalnih agencij in organizatorjev potovanj (vključno z vodenjem potovanj[4]) (CPC 7471)	AT, CZ, DE, EE, ES, FR, IT, LU, NL, PL, SI, SE: Jih ni. BG, DK, EL, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK: Ocena gospodarskih potreb. BE, CY, DK, FI, IE: Brez obvez, razen za vodje potovanj (tj. oseb, katerih naloga je spremljati skupino najmanj desetih oseb, vendar pa niso vodniki po določenih lokacijah). HR: Zahteva glede stalnega prebivališča. UK: Brez obvez.

[1] Ustreza storitvam ravnanja z odplakami.
[2] Ustreza čiščenju izpušnih plinov.
[3] Ustreza delom storitev varstva narave in krajine.
[4] Ponudniki storitev, katerih naloga je spremljati turistično skupino najmanj desetih oseb, vendar pa niso vodniki po določenih lokacijah.

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
Razvedrilne storitve, razen avdiovizualnih storitev (vključno s storitvami gledališč, glasbenih skupin, ki igrajo v živo, cirkusov in diskotek) (CPC 9619)	BG, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, HU, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SE: Lahko se zahteva višja kvalifikacija[1]. Ocena gospodarskih potreb. AT: Višja kvalifikacija in ocena gospodarskih potreb, razen za osebe, katerih glavna poklicna dejavnost je na področju umetnosti in glavni vir dohodka je opravljanje te dejavnosti, pri čemer v Avstriji ne opravljajo nobene druge komercialne dejavnosti, kjer: Jih ni. CY: Ocena gospodarskih potreb za storitve glasbenih skupin, ki igrajo v živo, in za storitve diskotek. FR: Brez obvez za ponudnike pogodbenih storitev, razen v naslednjih primerih: (a) delovno dovoljenje je izdano za obdobje, ki ne presega devet mesecev in se lahko obnovi za tri mesece; (b) zahteva se skladnost z oceno gospodarskih potreb; in (c) podjetje za opravljanje razvedrilne dejavnosti mora plačati davek francoskemu uradu za priseljevanje in vključevanje („Office Français de l'Immigration et de l'Intégration“). Brez obvez za neodvisne strokovnjake. SI: Čas bivanja je omejen na sedem dni na dogodek. Za storitve cirkusov in zabaviščnih parkov je čas bivanja omejen na največ 30 dni na koledarsko leto. BE, UK: Brez obvez.

_____

[1] Kadar kvalifikacija ni bila pridobljena v EU in njenih državah članicah, lahko zadevna država članica presodi, ali je ta kvalifikacija enakovredna tisti, ki jo zahteva na svojem ozemlju.

PRILOGA VIII-E

PRIDRŽKI REPUBLIKE ARMENIJE
V ZVEZI Z USTANAVLJANJEM

1. Na spodnjem seznamu so navedene gospodarske dejavnosti, za katere veljajo pridržki Republike Armenije v zvezi z nacionalno obravnavo ali obravnavo po načelu države z največjimi ugodnostmi v skladu z odstavkom 2 člena 144 tega sporazuma za ustanove in vlagatelje Evropske unije.

   Seznam je sestavljen iz naslednjih elementov:

   (a) seznama horizontalnih pridržkov, ki veljajo za vse sektorje ali podsektorje;

   (b) seznama pridržkov, specifičnih za sektorje ali podsektorje, z navedbo zadevnega sektorja ali podsektorja skupaj z veljavnimi pridržki.

   Pridržek, ki ustreza dejavnosti, ki ni liberalizirana (brez obvez), se izrazi na naslednji način: „Nobenih obveznosti nacionalne obravnave in obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi.“

2. Spodnji seznam v skladu z odstavkom 3 člena 141 tega sporazuma ne vključuje ukrepov v zvezi s subvencijami, ki jih dodelita pogodbenici.

3. Pravice in obveznosti, ki izhajajo iz spodnjega seznama, nimajo učinka same po sebi in torej ne dodeljujejo pravic neposredno fizičnim ali pravnim osebam.

4. V skladu s členom 144 tega sporazuma nediskriminatorne zahteve, kot so tiste v zvezi s pravno obliko ali obveznostjo pridobitve licenc ali dovoljenj, ki se uporabljajo za vse ponudnike, ki delujejo na ozemlju, brez razlikovanja na podlagi državljanstva, prebivališča ali enakovrednega merila, niso navedene v tej prilogi, saj vanje ta sporazum ne posega.

Horizontalni pridržki

Obravnava po načelu države z največjimi ugodnostmi

Armenija si pridržuje pravico do sprejetja ali ohranitve kakršnih koli ukrepov za drugačno obravnavo v skladu s katero koli mednarodno pogodbo o naložbah ali drugim trgovinskim sporazumom, ki velja ali se sklene pred datumom začetka veljavnosti tega sporazuma.

Armenija si pridržuje pravico do sprejetja ali ohranitve kakršnih koli ukrepov, ki za posamezno državo določajo drugačno obravnavo v skladu z obstoječim ali prihodnjim dvo- ali večstranskim sporazumom, ki:

(a) vzpostavlja enotni trg za storitve in naložbe;

(b) podeljuje pravico do ustanavljanja; ali

(c) zahteva približevanje zakonodaje v enem ali več gospodarskih sektorjih.

Za to izjemo:

(a) „enotni trg za storitve in naložbe“ pomeni območje, na katerem je zagotovljen prosti pretok storitev, kapitala in oseb;

(b) „pravica do ustanavljanja“ pomeni obveznost odprave vseh omejitev za ustanavljanje med pogodbenicami sporazuma o regionalnem gospodarskem povezovanju z začetkom veljavnosti navedenega sporazuma ter vključuje pravico državljanov pogodbenic sporazuma o regionalnem gospodarskem povezovanju, da ustanavljajo in upravljajo družbe pod enakimi pogoji, kot jih za državljane določa domače pravo države, v kateri se družba ustanovi;

(c) „približevanje zakonodaje“ pomeni:

(i) uskladitev zakonodaje ene ali več pogodbenic sporazuma o regionalnem gospodarskem povezovanju z zakonodajo druge pogodbenice ali pogodbenic navedenega sporazuma; ali

(ii) vključitev skupne zakonodaje v domače pravo pogodbenic sporazuma o regionalnem gospodarskem povezovanju.

Taka uskladitev ali vključitev se izvede in se zanjo šteje, da se je izvedla, šele ko se prenese v domače pravo pogodbenice ali pogodbenic sporazuma o regionalnem gospodarskem povezovanju.

Javne službe

Gospodarske dejavnosti, ki se obravnavajo kot storitve javnih služb, so lahko predmet javnih monopolov ali izključnih pravic, ki se dodeljujejo zasebnim subjektom.

Nepremičnine

Tuje fizične osebe ne morejo pridobiti lastništva nad zemljišči v Armeniji, razen če zakonodaja ne določa drugače.

Sektorski pridržki

1. Poslovne storitve

   Strokovne storitve

   Kar zadeva pravno dokumentiranje in certificiranje, so notarske storitve pridržane za Armenijo.

   Kar zadeva revizijske storitve, je pravni subjekt, ki je registriran kot delniška družba z omejenim številom delničarjev ali družba z omejeno odgovornostjo in izpolnjuje zahteve zakona o revizijski dejavnosti Republike Armenije, upravičen do izdaje licence za opravljanje revizijskih storitev.

   Druge poslovne storitve

   Ponudniki tehničnega preizkušanja in analiziranja bi morale biti pravne osebe, ustanovljene na podlagi armenske zakonodaje.

2. Prevozne storitve

Pomožne storitve za vse načine prevoza

V zvezi s storitvami posrednikov pri prevozu tovora in pregledi tovora mora carinjenje izvajati carinski zastopnik, ki ima licenco in sedež v Armeniji.

PRILOGA VIII-F

OBVEZNOSTI REPUBLIKE ARMENIJE V ZVEZI S ČEZMEJNO DOBAVO

1. Na spodnjem seznamu obveznosti so navedene gospodarske dejavnosti, ki jih je Republika Armenija liberalizirala v skladu s členom 151 tega sporazuma, ter prek pridržkov tudi omejitve dostopa do trga in nacionalne obravnave, ki se uporabljajo za storitve in ponudnike storitev iz Evropske unije v teh dejavnostih. Seznami so sestavljeni iz naslednjih elementov:

   (a) prvega stolpca, v katerem je naveden sektor ali podsektor, v katerem je pogodbenica prevzela obveznost, ter obseg liberalizacije, v katerem veljajo pridržki;

   (b) drugega stolpca, v katerem so opisani veljavni pridržki.

   V sektorjih ali podsektorjih, ki niso navedeni na spodnjem seznamu, obveznost ni bila prevzeta.

2. Spodnji seznam ne vključuje ukrepov v zvezi s kvalifikacijskimi zahtevami in postopki, tehničnimi standardi ter zahtevami in postopki za izdajo licenc, kadar ti ne pomenijo omejitve v zvezi z dostopom do trga ali nacionalno obravnavo v smislu členov 149 in 150 tega sporazuma. Ti ukrepi (npr. potreba po pridobitvi licence, obveznosti zagotavljanja univerzalne storitve, potreba po pridobitvi priznanja kvalifikacij v reguliranih sektorjih, potreba po uspešno opravljenih posebnih preverjanjih, vključno z jezikovnimi preverjanji, nediskriminatorna zahteva, da nekaterih dejavnosti ni dovoljeno izvajati na okoljsko zaščitenih območjih ali na območjih s posebnim zgodovinskim ali umetniškim pomenom) v vsakem primeru veljajo za ponudnike storitev in vlagatelje druge pogodbenice, tudi če niso na seznamu.

3. Spodnji seznam ne posega v izvedljivost načina 1 v nekaterih storitvenih sektorjih in podsektorjih ter ne posega v obstoj javnih monopolov in izključnih pravic, kot je opisano na seznamu obveznosti v zvezi z ustanavljanjem.

4. Spodnji seznam v skladu z odstavkom 3 člena 141 tega sporazuma ne vključuje ukrepov v zvezi s subvencijami, ki jih dodelita pogodbenici.

5. Pravice in obveznosti, ki izhajajo iz tega seznama obveznosti, nimajo učinka same po sebi in torej ne dodeljujejo pravic neposredno posameznikom ali pravnim osebam.

Sektor ali podsektor[1]	Opis pridržkov
Horizontalno	Jih ni.
1. Poslovne storitve	
A. Strokovne storitve	
Pravne storitve (CPC 861)	Način 1: Jih ni, razen za pripravo zakonodajnih dokumentov. Način 2: Jih ni.
Računovodske storitve Revizijske storitve[2] Knjigovodske storitve (CPC 862)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.
Davčne storitve (CPC 863)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.
Arhitekturne storitve Inženirske storitve Integrirane inženirske storitve Urbanistično in krajinsko načrtovanje (CPC 8671, 8672, 8673, 8674)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.
Zdravstvene in zobozdravstvene storitve (CPC 9312)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.
Veterinarske storitve (CPC 932)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.

[1] Razvrstitveni seznam sektorskih storitev na podlagi MTN.GNS/W/120.

[2] Pravni subjekt, ki je registriran kot delniška družba z omejenim številom delničarjev ali družba z omejeno odgovornostjo in izpolnjuje zahteve zakona o revizijski dejavnosti Republike Armenije, upravičen do izdaje licence za opravljanje revizijskih storitev.

Sektor ali podsektor[1]	Opis pridržkov
B. Računalniške in povezane storitve	
Svetovanje v zvezi z instalacijo računalniške strojne opreme Izvajanje programske opreme Obdelava podatkov Storitve v zvezi s podatkovnimi zbirkami Vzdrževanje in popravila pisarniških strojev in naprav, vključno z računalniki Druge računalniške storitve, vključno s storitvami priprave podatkov (CPC 841, 842, 843, 844, 845, 849)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.
C. Raziskovalne in razvojne storitve	
Raziskovalne in razvojne storitve (CPC 851–853)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.
D. Poslovanje z nepremičninami	
Ki zajema lastne ali najete nepremičnine Za plačilo ali po pogodbi (CPC 821, 822)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.
E. Dajanje v najem/zakup brez upravljavcev	
V zvezi z zasebnimi avtomobili V zvezi z vozili s tovornjaki V zvezi z ladjami V zvezi z zrakoplovi V zvezi z avtobusi in drugimi težkimi vozili V zvezi z drugimi stroji, napravami in opremo (CPC 83101, 83102, 83103, 83104, 83105, 83106–83109)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.

Sektor ali podsektor[1]	Opis pridržkov
F. Druge poslovne storitve	
Oglaševanje (CPC 871)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.
Raziskovanje trga in javnega mnenja Podjetniško in poslovno svetovanje Storitve v zvezi s podjetniškim in poslovnim svetovanjem (CPC 864, 865, 866)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.
Tehnično preizkušanje in analiziranje (CPC 8676)	Način 1: Ponudniki tehničnega preizkušanja in analiziranja bi morale biti pravne osebe, ustanovljene na podlagi armenske zakonodaje. Način 2: Jih ni.
Svetovanje v zvezi s kmetijstvom, lovom in gozdarstvom (CPC 881**)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.
Svetovanje v zvezi z rudarstvom (CPC 883**)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.
Svetovanje v zvezi s proizvodnjo (CPC 884**, 885**)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.
Svetovanje v zvezi z distribucijo energije (CPC 887**)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.
Z inženirstvom povezano znanstveno in tehnično svetovanje (CPC 8675)	Način 1: Brez obvez. Način 2: Jih ni.
Vzdrževanje in popravila opreme (ne vključuje pomorskih plovil, zrakoplovov ali druga vozila in plovila) (CPC 633 + 8861–8866)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.
Fotografske storitve (CPC 875)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.
Pakiranje (CPC 876)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.

Sektor ali podsektor[1]	Opis pridržkov
Tiskanje, založniške storitve (CPC 88442)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.
Storitve v zvezi s kongresi in srečanji Prevajanje in tolmačenje (CPC 87909, 87905)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.
2. Komunikacijske storitve	
A. Poštne in kurirske storitve (CPC 7511 + 7512)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.
B. Telekomunikacijske storitve[1]	
Govorna telefonija Storitve prenosa podatkov po paketno in vodovno komutiranih omrežjih, ki temeljijo na napravah, ter storitve telefaksa, ki temeljijo na napravah storitve prenosa podatkov po paketno in vodovno komutiranih omrežjih, ki temeljijo na preprodaji; storitve telefaksa, ki temeljijo na preprodaji Storitve teleksa in telegrafske storitve, ki temeljijo na napravah in preprodaji Storitve zasebnih zakupljenih vodov (CPC 7521, 7522, CPC 7523)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.

[1] Obveznosti, ki jih je prevzela Armenija, temeljijo na načelih razporejanja, določenih v dokumentih STO: „Notes for Scheduling Basic Telecom Services Commitments“ (Opombe za razporejanje obveznosti v zvezi z osnovnimi telekomunikacijskimi storitvami) (S/GBT/W/2/Rev.1) in „Market Access Limitations on Spectrum Availability“ (Omejitve za dostop do trga v zvezi z razpoložljivostjo spektra) (S/GBT/W/3). Armenija prevzema tudi obveznosti iz referenčnega dokumenta o regulativnih načelih.

Sektor ali podsektor[1]	Opis pridržkov
Javne mobilne storitve, vključno z analognimi/digitalnimi celičnimi storitvami, osebnimi komunikacijskimi storitvami (PCS), specializiranimi mobilnimi radijskimi storitvami (SMR), storitvami globalnega sistema za mobilne komunikacije (GSM), storitvami mobilnega satelita (MSS) Storitve osebnega klica in mobilne podatkovne storitve, ki temeljijo na napravah in preprodaji (CPC 75213 + CPC 75291)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.
Žične ali radijske mednarodne telekomunikacijske storitve z dodano vrednostjo, ki temeljijo na napravah, vključno z: elektronsko pošto; glasovno pošto; pridobivanjem spletnih informacij in podatkovnih zbirk; elektronsko izmenjavo podatkov; storitvami telefaksa s povečano/dodano vrednostjo, vključno s funkcijama „shrani in pošlji“ ter „shrani in poišči“; pretvorbo kod in protokolov; spletnimi informacijami in/ali obdelavo podatkov (vključno z obdelavo transakcij) (CPC 7523 + CPC 843)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.

Sektor ali podsektor[1]	Opis pridržkov
Žične ali radijske mednarodne telekomunikacijske storitve z dodano vrednostjo, ki temeljijo na preprodaji, in domače telekomunikacijske storitve z dodatno vrednostjo, ki temeljijo na napravah in preprodaji, vključno z: elektronsko pošto; glasovno pošto; pridobivanjem spletnih informacij in podatkovnih zbirk; elektronsko izmenjavo podatkov; storitvami telefaksa s povečano/dodano vrednostjo, vključno s funkcijama „shrani in pošlji“ ter „shrani in poišči“; pretvorbo kod in protokolov; spletnimi informacijami in/ali obdelavo podatkov (vključno z obdelavo transakcij) (CPC 7523 + CPC 843)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.
Storitve v zvezi s telekomunikacijami (CPC 754)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.
C. Avdiovizualne storitve	
Produkcija in distribucija filmov in videokaset Predvajanje filmov Radijske in televizijske storitve (razen predvajanja) Snemanje zvoka v studiih (CPC 9611, 9612, 9613)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.

Sektor ali podsektor[1]	Opis pridržkov
3. Gradbene in z njimi povezane inženirske storitve	
A. Gradnja stavb B. Gradnja inženirskih objektov C. Inštalacijska dela in postavljanje D. Zaključna gradbena dela (CPC 512, 513, 514 + 516, 517)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.
4. Distribucijske storitve	
A. Posredniške storitve B. Veleprodaja (CPC 61111, 6113**, 6121**, 621, 622)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.
C. Maloprodaja (CPC 61112, 6113**, 6121**, 631, 632)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.
D. Franšizing (CPC 8929)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.
5.I Izobraževalne storitve	
A. Višje izobraževanje (CPC 923) B. Izobraževanje odraslih (CPC 924)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.

Sektor ali podsektor[1]	Opis pridržkov
6. Okoljske storitve	
A. Storitve, povezane z odpadno vodo (ravnanje z odplakami) B. Ravnanje s trdnimi/nevarnimi odpadki, razen čezmejnega prevoza nevarnih odpadkov (a) Storitve odstranjevanja odpadkov (b) Storitve javne higiene in podobne storitve C. Varstvo zunanjega zraka in podnebja (čiščenje izpušnih plinov) D. Zmanjševanje hrupa in vibracij E. Saniranje in čiščenje zemljišč in voda – Čiščenje, saniranje kontaminiranih/onesnaženih zemljišč in voda (varstvo narave in krajine) F. Varstvo biotske raznovrstnosti in krajine – Varstvo narave in krajine G. Druge okoljske in pomožne storitve (CPC 9401, 9402, 9403, 9404, 9405, 9406, 9409)	Način 1: Brez obvez, razen za svetovanje. Način 2: Jih ni.

Sektor ali podsektor[1]	Opis pridržkov
7. Finančne storitve	
A. Zavarovalniške in z zavarovanjem povezane storitve	Način 1: Brez obvez za naslednje sektorje: (a) neposredno zavarovanje, razen za zavarovanje tveganj, ki se nanašajo na: (i) pomorski prevoz in komercialno letalstvo, lansiranje vesoljskih plovil in tovor (skupaj s sateliti), pri čemer tako zavarovanje pokriva naslednje ali del tega: blago, ki se prevaža, vozilo, ki prevaža blago, in odgovornost, ki izhaja iz tega; ter (ii) blago v mednarodnem tranzitu. (b) zavarovalniško posredništvo, razen za pozavarovanje, retrocesijsko kritje in zavarovanje tveganj, ki se nanašajo na: (i) pomorski prevoz in komercialno letalstvo, lansiranje vesoljskih plovil in tovor (skupaj s sateliti), pri čemer tako zavarovanje pokriva naslednje ali del tega: blago, ki se prevaža, vozilo, ki prevaža blago, in odgovornost, ki izhaja iz tega; ter (ii) blago v mednarodnem tranzitu. Način 2: Jih ni.

Sektor ali podsektor[1]	Opis pridržkov
B. Bančne in druge finančne storitve	Način 1: Brez obvez za naslednje sektorje: (a) trgovanje za lastni račun ali za račun strank na borzi, zunaj organiziranega trga ali drugače, in sicer z naslednjim: (i) instrumenti denarnega trga (vključno s čeki, menicami, potrdili o vlogi); (ii) tujimi valutami; (iii) izvedenimi finančnimi instrumenti, med njimi s terminskimi pogodbami in opcijami; (iv) instrumenti deviznih tečajev in obrestnih mer, vključno z zamenjavami in dogovori o terminski obrestni meri; (v) prenosljivimi vrednostnimi papirji; ter (vi) drugimi prenosljivimi vrednostnimi papirji in finančnimi sredstvi, vključno s plemenitimi kovinami; (b) sodelovanje pri izdaji vseh vrst vrednostnih papirjev, vključno z vpisom primarne izdaje vrednostnih papirjev in vlaganjem prek agenta ter zagotavljanjem storitev, povezanih s takimi izdajami; (c) denarnoposredniški posli; (d) upravljanje premoženja, na primer upravljanje denarnih sredstev ali portfeljev, vse oblike upravljanja kolektivnih naložb, upravljanje pokojninskih skladov, skrbniške, depotne storitve in storitve skrbniških skladov; (e) storitve v zvezi s poravnavami in obračuni finančnih sredstev, vključno z vrednostnimi papirji, izvedenimi finančnimi instrumenti in drugimi prenosljivimi vrednostnimi papirji. Način 2: Jih ni.

Sektor ali podsektor[1]	Opis pridržkov
8. Zdravstvene storitve in storitve socialnega varstva	
A. Storitve bolnišnic (neposredno lastništvo in vodenje za plačilo) B. Druge zdravstvene storitve (neposredno lastništvo in vodenje za plačilo) (CPC 9311, 9319)	Način 1: Tehnično neizvedljivo. Način 2: Jih ni.
9. Turizem in povezane storitve	
A. Hoteli in restavracije (CPC 641–643)	Način 1: Tehnično neizvedljivo. Način 2: Jih ni.
B. Storitve potovalnih agencij in organizatorjev potovanj C. Storitve turističnih vodnikov (CPC 7471, 7472)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.
10. Rekreacijske, kulturne in športne storitve	
A. Razvedrilne storitve (razen avdiovizualnih) B. Storitve tiskovnih agencij C. Športne in rekreacijske storitve (CPC 9619, 962, 964)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.
11. Prevozne storitve	
A. Pomorski prevoz	
Prevoz potnikov Prevoz tovora Dajanje ladij s posadko v najem (CPC 7211, 7212, 7213)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.

Sektor ali podsektor[1]	Opis pridržkov
Storitve začasnih skladišč in depojev za zabojnike Storitve pomorskih agencij Storitve odpreme tovora v pomorstvu	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.
Spremljajoče storitve v prevozu po vodi (CPC 745)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.
B. Zračni prevoz	
Vzdrževanje in popravila zrakoplovov (CPC 8868**)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.
Prodaja in trženje storitev v zračnem prevozu, vključno s storitvami računalniškega rezervacijskega sistema (CPC 748 + 749)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.
Storitve zemeljske oskrbe	Način 1: Brez obvez. Način 2: Jih ni.
Upravljanje letališč	Način 1: Brez obvez. Način 2: Jih ni.
C. Železniški prevoz	
Prevoz potnikov Prevoz tovora (CPC 7111, 7112)	Način 1: Brez obvez. Način 2: Jih ni.
Vzdrževanje in popravila vozil za železniški prevoz (CPC 8868**)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.
Spremljajoče storitve v železniškem prevozu (CPC 743)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.
D. Cestni prevoz	
Prevoz potnikov Prevoz tovora Dajanje komercialnih tovornih vozil z voznikom v najem (CPC 7121, 7122, 7123, 7124)	Način 1: Drugačna obravnava v zvezi z davki in taksami za upravljanje in vzdrževanje javnih cest in za izdajanje dovoljenj za vstop. Način 2: Jih ni.

Sektor ali podsektor[1]	Opis pridržkov
Vzdrževanje in popravila vozil za cestni prevoz (CPC 6112)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.
Spremljajoče storitve v cestnem prevozu (CPC 744)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.
12. Pomožne storitve za vse načine prevoza	
Pretovarjanje (CPC 741) Skladiščenje (CPC 742)	Način 1: Jih ni. Način 2: Jih ni.
Storitve posrednikov pri prevozu tovora Druge spremljajoče in pomožne storitve za prevoz (CPC 748, 749)	Način 1: Carinjenje mora izvajati carinski zastopnik, ki ima licenco in sedež v Armeniji. Način 2: Jih ni.
13. Energetske storitve	
Cevovodni transport goriv (CPC 7131)	Način 1: Brez obvez za naslednje sektorje: (a) cevovodni transport zemeljskega plina, razen za svetovanje. Način 2: Brez obvez za naslednje sektorje: (a) cevovodni transport zemeljskega plina, razen za svetovanje.

PRILOGA VIII-G

PRIDRŽKI REPUBLIKE ARMENIJE V ZVEZI S PONUDNIKI POGODBENIH STORITEV IN NEODVISNIMI STROKOVNJAKI

1. Republika Armenija ponudnikom pogodbenih storitev in neodvisnim strokovnjakom Evropske unije dovoli, da opravljajo storitve na njenem ozemlju s prisotnostjo fizičnih oseb v skladu s členoma 156 in 157 tega sporazuma, za gospodarske dejavnosti, ki so navedene spodaj in za katere veljajo ustrezne omejitve.

2. Seznam je sestavljen iz naslednjih elementov:

   (a) prvega stolpca, v katerem je naveden sektor ali podsektor, v katerem veljajo omejitve; ter

   (b) drugega stolpca, v katerem so opisane veljavne omejitve.

   Republika Armenija sprejema obveznosti za ponudnike pogodbenih storitev in neodvisne strokovnjake samo za tiste sektorje gospodarske dejavnosti, ki so izrecno navedeni na spodnjem seznamu.

3. Obveznosti za ponudnike pogodbenih storitev in neodvisne strokovnjake ne veljajo, če je namen ali učinek njihove začasne prisotnosti ovirati ali drugače vplivati na izid kakršnih koli delovnih ali upravnih sporov ali pogajanj.

4. Spodnji seznam ne vključuje ukrepov v zvezi s kvalifikacijskimi zahtevami in postopki, tehničnimi standardi ter zahtevami in postopki za izdajo licenc, kadar ti ne pomenijo omejitve v smislu členov 156 in 157 tega sporazuma. Ti ukrepi (npr. potreba po pridobitvi licence, potreba po pridobitvi priznanja kvalifikacij v reguliranih sektorjih, potreba po uspešno opravljenih posebnih preverjanjih, vključno z jezikovnimi preverjanji, potreba po stalnem prebivališču na ozemlju, kjer se opravlja gospodarska dejavnost) v vsakem primeru veljajo za ponudnike pogodbenih storitev in neodvisne strokovnjake Evropske unije, tudi če niso na seznamu.

5. Vse druge zahteve iz zakonodaje in predpisov Republike Armenije glede vstopa, bivanja, dela in ukrepov socialnega varstva se še naprej uporabljajo, vključno s predpisi glede trajanja bivanja, minimalne plače in kolektivnih pogodb o plačah.

6. Spodnji seznam ne vključuje ukrepov v zvezi s subvencijami, ki jih dodeli pogodbenica.

7. Spodnji seznam ne posega v obstoj državnih monopolov ali izključnih pravic v zadevnih sektorjih, kot je Republika Armenija določila v prilogah VIII-E in VIII-F.

8. V sektorjih, kjer se opravi ocena gospodarskih potreb, bo glavno merilo ocena zadevnih tržnih razmer v Armeniji, kjer se bo storitev opravljala, vključno s številom obstoječih ponudnikov storitev in vplivom nanje.

9. Pravice in obveznosti, ki izhajajo iz spodnjega seznama, nimajo učinka same po sebi in torej ne dodeljujejo pravic neposredno fizičnim ali pravnim osebam.

10. Republika Armenija ponudnikom pogodbenih storitev in neodvisnim strokovnjakom Evropske unije dovoli, da opravljajo storitve na njenem ozemlju s prisotnostjo fizičnih oseb v skladu s členoma 156 in 157 tega sporazuma, za naslednje podsektorje poslovnih storitev:

    (a) pravne storitve (CPC 861);

    (b) računovodske in knjigovodske storitve (CPC 862);

    (c) davčne storitve (CPC 863);

    (d) arhitekturne storitve (CPC 8671);

    (e) inženirske storitve (CPC 8672);

    (f) integrirane inženirske storitve (CPC 8673);

(g) urbanistično in krajinsko načrtovanje (CPC 8674);

(h) zdravstvene in zobozdravstvene storitve (CPC 9312);

(i) veterinarske storitve (CPC 932);

(j) svetovanje v zvezi z instalacijo računalniške strojne opreme (CPC 841);

(k) izvajanje programske opreme (CPC 842);

(l) obdelava podatkov (CPC 843);

(m) storitve v zvezi s podatkovnimi zbirkami (CPC 844);

(n) vzdrževanje in popravila pisarniških strojev in naprav, vključno z računalniki (CPC 845);

(o) druge računalniške storitve, vključno s storitvami priprave podatkov (CPC 849);

(p) raziskovalne in razvojne storitve (CPC 851–853);

(q) poslovanje z nepremičninami, ki zajema lastne ali najete nepremičnine (CPC 821);

(r) poslovanje z nepremičninami za plačilo ali po pogodbi (CPC 822);

(s) dajanje v najem/zakup brez upravljavcev: v zvezi z zrakoplovi (CPC 83104);

(t) dajanje v najem/zakup brez upravljavcev: v zvezi z drugimi vozili in plovili (CPC 83102, 83101);

(u) dajanje v najem/zakup brez upravljavcev: v zvezi z drugimi stroji, napravami in opremo (CPC 83106–83109);

(v) oglaševanje (CPC 871);

(w) raziskovanje trga in javnega mnenja (CPC 864);

(x) podjetniško in poslovno svetovanje (CPC 865);

(y) storitve v zvezi s podjetniškim in poslovnim svetovanjem (CPC 866);

(z) tehnično preizkušanje in analiziranje (CPC 8676);

(aa) svetovanje v zvezi s proizvodnjo (CPC 884, 885);

(bb) vzdrževanje in popravila opreme (ne vključuje pomorskih plovil, zrakoplovov ali druga vozila in plovila) (CPC 633, 8861–8866);

(cc) tiskanje, založniške storitve (CPC 88442);

(dd) storitve v zvezi s kongresi in srečanji (CPC 87909); ter

(ee) prevajanje in tolmačenje (CPC 87905).

Sektor ali podsektor	Opis pridržkov
Horizontalno	Nepremičnine Tuje fizične osebe ne morejo pridobiti lastništva nad zemljišči v Armeniji, razen če zakonodaja ne določa drugače.
Poslovne storitve	Neodvisni strokovnjaki Vstop se odobri za največ tri leta.